

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์

กรุงเทพมหานคร

**ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

ปริญญานิพนธ์

ของ

ศิริรัตน์ ภูัสกลเจริญศักดิ์

20 เม.ย. 2535

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

177332

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... พล.ต.ท. วาฬ ๙๙๙๙ ประธาน .. พล.ต.ท. วาฬ ๙๙๙๙ ประธาน

..... กรรมการ .. กรรมการ

..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรัก ความเมตตา และความห่วงใย
ของอาจารย์พรณพิศ วาณิชการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ซึ่งท่านได้ให้
คำแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการทำปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์ ดร.
ผ่องพรรณ เกศพิทักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ทาสิตะพันธ์ ที่กรุณาเป็น
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์
กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วันเพ็ญ พงศ์ประยูร และคณาจารย์ภาควิชาการ
แนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ อาจารย์สมณมาศ
อังศุมาศิธร อาจารย์อุจน์จิต ประทุมมณี และอาจารย์ประสิทธิ์ เทียงธรรม ที่อำนวยความสะดวก
ในการวิจัย และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์
ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี อาจารย์ชไมพร มุขโต
อาจารย์วิเชียร กาลจักร ที่อำนวยความสะดวกในการวิจัยและขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี ที่ให้ความร่วมมือในการทดสอบหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์พัชนี โชติกลเสถียร อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บhumวัน ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในด้านการศึกษา และขอขอบคุณ คุณอนุพันธ์ ภูัสกลเจริญศักดิ์
คุณกาญจนา วิสมล คุณประชา ผ่องใส คุณสุริยาพร พุตระกูล เพื่อน ๆ ที่ให้กำลังใจและให้
ความช่วยเหลือตลอดมา

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บhumวัน
ที่ได้พิจารณาอนุมัติงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำปริญญานิพนธ์ในครั้งนี้

ศิริรัตน์ ภูัสกลเจริญศักดิ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
	ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	8
	จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	10
	ปรัชญาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	11
	หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	12
	การจัดตั้งกลุ่ม	13
	ผลงในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	15
	บทบาทของผู้นำกลุ่ม	16
	บทบาทสมาชิก	18
	ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	19
	ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	20
	วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามหลักโรเจอร์ส	21
	เทคนิคสำคัญที่จะนำมาใช้	22
	คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม	25
	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับทัศนคติ	28

5	สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	70
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	70
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	70
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	71
	การดำเนินการทดลอง	71
	การวิเคราะห์ข้อมูล	72
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	72
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	73
	ข้อเสนอแนะ	76
	บรรณานุกรม	77
	ภาคผนวก	86

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส และการได้รับข้อเสนอแนะ	68
2 เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ภายหลังการทดลอง	69

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เพราะเป็นรากฐานสำหรับช่วยให้บุคคลสามารถก้าวไปถึงความสำเร็จ ความสุข ความเจริญทั้งปวง ทั้งของตนเองและของสังคม (กระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช 2515 : 11) โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งของสังคม มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมให้คนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม (สงวนศรี วิรัชชัย 2527 : 29) โรงเรียนจึงเป็นแหล่งปลูกฝังคุณธรรม ควบคู่ไปกับการให้แก่วิชาความรู้ แต่ด้วยเหตุที่โรงเรียนเป็นแหล่งรวมของเด็กและเยาวชนที่มีภูมิหลังต่างกัน ดังนั้น เด็กอาจจะถ่ายทอดความรู้ แนวคิด หัตถ์คดี ค่านิยม ตลอดจนพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งทางดีและไม่ดีให้แก่กัน (ประเทิน มหาจันทร์ 2523 : 59) ดังนั้น โรงเรียนจึงเป็นแหล่งสำคัญในการสร้างและปลูกฝังหัตถ์คดีที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ทางด้านอารมณ์และพฤติกรรมพื้นฐานต่าง ๆ

ในการจัดการศึกษามีได้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทุกคนประสบผลสำเร็จในการเรียนอย่างเต็มตัว จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษา คือ สามารถให้คนปรับตัวได้ในสังคม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบอาชีพได้ตามอัธยาศัยของตนเอง การที่จะให้จุดมุ่งหมายบรรลุเป้าประสงค์ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตัวผู้เรียนให้มีหัตถ์คดีในการเรียนที่ดี

หัตถ์คดีในการเรียนที่ดี หมายถึง หัตถ์คดีของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู เพื่อน เห็นคุณค่าของการศึกษา มีความศรัทธาในตัวครู หัตถ์คดีที่ดีในการเรียนก่อให้เกิดความพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยากรู้ อยากเห็น เอาใจใส่ในการเรียน นักเรียนที่มีหัตถ์คดีต่อครูต่างกันจะมีความสามารถทางการเรียนต่างกัน (Bledsoe. 1971 : 121 - 122) นักเรียนที่มีหัตถ์คดีที่ดีต่อครูจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ดังที่ โคแกนและเลวิน (Cogan and Levin. 1957 : 135 - 139) กล่าวว่า ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด และนักเรียนศรัทธาในตัวครู จะช่วยให้นักเรียนมีหัตถ์คดีที่ดีต่อการเรียน และ

สอดคล้องกับ นลินี วันชัย (นลินี วันชัย 2509 : 50) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนจะเกิดขึ้นเมื่อครูมีความสัมพันธ์กับนักเรียนฉันเพื่อน ครูต้องไม่รู้สึกว่าตนอยู่เหนือนักเรียน ไม่ดูถูก และไม่เจยเมยต่อนักเรียน ครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันย่อมนำไปสู่ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน จากการศึกษาของบาวแมนและแมททิวส์ (Bowman and Mathews. 1960 : 45) พบว่า นักเรียนที่ออกกลางคันไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าการฝึกและการเรียนในโรงเรียนไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งที่เขาต้องการทำ

การเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครูกับนักเรียน ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูและต่อเป้าหมายของการศึกษา กระบวนการเรียนการสอนย่อมดำเนินไปไม่ราบรื่น เพราะนักเรียนจะไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู นักเรียนจึงไม่สามารถรับความรู้จากครูได้มากนัก ซึ่งนำไปสู่ความไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ และความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนก็มีส่วนสร้างให้เกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียน (สุภาพร เลหาสภิตย์ 2526 : 2) นักเรียนบางคนไม่ชอบพฤติกรรมของเพื่อนที่ชอบฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน พฤติกรรมดังกล่าวนี้อาจมีได้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคนในโรงเรียน แต่การที่นักเรียนได้รู้เห็นและประสบแก่ตนเองบ้างในบางโอกาส ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีต่อโรงเรียนและไม่อยากไปโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนได้

ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ (กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ 2523 : 242) โดยแนะแนวให้เห็นแนวทางการปฏิบัติต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ชี้ให้เห็นคุณและโทษอย่างแท้จริง โดยเฉพาะชี้ให้เห็นคุณประโยชน์ที่จะได้รับ การพัฒนาทัศนคติในการเรียน อาจทำได้หลายวิธี และการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นวิธีการหนึ่งที่นักจิตวิทยายอมรับว่าสามารถพัฒนาทัศนคติทางการเรียนได้ กล่าวคือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเน้นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ มีความอบอุ่นเป็นกันเอง และเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ทดสอบ ตรวจสอบ และเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับเขา (สุทิพร ปุกเกต 2529 : 3 อ้างอิงมาจาก Gawrys and Brown. 1970 : 21) และการให้เด็กเข้ามาในกลุ่มย่อมทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว รู้จักตนเอง

ยอมรับตนเอง รู้จักการปรับตัวและพัฒนาตนเอง กล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง เกิดความรับผิดชอบในตนเอง แก้ปัญหาตนเอง เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น เกิดการเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม และนำทักษะแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน (Kelman. 1963 : 399 - 432) จุดมุ่งหมายดังกล่าว สอดคล้องกับ วัชรีย์ ธวัชคำ (วัชรีย์ ธวัชคำ 2523 : 52) ที่กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการสำรวจและประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากที่สุด ตัดสินใจด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมได้ นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยพัฒนาตนเอง เข้าใจตนเอง กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้ระบายความรู้สึกที่ขัดแย้งกับตนเอง และความรู้สึกที่ขัดแย้งต่อผู้อื่น โดยใช้ประสบการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ภายในกลุ่ม ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมที่ดีขึ้น

การจัดการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของวัยรุ่น (นาฏเฉลิม สุมาวงค์ 2510 : 10) และเฮอร์ล็อก (Hurlock. 1973 : 427) กล่าวว่า เด็กวัยนี้เป็นวัยที่จะต้องเตรียมตัวเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ในหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต เป็นวัยแห่งการปรับตัว เป็นวัยแห่งปัญหา และเป็นวัยที่มีความเครียดทางอารมณ์ จากการวิจัยของ สุภาพร เลาสถิตย (สุภาพร เลาสถิตย 2526 : 60 - 61) พบว่า นักเรียนจะมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนน้อยลง เมื่อนักเรียนอยู่ในชั้นสูงขึ้นไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยัง เผือกนิยม (สุภาพร เลาสถิตย อ้างอิงมาจาก ยัง เผือกนิยม 1960 : 42) ที่พบว่านักเรียนในชั้นสูงกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนมากกว่านักเรียนในชั้นต่ำกว่า โดยให้เหตุผลว่าเป็นเพราะนักเรียนที่อยู่ในชั้นสูงกว่ามีเวลาอยู่ในโรงเรียนมากกว่า จึงได้รับประสบการณ์ที่ทำให้เกิดความคับข้องใจมากกว่า ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัยในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งนักเรียนระดับชั้นนี้เป็นวัยที่ต้องศึกษาในระดับสูงต่อไป จึงควรมีการพัฒนาให้เกิดทัศนคติที่ดีอันจะเป็นแนวทางให้นักเรียนมาเรียนมากขึ้นและมองเห็นคุณค่าของการศึกษา

โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ประกอบไปด้วยแหล่งชุมชน การรับนักเรียนเข้าเรียนรับจากนักเรียนที่มีสภาพแตกต่างกันคือ

1. เป็นนักเรียนที่กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงมหาดไทย และกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้เข้าเรียนได้
 2. เป็นนักเรียนที่ผ่านการคัดเลือกของนักสังคมสงเคราะห์แล้ว
 3. นักเรียนที่มีภูมิลำเนาอยู่ถนนดินแดง ถนนมิตรไมตรี ถนนประชาสงเคราะห์ ถนนเอก-ดินแดง
 4. นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูตึง) จบประถมศึกษาปีที่ 6
 5. เป็นนักเรียนที่ผ่านการทดสอบระดับสติปัญญาและมีใบรับรองมาแสดง
- จากสภาพนักเรียนที่มีความแตกต่างกันมากทำให้ทางโรงเรียนมีปัญหาด้าน การเรียนของนักเรียน (อุจน์จิต ประทุมมณี และคนอื่น ๆ 2528 : 5) นักเรียน ไม่สนใจการเรียน ขาดเรียนบ่อย ขาดแรงจูงใจในการเรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัย จึงเลือกโรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ เป็นกลุ่มตัวอย่างในการทดลอง

จากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะนำวิธีการ ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สมาใช้ในการพัฒนาทัศนคติในการเรียน โดย คาดหวังว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สจะช่วยพัฒนาทัศนคติใน การเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนย่อมก่อให้เกิด ความตั้งใจ สนใจการเรียน เห็นคุณค่าของการศึกษา และเป็นสิ่งช่วยให้นักเรียนพัฒนา ตนเองในด้านการศึกษา

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ
3. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และนักเรียนที่ได้รับข้อเสนอแนะ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางสำหรับครูแนะแนวของโรงเรียนที่จะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส มาใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาเกี่ยวกับทัศนคติในการเรียน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร เป็นนักเรียนที่มีทัศนคติในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 41 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่มีทัศนคติในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ซึ่งกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 16 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีของโรเจอร์ส กลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะ กลุ่มละ 8 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ วิธีการพัฒนาทัศนคติในการเรียน โดยแบ่งออกเป็น
 - 3.1.1 การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีของโรเจอร์ส
 - 3.1.2 การให้ข้อเสนอแนะ
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ทัศนคติในการเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส หมายถึง กระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจไว้วางใจ อ่อนน้อมและเป็นกันเอง เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกแต่ละคนได้ระบายความรู้สึกเกี่ยวกับปัญหาที่เขาเผชิญอยู่ ให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน เพื่อเป็นการสำรวจตนเองให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นยิ่งขึ้น รู้จักใช้ความคิดในการแก้ปัญหาและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับตนเอง อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง โดยมีผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้นำกลุ่ม และทำหน้าที่เป็นผู้สร้างบรรยากาศในการเริ่มต้นการให้คำปรึกษามีการตั้งคำถาม และสะท้อนเนื้อหาและความรู้สึก การทำให้เกิดความกระจำแจ้ง การเงี่ยและการฟัง การสังเกต กระบวนการกลุ่มเน้นความรู้สึก และอารมณ์ของสมาชิก
2. การให้ข้อเสนอแนะ หมายถึง วิธีการให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับทัศนคติในการเรียน และมีการซักถามผู้วิจัยเมื่อมีข้อสงสัย
3. ทัศนคติในการเรียน หมายถึง ความรู้สึก หรือความนึกเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวผู้สอน ต่อการศึกษา และต่อเพื่อนในห้องเรียนในบรรยากาศการเรียนการสอน
 - 3.1 ตัวผู้สอน หมายถึง คุณสมบัติของผู้สอน พฤติกรรมของผู้สอนในห้องเรียน และวิธีการสอน
 - 3.1.1 คุณสมบัติของผู้สอน ได้แก่ ซักถาม และรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ทักทาย ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ สนใจและตั้งใจที่จะช่วยเหลือนักเรียน
 - 3.1.2 พฤติกรรมของผู้สอนในห้องเรียน ได้แก่ การพูด และ/หรือการกระทำที่แสดงออกกับนักเรียนในห้องเรียน
 - 3.1.3 วิธีสอน ได้แก่ การสอนของครูโดยการใช้สื่อ เช่น แผนภาพ แผนภูมิ การอธิบาย และการเลือกใช้วิธีการสอน
 - 3.2 ต่อการศึกษา หมายถึง การเห็นคุณค่าของการศึกษาและวิชาที่เรียน และการนำไปใช้

3.2.1 การเห็นคุณค่าของการศึกษา ได้แก่ การเห็นคุณค่าของการศึกษาและวิชาที่เรียนที่มีต่อตนเอง

3.2.2 การนำไปใช้ ได้แก่ การนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ จากการศึกษา และวิชาที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3.3 คอเพื่อน หมายถึง การได้รับความช่วยเหลือ และการส่งเสริมกันทางการเรียน

3.3.1 การได้รับความช่วยเหลือทางการเรียน ได้แก่ อธิบายบทเรียน พบทบทวนบทเรียน

3.3.2 การส่งเสริมกันทางการเรียน ได้แก่ การให้กำลังใจ ให้คำชมเชย ชักชวนกันให้ความสนใจและตั้งใจเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ความหมายและลักษณะสำคัญของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) ได้ดัดแปลงมาจากจิตบำบัดแบบกลุ่ม (Group Psychotherapy) ซึ่ง เจ เอช แพรต (J.H. Pratt) เป็นคนแรกที่นำเอาเทคนิคกลุ่มมาใช้ในการรักษาคนไข้โรคจิต บุคคลที่ให้การสนับสนุนจิตบำบัดแบบกลุ่ม ได้แก่ เคลพแมน (Klapman) มาร์ช (Marsh) ลาเซล (Lazell) โมริโน (Morino) คอร์ซินิ (Corsini) และสปอตนิทซ์ (Spotnitz) การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเกิดจากการดัดแปลงเทคนิคและหลักการของจิตบำบัดเป็นกลุ่ม โดยที่มีลักษณะการแสดงออกทางอารมณ์ในการให้คำปรึกษาน้อยกว่าจิตบำบัด แต่ใช้กระบวนการคิดหาเหตุผลมากกว่า ยิ่งไปกว่านั้นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังมุ่งที่จะให้บุคคลได้แสดงศักยภาพทั้งหมดของตนออกมา (ทองเรือน อมรชกุล 2520 : 101)

โกลเซน (Chlsen. 1970 : 31) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ว่าเป็นการให้ความช่วยเหลือบุคคลที่ปกติให้มีการยอมรับปัญหาต่าง ๆ ของตนเอง และพยายามแก้ไขปัญหานั้นก่อนที่มันจะกลายเป็นปัญหาที่รุนแรง การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังจะช่วยให้ผู้มีปัญหาสามารถเรียนรู้ที่จะนำความคิดทั่วไปจากกลุ่มมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

เชอร์ทเซอร์และสโตน (Shertzer and Stone. 1968 : 448 - 449) สรุปว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม หมายถึงการที่บุคคลมีความต้องการตรงกันที่จะปรับปรุงตนเองในด้านใดด้านหนึ่ง หรือต้องการที่จะแก้ปัญหาคบปัญหาหนึ่งร่วมกัน มาปรึกษาหารือกันเป็นกลุ่ม โดยมีผู้ให้คำปรึกษาร่วมอยู่ด้วย บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาเปลี่ยนจากผู้นำเป็นศูนย์กลาง (Leader Centered) เป็นกลุ่มเป็นศูนย์กลาง (Group Centered) สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง กล่าวที่จะเผชิญปัญหาได้ใช้ความคิดใน

การแก้ปัญหา หรือปรับปรุงตนเอง ได้รับฟังความรู้สึกและความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีปัญหาเช่นกัน ไม่ใช่ตนเองมีปัญหาเพียงคนเดียว วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จะทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความภาคภูมิใจว่าตนสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่ม

จอห์น กอว์รี และบรูซ บราวน์ (John Gawrys, Jr. and O. Bruce Brown. 1970 : 21) กล่าวว่า เป็นการสร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดบรรยากาศแห่งการยอมรับ ความอบอุ่น และเปิดโอกาสให้สมาชิกภายในกลุ่มได้ทดสอบ ตรวจสอบ และเลือกวิธีแก้ปัญหาที่ดีที่สุดสำหรับเขา จุดประสงค์จะถูกสร้างขึ้นจากสมาชิกภายในกลุ่ม มีจุดสนใจร่วมกัน มีปัญหาร่วมกัน

ราตรี พัฒนรังสรรค์ (ราตรี พัฒนรังสรรค์ 2522 : 114) กล่าวถึงการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ระบายความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ และปัญหาที่เขา กำลังเผชิญอยู่ ทำให้แต่ละคนในกลุ่มเข้าใจตนเองว่าทำไมเขาจึงรู้สึกอย่างนั้น และได้มีโอกาสเรียนรู้ข้อมูล หรือทักษะที่จำเป็นในการแก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้สึกยอมรับว่าทุกคนต่างมีปัญหา เมื่อช่วยกันคิดหาวิธีแก้ปัญหา จะทำให้ทุกคนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (วัชร ทรัพย์มี 2520 : 80) ยังกล่าวว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่บุคคลคิดที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเป็นกลุ่มโดยมีผู้ให้คำปรึกษาอยู่ด้วย สมาชิกในกลุ่มจะมีโอกาสแสดงออกเกี่ยวกับความรู้สึก และความคิดเห็นของผู้อื่น และได้ตระหนักว่าผู้อื่นก็มีความรู้สึกขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นเช่นเดียวกับตน ไม่ใช่ตนเองเท่านั้นที่มีปัญหา และอย่างน้อยก็มีผู้ใหญ่นคนหนึ่ง คือผู้ให้คำปรึกษาที่ยอมรับและเข้าใจเขา อีกประการหนึ่ง การใช้วิธีการนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มได้เสนอความคิดเห็นต่าง ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจว่า ตนเองสามารถให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มได้ และ วรรณ พรหมมูรมย์ (วรรณ พรหมมูรมย์ 2523 : 25 - 26) กล่าวถึง ลักษณะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มว่า สมาชิกทุกคนมีปัญหาคล้ายคลึงกัน ปัญหานั้นมีความหมายต่อตัวสมาชิก เกิดขึ้นกับสมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่เป็นผู้นำกลุ่ม และเป็นสมาชิกคนหนึ่งในกลุ่ม บางครั้งเป็นผู้ให้รายละเอียด ยั่วยุให้เกิดการพูด

ความหมายของทัศนคติ	28
องค์ประกอบของทัศนคติ	30
การสร้างและการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียน	32
ทัศนคติในการเรียน	33
การสร้างมาตรฐานวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคอร์ท	34
ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ของนักเรียน กับนักเรียนที่มีต่อทัศนคติในการเรียน	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเรียน	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อเพื่อน	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าของการศึกษา	49
สมมติฐานในการค้นคว้า	51
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	52
ประชากร	52
กลุ่มตัวอย่าง	52
เครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า	53
แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน	53
แบบแผนการทดลอง	64
วิธีดำเนินการทดลอง	65
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
4 ผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล	67

กระตุ้นให้กลุ่มตื่นตัว พร้อมทั้งจะแทรกแซงเข้าไปในตอนใดตอนหนึ่งเพื่อให้กลุ่มดำเนินไปได้ บรรยากาศในกลุ่มอบอุ่น ปลอดภัย สมาชิกทุกคนได้แสดงความคิดเห็น และสมาชิกทุกคนคือ ผู้ให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

จากความหมายและลักษณะของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มดังที่ได้กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยผู้ให้คำปรึกษาและ สมาชิกที่มีความสมัครใจมาเข้ากลุ่มร่วมกัน มีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองในเรื่องใด เรื่องหนึ่ง หรือต้องการแก้ไขปัญหาใดปัญหาหนึ่งร่วมกัน จึงมาปรึกษาหารือร่วมกัน บรรยากาศ ภายในกลุ่มก่อให้เกิดการยอมรับ อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นกันเอง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเปิด โอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อกัน สมาชิกแต่ละคน ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาซึ่งกันและกัน สมาชิกได้แสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองต่อกลุ่ม ช่วยกันแปลความหมาย และช่วยกันอธิบายให้ทุกคนกระจ่างขึ้นในความรู้สึกที่ซ่อนเร้นอยู่ ให้กำลังใจและส่งเสริมความคิด ทัศนคติที่ดีต่อกัน สมาชิกจะเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น ซึ่ง จะเป็นแนวทางให้สมาชิกได้พัฒนาตนเองต่อไป

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

เคลมาน (Kelman. 1963 : 399 - 432) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของ การให้คำปรึกษากลุ่ม ดังนี้

1. ทำให้บุคคลไม่รู้สึกโดดเดี่ยว
2. ทำให้บุคคลรู้จักตนเองและยอมรับตนเอง
3. ช่วยให้ผู้บุคคลรู้จักปรับตัวและพัฒนาตนเอง
4. ทำให้เป็นตัวของตัวเองและกล้าแสดงความรู้สึกที่แท้จริง
5. ทำให้เกิดความรับผิดชอบในตนเอง และแก้ปัญหาของตนเอง
6. เป็นการฝึกทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น
7. ช่วยให้ผู้บุคคลเปลี่ยนเจตคติและพฤติกรรม
8. นำทักษะและแนวคิดที่ได้จากกลุ่มไปปรับปรุงตนเองในชีวิตประจำวัน

วัชรีย์ ธวัชคำ (วัชรีย์ ธวัชคำ 2523 : 52) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษารายบุคคล คือ ให้สำรวจ ประเมินตนเอง เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองมากที่สุด ตัดสินใจด้วยตัวเอง สามารถดำรงชีวิตที่รับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคมได้ นำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนอกจากนี้ โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 31) ยังกล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีจุดมุ่งหมายให้บุคคลรู้จักแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้น ประสพการณ์ที่ได้จากกลุ่มจะทำให้เกิดความรู้ และช่วยพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ คือ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม สรุปได้ว่า เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักและเข้าใจตนเอง ได้ระบายความรู้สึกที่ขัดแย้งกับตนเอง และความรู้สึกที่ขัดแย้งต่อผู้อื่น โดยใช้ ประสพการณ์ที่เกิดจากการเรียนรู้ภายในกลุ่ม ซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมที่ดีขึ้น

ปัญหาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม มีปัญหาในการช่วยเหลือบุคคล ดังนี้ (วรารักษ์ ลิ้มสุวัฒน์ 2522 : 7)

1. การเปิดเผยตนเอง (Self - Disclosure) จุดประสงค์ที่สำคัญก็เพื่อจะสร้างสายใยแห่งการเชื่อมโยงระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การเปิดเผยตนเองควรจะได้รับ การพัฒนาให้ถึงจุดที่ว่าสมาชิกสามารถจะแบ่งปันถึงสภาพอารมณ์ และความคิดที่จะเกิดขึ้นขณะนั้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะที่สิ่งเหล่านั้นต้องไปโยงกับสมาชิกอื่นในกลุ่ม จุดรวมที่สำคัญที่สุด คือ ที่นี้และเดี๋ยวนี้ อดีตจะมาเกี่ยวข้องก็เพียงแค่ในโอกาสที่มาสัมพันธ์กับพฤติกรรม ความรู้สึกและความคิดในปัจจุบันเท่านั้น

2. ความซื่อสัตย์ (Honesty) สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อการกระทำของเขา ความคิด ความรู้สึก และการกระทำที่มีผลต่อพฤติกรรมของเขา เขาจะพิจารณาถึงสิ่งที่เหมาะสมในชีวิตและวิถีชีวิตที่เขาพึงประสงค์ ผู้ให้คำปรึกษาควรจะให้โอกาสแก่สมาชิกทุกคนในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับวิถีชีวิตของเขา

3. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเองและกลุ่ม

4. การเลือก (Choice) สมาชิกควรมีลักษณะการเลือกส่วนตัวและพัฒนาขึ้นเรื่อย ๆ

5. การให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) การให้ข้อมูลย้อนกลับของสมาชิกและการประเมินพฤติกรรมของตนเอง จะช่วยให้เกิดความเข้าใจพฤติกรรมตนเองและผู้อื่น

6. การตัดสินใจ (Decision) การตัดสินใจส่วนตัวก่อให้เกิดช่องทางในการตัดสินใจของกลุ่ม การตัดสินใจเป็นกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกทุกคน

หลักพื้นฐานในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

หลักพื้นฐานการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนั้น เคมม์ (วิญญู พูลศรี 2523 : 10 - 11 อ้างอิงมาจาก Kemp. 1970) ได้กล่าวสรุปไว้ ดังนี้

1. บุคคลทุกคนมีสิทธิในความรู้สึกรู้สึกของตนเอง รู้สึกอย่างไรที่ตนเองรู้สึก ผู้ให้คำปรึกษาจะสนับสนุนให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา และให้แต่ละคนเคารพในอารมณ์และความรู้สึกของผู้อื่นด้วย

2. แต่ละคนต้องตัดสินใจว่า จะพัฒนาอะไรเกี่ยวกับตนเอง

3. บุคคลมุ่งที่จะแก้ปัญหาให้ตนเอง ไม่ใช่มุ่งแก้ปัญหาให้คนอื่น

4. ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสถานการณ์ เป็นจุดที่สำคัญยิ่งกว่าตัวสถานการณ์

5. การเปิดเผยช่วยให้การปรึกษามีประสิทธิภาพ ถ้าไม่มีการป้องกันตนเอง ก็พร้อมที่จะรับรู้ พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ในบรรยากาศที่มีความไว้วางใจ เชื่อใจ มีความหวังดี มีความเข้าใจ และมีการยอมรับ การเปิดเผยตนเองมากเกินไปแสดงให้เห็นถึงการช่วยตนเองไม่ได้

6. บุคคลจะเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง สามารถควบคุมตัวเองได้มากขึ้น

7. จะต้องมีความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง คนจะเรียนรู้ที่จะรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น ถ้าบรรยากาศภายในบ้าน ในโรงเรียน ไม่คุกคาม ชูเชื้อ หรือลงโทษ มากจนเกินไป ซึ่งจะทำให้พึ่งพาคนอื่นน้อยลง

8. การลงมือกระทำเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งจะมีได้ในบรรยากาศของการยอมรับ ความเข้าใจ อาจจะใช้บทบาทสมมติ

9. ในการเผชิญปัญหา แก้ปัญหา มีวิธีเลือกหลายวิธี ผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยให้สมาชิกเห็นหนทางจากการเลือกต่าง ๆ

10. สมาชิกแต่ละคนจะต้องมีความมุ่งมั่นสัญญา (Commitment) กับตนเองในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ การให้การเสริมแรงถือเป็นสิ่งจำเป็น

11. สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ใหม่ไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ประสบการณ์ในกลุ่มจึงเป็นสิ่งสำคัญ

12. การที่คนรู้จักตนเองอย่างลึกซึ้ง ยอมรับตนเอง ทำให้การป้องกันตนเองน้อยลง หนได้กับคำวิจารณ์ หนได้ว่าคนอื่นมองตนอย่างไร

การจัดตั้งกลุ่ม

1. การเลือกสมาชิก

โอลเซน (Ohlsen. 1970 : 103 - 109) กล่าวถึงการเลือกสมาชิกเข้ากลุ่มว่าสมาชิกที่เหมาะสมจะเข้ากลุ่มนั้น ควรเป็นผู้ที่อาสาสมัครและมีแรงจูงใจในการเข้ากลุ่ม และในการสัมภาษณ์สมาชิกครั้งแรก ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องชี้แจงจุดมุ่งหมาย และลักษณะของกลุ่ม ตลอดจนกระบวนการที่สมาชิกจะต้องทำ

การจัดสมาชิกเข้ากลุ่ม ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. อายุ ผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนส่วนมากจะเลือกนักเรียนตามระดับชั้นเรียน ระดับวุฒิภาวะและตามอายุ

2. ความสามารถทางสติปัญญา ไม่ควรมีความแตกต่างกันมาก เพื่อจะได้ไม่มีปัญหาในการสื่อความหมาย

3. เพศ จะจัดเพศ ชาย - หญิง แยกกันหรือรวมกลุ่มนั้นขึ้นอยู่กับวัยและปัญหา ปัญหาบางปัญหามักจะเหมาะกับกลุ่มที่มีทั้งสองเพศ บางปัญหามักจะเหมาะกับกลุ่มที่แยกเพศกัน

เชอร์ทเชอร์และสโตน (Shertzer and Stone. 1968 : 457 - 461) กล่าวว่า บุคคลที่ไม่เหมาะสมที่จะเข้ากลุ่มมีลักษณะ ดังนี้

1. ก้าวร้าวมาก
2. เหนียวแน่นมากเกินไป
3. มีปัญหาการปรับตัวมาก ไม่เหมาะสมกับกลุ่มของคนปกติ
4. ไม่ควรจัดคนที่เป็ญญาคติ หรือเพื่อนสนิทไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพราะต่างรู้ปัญหาของอีกฝ่ายหนึ่งอยู่แล้ว ทำให้ไม่ได้ความรู้สึกที่แท้จริงของการเปิดเผยตนเองต่อหน้าผู้อื่น

2. ขนาดของกลุ่ม

เชอร์ทเชอร์และสโตน (Shertzer and Stone. 1971 : 217) กล่าวว่า จำนวนสมาชิกที่เหมาะสมที่สุด คือ 6 คน เพราะถ้าจำนวนสมาชิกมากกว่ากำหนดจะทำให้กลุ่มแตกเป็นกลุ่มย่อยได้ง่าย และกลุ่มขนาดใหญ่จะกลายเป็นกลุ่มการเรียนการสอนมากกว่าจะเป็นกลุ่มให้คำปรึกษา และมาห์เลอร์ (Mahler. 1969 : 54 - 55) เห็นว่า สมาชิกของกลุ่มไม่ควรเกิน 10 คน กลุ่มที่มีสมาชิกมากเกินไป สมาชิกจะไม่สนใจเท่าที่ควร โอกาสที่สมาชิกจะหลบหลีกจากกลุ่มมีมาก และผู้ให้คำปรึกษาจะลำบากในการชักจูงให้สมาชิกแต่ละคนสนใจกลุ่ม แต่ถ้าสมาชิกเป็นกลุ่มขนาดเล็ก สมาชิกจะมีโอกาสสื่อความหมายซึ่งกันและกันอย่างเต็มที่ ส่วน วัชรีย์ ทรัพย์มี (วัชรีย์ ทรัพย์มี 2518 : 39) มีความเห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม บุคคลที่จะเข้ากลุ่มจะต้องมีความสัมพันธ์ต่อกันอย่างดี ดังนั้นจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ต้องไม่มากเกินไป คือ 6 - 10 คน

3. เวลาและจำนวนครั้งในการให้คำปรึกษา

แพทเทอร์สัน (Patterson. 2522 : 182) ให้ความเห็นว่า ควรจัดให้มีการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ถ้าช่วงเวลาของการให้คำปรึกษาน้อย อาจจัดให้มีการให้คำปรึกษาสัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง ในแต่ละครั้งที่พบกัน ถ้าสมาชิกเป็นวัยรุ่น หรือผู้ใหญ่

ควรใช้เวลา 1 ชั่วโมง ถึง 1 ชั่วโมงครึ่ง ถ้าเป็นเด็กระดับประถมศึกษาเวลาที่ใช้ในการให้คำปรึกษาไม่ควรนานเกิน 1 ชั่วโมง เพราะเด็กอาจเกิดความเบื่อหน่ายได้ และ คมเพชร ฉัตรสุณกุล (คมเพชร ฉัตรสุณกุล 2521 : 99) เห็นว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ควรจัดให้มีขึ้นสัปดาห์ละ 2 ครั้ง เวลาไม่ควรต่ำกว่า 1 ชั่วโมง หรือไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง สำหรับจำนวนครั้งที่จะพบกัน มาห์เลอร์ (Mahler. 1969 : 57) เสนอว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรจัดอย่างน้อย 10 ครั้ง และควรให้สมาชิกในกลุ่มพิจารณาตนเองว่าจะให้สิ้นสุดการดำเนินการเมื่อใด คมเพชร ฉัตรสุณกุล (คมเพชร ฉัตรสุณกุล 2521 : 99) มีความเห็นว่า การสิ้นสุดการให้คำปรึกษาในโรงเรียนและวิทยาลัย ควรกำหนดจำนวนครั้งไว้ประมาณ 6 - 7 ครั้ง โดยถือเป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ

พลังในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องรู้ เข้าใจที่จะนำพลังต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินการให้คำปรึกษาให้สมบูรณ์ ซึ่ง คมเพชร ฉัตรสุณกุล (คมเพชร ฉัตรสุณกุล 2521 : 97) กล่าวไว้สรุปได้ดังนี้

1. ข้อผูกพัน (Commitment) บุคคลจะได้รับประโยชน์จากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม จะต้องรับรู้ และยอมรับว่ามีความต้องการที่จะรับคำปรึกษา และจะต้องพูดถึงปัญหาทั้งหลายของตน จะแก้ไขแลกเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อรับคำปรึกษาจากกลุ่ม
2. ความรับผิดชอบ (Responsibility) สมาชิกที่มีปัญหาจะต้องพยายามเพิ่มความรับผิดชอบสำหรับตนเอง และเพื่อแก้ไขปัญหากลุ่ม
3. การยอมรับ (Acceptance) เมื่อสมาชิกให้การยอมรับตนเอง จะเป็นผลให้แต่ละบุคคลเกิดความเคารพนับถือตนเอง และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเขาด้วย
4. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) จะทำให้การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีอิทธิพลต่อสมาชิกในกลุ่มเพิ่มขึ้น
5. ความรู้สึกเป็นเจ้าของ (Belonging) สมาชิกทุกคนจะต้องมีความรู้สึกอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม ซึ่งเป็นผลดีต่อการช่วยกลุ่ม

6. ความปลอดภัย (Security) เมื่อสมาชิกมีความรู้สึกปลอดภัยอย่าง มีเหตุผลในขณะที่อยู่ในกลุ่ม เขาจะมีความเป็นตัวของตัวเอง มีการอภิปรายปัญหาที่เกิดขึ้น กับตัวเขา มีการยอมรับความคิดของบุคคลที่แสดงตัวต่อเขา และสามารถแสดงความรู้สึก ของตนต่อบุคคลอื่น

7. ความเครียด (Tension) การมีความเครียดและความไม่พึงพอใจที่อยู่ ในระดับพอเหมาะ จะเป็นแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม แต่ถ้าความเครียดมาก เกินไป จะทำให้บุคคลไม่ได้ใช้ความสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ใต้อย่างสำเร็จ

8. ปทัสถานของกลุ่ม (Group Norm) สมาชิกย่อมต้องการจะได้รับ ความช่วยเหลือและไม่ต้องการจะให้บุคคลอื่นมองข้ามไปในแง่ของบุคคลที่แตกต่างไปจาก สมาชิกอื่น ๆ ในกลุ่มที่รับคำปรึกษาด้วยกัน

บทบาทของผู้นำกลุ่ม

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะดำเนินไปสู่เป้าหมายได้สำเร็จนั้น ผู้นำกลุ่มต้อง พยายามให้สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กัน โดยผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้เอื้ออำนวย ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ซึ่งบทบาทของผู้นำกลุ่มหรือผู้ให้คำปรึกษานั้น อารณีย์ มหาคำ (อารณีย์ มหาคำ 2525 : 28 - 35) ได้สรุปจากความคิดของ นักจิตวิทยาหลายคนไว้ ดังนี้

1. การเริ่มต้น ผู้นำจะต้องเตรียมวิธีการต่าง ๆ สำหรับกลุ่มเพื่อให้กลุ่มมี ปฏิสัมพันธ์กัน เช่น ผู้นำอาจนำด้วยคำถามปลายเปิด สำหรับผู้ที่มีประสบการณ์น้อย อาจเริ่มต้น ในการให้คำปรึกษาครั้งแรกด้วยการแนะนำตัวซึ่งกันและกัน และถามกลุ่มให้กลุ่มพิจารณาข้อมูล ที่สมาชิกแต่ละคนเสนอ เพื่อฝึกให้สมาชิกได้พัฒนาความรู้สึกรับผิดชอบต่อกัน

2. การกำหนดกฎเกณฑ์ ระเบียบทั่วไปเกี่ยวกับพฤติกรรมและบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็น บทบาทหน้าที่ของแต่ละคนและของผู้นำด้วย

3. มีความสามารถและทักษะ เข้าใจในสิ่งที่สมาชิกพูด และเข้าใจความรู้สึกของ สมาชิกให้การยอมรับ และให้กำลังใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานของการสร้างสัมพันธภาพ

4. สร้างบรรยากาศภายในกลุ่ม ให้สมาชิกรู้สึกปลอดภัย มีความไว้วางใจกัน ให้ความเคารพ ความคิดเห็นของกันและกัน อดทนต่อความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้สมาชิก รู้สึกว่าตนมีความสำคัญและเป็นเจ้าของกลุ่ม

5. ช่วยตั้งเป้าหมายให้สมาชิก สมาชิกจะตั้งเป้าหมายของตนเองเมื่อเขาเห็น ประโยชน์ จุดมุ่งหมายของกลุ่ม คือ ช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเอง และเข้าใจผู้อื่น ให้เขา เปลี่ยนแปลงความรู้สึก หักคติดั้ง ๑ และพฤติกรรมที่จำเป็น

6. ย้ำถึงความคืบหน้า และสรุปบทวนเหตุการณ์สำคัญในการให้คำปรึกษา ที่ผ่านมาก่อนที่จะทำครั้งใหม่ เพื่อทำให้เกิดเป็นประสบการณ์ครั้งเดียวกัน

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ การสะท้อนความรู้สึกทั้งคำพูดและการแสดงออก รวมทั้ง การแปลความหมายและการกระทำ ความกระจำ ซึ่งผู้นำต้องกระตุ้นให้สมาชิกคนอื่น ๆ ให้กระทำด้วย เพื่อให้สมาชิกได้ตรวจสอบพิจารณาสิ่งที่เขาพูด ชี้ให้เห็นว่ามีความขัดแย้ง หรือสอดคล้องกันอย่างไร ซึ่งช่วยให้สมาชิกรู้จักตนเองดีขึ้น

8. การลดความตึงเครียด ผ่อนคลายความขัดแย้ง ความกลัว ความวิตกกังวล ที่เกิดขึ้นภายในกลุ่ม และรับผิดชอบในการกำจัดการพฤติกรรมบางอย่างที่จะเป็นอันตรายกับ สมาชิก ผู้นำจะต้องเข้าไปสอดแทรกขัดขวางในบางกรณี เช่น สมาชิกพูดแทนกัน ขัดแย้ง ไม่ลงรอยกัน พูดทวนสลับสน หรือกล่าวโทษคนอื่น หรือสถานการณ์อื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือ แยกกลุ่มคุยกันโดยไม่สนใจกลุ่ม

9. ให้ข้อมูลเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควร ผู้นำกลุ่มควรแสดงความรู้สึกส่วนตัว ประสบการณ์ ค่านิยมของตนเอง เมื่อเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก นอกจากนี้ ผู้นำควร เป็นแบบอย่างสาธิตให้สมาชิกดูเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ แก้ปัญหาของสมาชิกได้

10. ผู้นำต้องคอยสังเกตและประเมินพฤติกรรมของสมาชิกแต่ละคน รวมทั้งการมี ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้างในกลุ่ม อาจทำได้โดยการถาม เช่น มีอะไร เกิดขึ้นขณะนี้

บทบาทสมาชิก

เนลสัน (เพียร์ พูลเจรีย 2524 : 19 อ้างอิงมาจาก Nelson. 1973 : 80 - 81) ได้สรุปบทบาทของสมาชิกในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ดังต่อไปนี้

1. การเป็นผู้ฟังที่ดี โดยแสดงออกให้ผู้พูดเห็นว่าสนใจและตั้งใจฟังโดยตลอด ขณะที่ฟังให้พยายามจับความหมายให้ถูกต้อง และควรให้ความสนใจกับน้ำเสียง สีหน้า ท่าทางของผู้พูดด้วย เพื่อจะได้เข้าใจความรู้สึกของผู้พูด สมาชิกไม่ควรเตรียมตัวโต้ตอบในขณะที่ฟัง เพราะจะทำให้ไม่มีสมาธิในการฟัง
2. ส่งเสริมให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้พูดได้แสดงออก ทุกสิ่งทุกอย่างที่สมาชิกแสดงออกในกลุ่มจะไม่มีการตัดสินว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดีอย่างไร แต่จะเน้นว่า การแสดงออกนั้นมีอะไรเป็นสาเหตุ ตัวเองพอใจหรือไม่ ถ้าไม่พอใจกลุ่มจะช่วยให้ข้อคิดในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงต่อไป
3. สมาชิกควรให้ความสนใจเมื่อกลุ่มอภิปรายปัญหาของผู้ใด เพื่อจะได้ร่วมกันช่วยให้ผู้นั้นเกิดความเข้าใจตัวเอง เข้าใจปัญหา และพบแนวทางในการแก้ไขปัญหา
4. ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษเกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลในกลุ่ม เพราะบุคคลมักจะไม่ใช่ใจตนเองจนกว่าจะได้อภิปรายความรู้สึกของตนเองที่มีต่อปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น
5. ควรให้ข้อคิดเห็นแก่ผู้ที่กำลังวางแผนปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงตัวเอง
6. ควรกล่าวอ้างยืนยันให้ผู้ที่มีความขัดแย้งในตัวเองได้เข้าใจตัวเองดีขึ้น
7. ควรให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อให้บุคคลได้ทราบถึงส่วนดีและส่วนบกพร่องของตนเอง ถ้าเป็นการให้ข้อมูลส่วนที่บกพร่อง ควรพิจารณาก่อนว่า ส่วนบกพร่องนั้นเขาสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ในปัจจุบัน และพิจารณาต่อไปด้วยว่าเขามีจิตใจพร้อมที่จะรับฟังข้อบกพร่องของเขาเองหรือยัง สำหรับวิธีการในการให้ข้อมูลนั้น ควรใช้การสื่อสารที่ช่วยให้ได้เข้าใจตรงกันทั้งผู้ให้ข้อมูลและผู้รับข้อมูล
8. **ควรรักษาความลับของสมาชิกในกลุ่ม** สิ่งใดก็ตามที่ได้อภิปรายกันในกลุ่ม ให้สมาชิกทุกคนถือเป็นความลับ ไม่สมควรนำไปพูดนอกกลุ่ม (วรารักษ์ ลิ้มสุวัฒน์ 2522 : 7)

ขั้นตอนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

มาร์เลอร์ (Mahler. 1969 : 65 - 167) ได้สรุปขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มไว้ 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นการก่อตั้งกลุ่ม (The Involvement Stage) เป็นขั้นตอนของการชี้แจงวัตถุประสงค์ สร้างความคุ้นเคย การสร้างสัมพันธภาพ ตลอดจนการเริ่มต้นอภิปรายถึงความรู้สึกและพฤติกรรม มาร์เลอร์ ให้ข้อสังเกตว่า ไม่สามารถจะบอกได้ว่าวิธีใดดีที่สุดสำหรับการเริ่มต้นดำเนินการของกลุ่ม หรือการให้สมาชิกได้มีส่วนร่วมในกลุ่ม เรื่องนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ของผู้ให้คำปรึกษา ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะมีลักษณะเฉพาะตัว บางกลุ่มใช้เวลาเพียงเล็กน้อย แต่บางกลุ่มต้องใช้เวลาามาก โดยมากในระยะก่อตั้งกลุ่มนี้สมาชิกในกลุ่มมักมีความรู้สึกว่า ผู้ให้คำปรึกษาไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม และมีแนวโน้มจะติดตามหรือทำตามที่ผู้ให้คำปรึกษานำเวลาสำหรับให้สมาชิกในกลุ่มคุ้นเคยและไว้วางใจกันแตกต่างกันไป เพราะบางกลุ่มสมาชิกได้เคยรู้จักกันมาก่อนแล้ว ในระยะเริ่มแรกสมาชิกอาจไม่แน่ใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของเขาต่อกลุ่ม สัมพันธภาพยังอยู่ในขั้นผิวเผิน ต้องอาศัยเวลาที่จะพัฒนาความไว้วางใจในหมู่สมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาไม่สามารถใช้วิธีบังคับหรือเร่งเวลาได้ ต้องขึ้นกับพัฒนาการของกลุ่มเอง ขั้นการก่อตั้งนี้อาจต้องใช้การให้คำปรึกษาหลายครั้งด้วยกัน

2. ขั้นการเปลี่ยนลักษณะของกลุ่ม (The Transition Stage) ในขั้นนี้ไม่สามารถแบ่งแยกจากขั้นการก่อตั้งกลุ่มได้โดยเด็ดขาด ขั้นนี้เป็นการเปลี่ยนจากกลุ่มสังคมธรรมดาเป็นกลุ่มที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการช่วยเหลือ บอนนีและฟอเลย์ (Bonney and Foley. อ้างอิงมาจาก แพทเทอร์สัน 2522 : 183) ได้อธิบายถึงขั้นนี้ว่า เมื่อถึงขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มจะตระหนักว่าจุดมุ่งหมายของกลุ่ม คือ การพัฒนาสถานการณ์ที่จะก่อให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ใช่การผูกมัดกันแบบกลุ่มสังคมธรรมดา ในขั้นนี้สมาชิกในกลุ่มอาจเกิดการต่อต้านและวิตกกังวลได้ ผู้ให้คำปรึกษาต้องชี้แจงให้สมาชิกเข้าใจลักษณะของกลุ่มว่าต่างจากกลุ่มสังคมทั่วไป สมาชิกแต่ละคนจะต้องอภิปรายปัญหาส่วนตัวของตนอย่างเปิดเผย ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ทุกคนในกลุ่ม ขั้นนี้จะสมบูรณ์แบบก็ต่อเมื่อสมาชิกในกลุ่มเต็มใจที่จะเปิดเผยเรื่องราวของตนเองในกลุ่ม

3. ขั้นการดำเนินงาน (The Working Stage) ในขั้นนี้สมาชิกจะมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทุกคนเต็มใจที่จะอภิปรายต่อกลุ่ม แต่อาจเกิดจุดบกพร่องขึ้นได้ ถ้าสมาชิกหันเหการอภิปรายไปสู่อุบัติเหตุทั่วไป หรือปัญหายานนอกแทนการพูดถึงปัญหาส่วนตัว ในขั้นนี้สมาชิกทุกคนควรสนใจอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลมากกว่าการเน้นเนื้อหาของปัญหา สมาชิกอาจช่วยแก้ไขปัญหาในกลุ่ม แต่ไม่จำเป็นที่กลุ่มจะต้องเห็นแก่การแก้ปัญห โดยเฉพาะ จุดมุ่งหมายสำคัญของขั้นนี้ คือ ให้สมาชิกได้เข้าใจปัญหาของตนเองอย่างแจ่มชัดเจน และได้เรียนรู้วิธีที่มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาด้วยตนเองจากกลุ่ม เขาจะได้หาวิธีแก้ปัญหาก็เหมาะสมต่อไป ในขั้นนี้สมาชิกจะได้มีโอกาสสำรวจตนเองและได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หน้าที่หลักของผู้ให้คำปรึกษา คือ เป็นผู้สรุปและอำนวยความสะดวกให้กลุ่มดำเนินไปตามเป้าหมาย

4. ขั้นยุติการให้คำปรึกษา (The Ending Stage) การยุติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มขึ้นกับสมาชิกในกลุ่มจะพิจารณาตนเอง การยุติสัมพันธภาพอันใกล้ชิดนี้เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึก สมาชิกบางคนอาจต้องการให้กลุ่มดำเนินต่อไป ทองเรียน อมรัชกุล (ทองเรียน อมรัชกุล 2520 : 106) กล่าวว่า ปัญหาที่พบในขั้นนี้ คือ สมาชิกในกลุ่มเกิดความสัมพันธ์กันอย่างลึกซึ้ง และมักไม่ยอมแยกจากกลุ่ม เพราะสมาชิกได้ใช้กลุ่มเป็นที่ระบายความรู้สึกในแง่ความเกลียด ความโกรธ ความไม่พอใจ และอื่น ๆ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มจะต้องมีการสิ้นสุดลงในเวลาใดเวลาหนึ่ง และสมาชิกควรเป็นตัวของตัวเอง พอที่จะแยกออกจากกลุ่มได้ และไม่รู้สึกผิดหวังที่ยังแก้ปัญหามาไม่ได้ ถ้าสมาชิกกลายเป็นบุคคลที่พึ่งผู้อื่นมากเกินไป การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มก็ไม่ได้ประโยชน์เท่าที่ควร มาห์เลอร์ (Mahler) ให้ข้อสังเกตว่า จากประสบการณ์ที่สมาชิกได้รับจากกลุ่ม สมาชิกได้เรียนรู้วิธีการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลต่าง ๆ ที่ผ่านมาในช่วงชีวิตของเขาด้วย

ประโยชน์และคุณค่าของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

แกซดา (Gazda. 1967 : 306 - 310) ได้รวบรวมประโยชน์ คุณค่าและเอกลักษณ์ของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ดังนี้

1. สมาชิกในกลุ่มได้พบว่า คนอื่น ๆ ก็มีปัญหาเช่นเดียวกับเขาเหมือนกัน
2. การยอมรับ การสนับสนุนจากสมาชิกภายในกลุ่มจะกระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับที่จะเผชิญกับปัญหาของเขา
3. กลุ่มเป็นตัวแทนของสังคมจริง ๆ เป็นที่ซึ่งสมาชิกทุกคนมีโอกาสที่จะแสดงและทดลองพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
4. สมาชิกสามารถแสดงพฤติกรรมและความรู้สึกของตน ตลอดจนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนได้จากการที่ตระหนักถึงความปลอดภัย ความไว้วางใจจากสมาชิกอื่นภายในกลุ่ม
5. สมาชิกเรียนรู้ที่จะมีการให้และรับความช่วยเหลือตามบทบาทของตนภายในกลุ่ม
6. สมาชิกมีโอกาสที่จะเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหของสมาชิกคนอื่นด้วยการสังเกต
7. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมักจะทำให้สมาชิกในกลุ่มต้องการที่จะได้รับการช่วยเหลือเป็นรายบุคคล
8. บรรยากาศแห่งความไว้วางใจกันเองของกลุ่ม ทำให้สมาชิกรู้สึกเป็นครอบครัวเดียวกัน ทำให้นำไปสู่การเปิดเผยปัญหาทางครอบครัว
9. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลมากสำหรับวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่แสวงหาเอกลักษณ์ของตน และต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน
10. การที่นักจิตวิทยาการศึกษา ให้ความสำคัญกับสมาชิกหลายคนในเวลาเดียวกัน ช่วยประหยัดเวลาและเปิดโอกาสให้นักจิตวิทยาการศึกษาใช้เวลาสำหรับบุคคลอื่น ๆ ได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น

วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามหลักโรเจอร์ส

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส การให้คำปรึกษาวิธีนี้ยึดผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง (Client Centered) ผู้เริ่มการให้คำปรึกษาคือ คาร์ล อาร์ โรเจอร์ส (Carl R. Rogers) ทฤษฎีของโรเจอร์สเน้นเน้นความจริงของชีวิตว่า ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถอยู่ในตนเองที่จะเข้าใจถึงองค์ประกอบ

ของชีวิตอันเป็นสาเหตุที่ทำให้ตนเองไม่มีความสุข ผู้รับคำปรึกษามีความสามารถที่จะนำชีวิต และสามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเอง การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพจะเกิดขึ้นได้ถ้า ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจและสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพในบรรยากาศที่อบอุ่น มีการยอมรับ และเข้าใจปัญหาอย่างถูกต้อง

ลักษณะของความสัมพันธในการให้คำปรึกษาและท่าทีของผู้ให้คำปรึกษาที่เหมาะสม จะเป็นวิถีทางไปสู่การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นทางใจ ปัญหาของผู้รับคำปรึกษาเกิดจากความไม่ประสานสอดคล้องกันระหว่างความคิดเกี่ยวกับตนเองหรือมีภาพแห่งตนกับ ประสบการณ์ที่ได้รับมา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามหาทางช่วยให้มีภาพแห่งตนกับ ประสบการณ์ของผู้รับคำปรึกษาผสมผสานให้เข้ากันได้ (พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา 2525 : 92 - 93)

เทคนิคสำคัญที่จะนำมาใช้ คือ

1. การเริ่มต้นให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องใช้คำพูดหรือแสดงการต้อนรับ เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีความรู้สึกสบายใจ มีความรู้สึกเป็นกันเอง และช่วยเปิดโอกาส ให้ผู้รับคำปรึกษาได้เริ่มต้นปัญหาของตัวเองได้ (ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ 2520 : 42)

2. การตั้งคำถาม เป็นเทคนิคที่จะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจในตัวผู้รับ คำปรึกษาได้ดีขึ้น หรืออาจใช้คำถามเพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความเข้าใจตนเองดีขึ้น การใช้คำถามควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้ผู้รับคำปรึกษาระบายความในใจออกมามากที่สุด หรือเป็นคำถามที่มุ่งใจให้ผู้รับคำปรึกษาเกิดความรู้สึกที่กระจ่างขึ้นในปัญหาของเขา อาจเป็น การสะท้อนความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา เพื่อให้เขาได้รับรู้และยอมรับความเป็นไปทาง อารมณ์ที่แฝงอยู่ในปัญหานั้น ๆ ทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้จักเลือกวางโครงการ มีความหมาย และปรับตัวได้อย่างดี (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ 2518 : 70)

3. การสะท้อนความรู้สึก คือ เป็นการนำเอาข้อความและคำพูดของผู้รับคำปรึกษา มาตีความและพูดออกมาในเชิงความรู้สึกที่แฝงอยู่ในเนื้อหานั้น โดยผู้ให้คำปรึกษาอาจถอดข้อความ และจัดคำพูดใหม่โดยพยายามเน้นถึงความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษา ซึ่งจะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้

รับรู้และเข้าใจถึงความรู้สึกที่แท้จริงของตน (พงษ์พันธ์ พงศ์โสภา ม.ป.ป. : 206) ซึ่งผู้ให้คำปรึกษาจะต้องระวังในเรื่องความรู้สึกของผู้รับคำปรึกษามากเป็นพิเศษ เพราะสภาพอารมณ์ของบุคคลจะทำให้เราเข้าใจจิตใจส่วนลึกของเขาได้เป็นอย่างดี ดีกว่าการใช้คำพูดเสียอีก นอกจากนี้บุคคลที่มาใช้บริการให้คำปรึกษาส่วนมากยังไม่เข้าใจตัวเอง มีความสับสนในเรื่องความรู้สึก ความต้องการ การรับรู้ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพยายามสะท้อนความรู้สึก และอารมณ์ที่ผู้รับคำปรึกษาแสดงออกมากลับคืนไปสู่ผู้รับคำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาเข้าใจตนเองได้ลึกซึ้งและรอบคอบ (จำเนียร ช่วงโชติ และ นวลกิริ เปาโรหิตย์ 2524 : 125)

4. การทำให้เกิดความกระจ่างแจ้ง คือ การที่ผู้ให้คำปรึกษากล่าวถึงสิ่งที่คิดว่าผู้รับคำปรึกษาพยายามจะพูดถึงโดยไม่เปลี่ยนเนื้อหาคำพูดของผู้รับคำปรึกษาใหม่ โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องเป็นผู้ฟังที่ดีมาโดยตลอด และจะต้องมีความเที่ยงตรงในการสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของผู้รับคำปรึกษาออกมา ซึ่งจะทำให้ผู้รับคำปรึกษารู้สึกว่ามีผู้ที่เข้าใจเขา และเกิดความแจ่มแจ้งในเรื่องที่เข้าใจผิด พิจารณาคำพูดตนเองในแง่ที่เป็นจริงขึ้น (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ 2518 : 73)

5. การเงี่ยและการฟัง คือ เทคนิคที่ผู้ให้คำปรึกษาจะหยุดนิ่ง และตั้งใจฟัง เพื่อส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาเล่าเรื่องราวออกไป (ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ 2520 : 44) การเงี่ยมีใช้หมายความว่า จะไม่มีกิจกรรมใด ๆ เกิดขึ้นระหว่างนั้นเลย เพราะผู้รับคำปรึกษาอาจกำลังรวบรวมคำพูดหรือความคิดและผู้ที่ให้คำปรึกษาก็กำลังใคร่ครวญถึงการสนทนาบางตอนที่ผ่านมา ฉะนั้น จึงไม่ควรหาวิธีทำลายความเงี่ย เพราะอาจขัดขวางความรู้สึกต่าง ๆ ของผู้รับคำปรึกษาที่กำลังหลั่งไหลออกมาได้ (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ 2518 : 73)

6. การสังเกต การสังเกตขณะที่ผู้รับคำปรึกษาเล่าถึงปัญหาของเขาและพฤติกรรมที่เขาแสดงออก จะช่วยให้ผู้ให้คำปรึกษาเข้าใจผู้รับคำปรึกษามากขึ้น โดยได้ทราบถึงเบื้องหลังของปัญหาที่เขาเล่าให้ฟังว่าเขามีความรู้สึกอะไรแทรกอยู่ สิ่งนี้จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาสำคัญที่เป็นปัญหาทางอารมณ์ของผู้รับคำปรึกษา (สุธีรพันธุ์ กรลักษณ์ 2518 : 76)

จากหลักการและเทคนิคการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สหรือแบบไม่นำทาง สรุปได้ว่าการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สนั้นเน้นในเรื่องของสัมพันธภาพในการให้คำปรึกษาระหว่างผู้ให้คำปรึกษาที่จะทำการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้รับคำปรึกษา โดยมีอิสระที่จะระบายความไม่สบายใจออกมา และสามารถพิจารณาเพื่อทำความเข้าใจตนเอง ยอมรับตนเอง และเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดีขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำหลักการและเทคนิคของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สมาใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาทัศนคติในการเรียนของนักเรียนซึ่งจะช่วยทำให้กระบวนการในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คุณลักษณะของผู้ให้คำปรึกษา

ในการให้คำปรึกษาแบบผู้รับคำปรึกษาเป็นศูนย์กลาง ผู้ให้คำปรึกษาควรมีลักษณะดังนี้ (จำเนียร ช่างโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์ 2521 : 83 - 85)

1. ^(Acceptance) การยอมรับ ผู้ให้คำปรึกษาต้องยอมรับผู้รับคำปรึกษาในฐานะที่เป็นบุคคลที่เขาเป็นอยู่ มีจุดเด่น จุดด้อย มีความขัดแย้ง ผู้ให้คำปรึกษาเห็นว่าผู้รับคำปรึกษาเป็นบุคคลที่มีค่า มีความรู้สึกเป็นมิตร ไม่มีการประเมิน ไม่มีการตัดสินผู้มารับคำปรึกษาทั้งในด้านบวกหรือลบ ทั้งนี้โดยมีการยอมรับผู้รับคำปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข การแสดงการยอมรับของผู้ให้คำปรึกษาอาจทำได้หลายวิธี เช่น แสดงให้เห็นทางสีหน้า น้ำเสียง และสำเนียงการพูด ตลอดจนท่าทางต่าง ๆ

2. ความสอดคล้องกันทางด้านความรู้สึกและการกระทำ ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องไม่มีความขัดแย้งระหว่างความคิดและการกระทำ ยอมรับความรู้สึกของตนเอง รู้ตัวอยู่เสมอเต็มใจที่จะแสดงความรู้สึกและทัศนคติอย่างเหมาะสมทั้งภาษาพูดและพฤติกรรมที่แสดงออก

3. ความเข้าใจ ผู้ให้คำปรึกษามีความสามารถร่วมความรู้สึก และเข้าใจอย่างถูกต้องเกี่ยวกับโลกส่วนตัวของผู้รับคำปรึกษา มักจะใช้คำรวมไปกับความหมายว่า empathy หรือสภาวะที่ผู้ให้คำปรึกษาพยายามรู้สึกร่วมไปกับความรู้สึกของผู้รับบริการมักใช้คำรวมว่า Empathic understanding ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลผู้หนึ่งพยายามเข้าถึงความเข้าใจในบุคคลอื่นกับบุคคลหนึ่งด้วยความพยายามทางด้านอารมณ์และความคิดประกอบกัน เป็นความเข้าใจ

ถึงจิตใจและความหมายทุกอย่างที่เกิดขึ้นกับผู้รับคำปรึกษา พยายามเข้าใจเขาเหมือนเขา เข้าใจตัวของเขาเอง จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาสำรวจตนเองอย่างอิสระและลึกซึ้ง

4. การแสดงการยอมรับ จริ่งใจและเข้าใจผู้มารับบริการ ผู้ให้คำปรึกษาที่มีทัศนคติหรือคุณสมบัติในการยอมรับ มีความเข้าใจอย่างแท้จริงจะสามารถแสดงลักษณะดังกล่าวนี้ให้ผู้รับคำปรึกษารับรู้ได้อย่างเป็นธรรมชาติในหลาย ๆ ทาง ทั้งภาษาพูดและท่าทาง

นอกจากคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว ผู้ให้คำปรึกษาจะต้องมีทักษะในการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการให้คำปรึกษากด้วย เช่น การแสดงออกและสื่อสารให้ผู้รับคำปรึกษาทราบว่ายอมรับ เคารพในคุณค่าของบุคคล มีความเข้าใจในความคิด ความรู้สึกของผู้มารับบริการ จะใช้การถามคำถาม การย้าความมั่นใจ การสนับสนุนให้กำลังใจ การตีความหมาย และการเสนอแนะน้อยมาก แต่จะให้โอกาสผู้รับคำปรึกษาเข้าใจความรู้สึกของตนได้โดยการยอมรับ การสะท้อนความรู้สึกและการทำความเข้าใจมากกว่าเทคนิคอื่น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

งานวิจัยต่างประเทศ

คอฟิลด์ (Caufield. 1970 : 1913 - 1914) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการปรับตัวของนักเรียนเกรด 5 ที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองมีการปรับตัวดีขึ้น และสอดคล้องกับแซมมวเลวิช (Samualewicz. 1975 : 2645 - A) ซึ่งให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่นักเรียนที่มีปัญหาด้านการปรับตัว จำนวน 42 คน มีเขาวนปัญญา 85 - 115 แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มแบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม กลุ่มละ 7 คน มีกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 จะเน้นเรื่องการแสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึก ส่วนกลุ่มที่ 2 จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์ โดยใช้ความคิดสำหรับกลุ่มควบคุมไม่ให้บริการใด ๆ เลย ผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์โนภาพแห่งตน และการปรับพฤติกรรมของนักเรียน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เฮาเวิร์ด และซิมเฟอร์ (สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา 2523 : 17

อ้างอิงมาจาก Howard and Zimpfer. n.d.) ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับการให้
คำปรึกษาแบบกลุ่มกับเด็กนักเรียนในระดับประถมศึกษา และสรุปว่า การให้คำปรึกษาแบบ
กลุ่มช่วยพัฒนาให้มีการเรียนรู้เรื่องอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Learning) ช่วย
เพิ่มพูนการปรับตัวทางสังคม (Sociometric Status) เปลี่ยนทัศนคติต่อโรงเรียน
(Attitudes toward schools) และเพิ่มทักษะในการอ่าน (Reading Performance)
แต่ในด้านคะแนน (Grade) แล้วไม่มีการเปลี่ยนแปลง

เดสรัทส์ (Desrats. 1975 : 2625 - A) ได้ศึกษาผลของการใช้ตัวแบบ
ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาทางการเรียน การปรับตัว และมโนภาพของวัยรุ่น
กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นจากสถานเลี้ยงเด็ก จำนวน 58 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม
กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่ม และได้รับคำปรึกษา
แบบกลุ่มพัฒนา (Developmental Group Counseling) ผู้ให้คำปรึกษาสร้างบรรยากาศ
การยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สมาชิกได้รับการกระตุ้นให้อภิปราย
ในหัวข้อที่น่าสนใจสำหรับเขา กลุ่มทดลองที่ 2 แบ่งเป็นกลุ่มย่อย 3 กลุ่มเช่นเดียวกัน และ
ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่มการใช้แม่แบบ (Modeling Group Counseling) กลุ่มทดลอง
พบปะกัน สัปดาห์ละ 2 ครั้ง นานครั้งละ 50 นาที ติดต่อกัน 5 เดือน พบว่า กลุ่มควบคุม
และกลุ่มทดลองไม่มีความแตกต่างกัน ผู้วิจัยเสนอแนะว่าควรยืดเวลาการให้คำปรึกษาเป็น
ตลอดปีการศึกษา ควรมีการฝึกทักษะการเป็นผู้นำและผู้ให้คำปรึกษา และควรคัดเลือกนักเรียน
เข้ากลุ่ม

งานวิจัยในประเทศ

ในประเทศไทยได้มีผู้ทำการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เพื่อ
พัฒนาและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่

วิญญู พูลศรี (วิญญู พูลศรี 2523 : 35 - 39) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษา
แบบกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน นิสัยและทัศนคติในการเรียน
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครู

เชียงใหม่ ปีที่ 1 จำนวน 8 คน ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น และคะแนนความวิตกกังวลในการเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .043 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ พูลทวี (วีระวัฒน์ พูลทวี 2523 : 42) ซึ่งศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนและนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุโมงค์ จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่าง 8 คน ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .012

พะเยาว์ พูลเจริญ (พะเยาว์ พูลเจริญ 2524 : 50) ศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคล ที่มีต่อการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล โรงเรียนพยาบาลรามธิบดี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2524 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และการให้คำปรึกษารายบุคคล ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนักศึกษาพยาบาล มีการปรับตัวในภาคปฏิบัติดีขึ้นกว่าก่อนการให้คำปรึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุทิพร ปุกเกตุ (สุทิพร ปุกเกตุ 2529 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (ตามหลักโรเจอร์ส) ที่มีต่อการลดอารมณ์เศร้า กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา 2529 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มนักเรียนมีอารมณ์เศร้าลดลง และสอดคล้องกับ วาสนา แฉล้มเขต (วาสนา แฉล้มเขต 2524 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สที่มีต่อการลดปัญหาทางอารมณ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลปรากฏว่า หลังจากการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์ส ปัญหาทางอารมณ์ของนักศึกษาลดลงกว่าก่อนได้รับคำปรึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทั้งต่างประเทศ และในประเทศ พบว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมและทัศนคติที่พึงประสงค์ต่าง ๆ ได้ เช่น การปรับตัวของนักเรียนที่มีสถานภาพทางสังคมต่ำ การปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล การที่บุคคลมีการปรับตัวที่ดี ทำให้เขาสามารถอยู่ในสังคมได้ จึงทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มช่วยทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ประกอบด้วยทัศนคติต่อครู นักเรียน เพื่อน ผู้บริหาร การปกครอง ทัศนคติในการเรียนเป็นส่วนหนึ่งของทัศนคติต่อโรงเรียน ดังนั้น กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจึงสามารถพัฒนาทัศนคติในการเรียนให้นักเรียน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และนอกจากนี้ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มยังช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการเรียนรู้ได้ เช่น ลดความวิตกกังวลในการเรียน และช่วยลดปัญหาทางอารมณ์ของนักเรียน ซึ่งการที่นักเรียนมีปัญหาด้านอารมณ์ย่อมทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนพัฒนาได้ไม่เต็มที่

วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน อบอุ่น ปลอดภัย กล้าเปิดเผยความรู้สึกของตนเอง ยอมรับตนเองและผู้อื่น ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ จะนำไปสู่แนวทางในการตัดสินใจ และเลือกวิธีการที่เหมาะสมสำหรับตนเอง อันจะเป็นสาเหตุให้บุคคลมีพฤติกรรมที่เหมาะสม สำหรับในเรื่องทัศนคติในการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของพฤติกรรมด้านการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งควรจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ผู้วิจัยคาดว่าวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะเป็นแนวทางในการพัฒนาทัศนคติในการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียน

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

อัลพอร์ท (Allport. 1935 : 810) กล่าวว่า "ทัศนคติ" หมายถึง สภาวะของความพร้อมด้านจิตซึ่งเกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นแรงที่กำหนดทิศทางของปฏิกิริยาของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

อนาสตาซี (Anastasi. 1976 : 453) กล่าวว่า "ทัศนคติ" หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ชอบหรือไม่ชอบ"

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ 2528 : 172) กล่าวว่า ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ได้จากการเรียนรู้ และประสบการณ์แล้วแสดงสภาวะร่างกาย และจิตใจในด้านความพร้อมที่จะตอบสนองต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งใน สองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดี หรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2520 : 38) ได้สรุปความหมาย ของทัศนคติไว้ว่า หมายถึงความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม หรือแนวโน้มที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้า นั้น ๆ ว่าไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจจะไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

ส. วาสนา ประवालพฤษ (ส. วาสนา ประवालพฤษ 2524 : 5) ได้สรุปลักษณะสำคัญของทัศนคติไว้ดังนี้

1. ทัศนคติ เป็นการเตรียมหรือความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าในทางที่ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งการเตรียมนี้เป็นการเตรียมภายในของจิตใจมากกว่า ภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้
2. สภาวะความพร้อมที่จะตอบสนอง เป็นลักษณะที่ซับซ้อนของบุคคลที่จะยอมรับ หรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่าง ๆ จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย ซึ่งเป็นสิ่งที่ อธิบายไม่ค่อยได้ และบางครั้งไม่มีเหตุผล
3. ทัศนคติไม่ใช่พฤติกรรม แต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด และเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม
4. ทัศนคติไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่ แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนาย หรืออธิบายทัศนคติได้
5. ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ บุคคลจะมีทัศนคติในเรื่องเดียวกัน แตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับ อายุ เชื้อชาติ ปัญญา เป็นต้น

6. ทักษะที่มีความคงที่และแน่นอนพอสมควร แต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากทักษะเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ ถ้าการเรียนรู้และประสบการณ์นั้นเปลี่ยนแปลงไป ทักษะก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

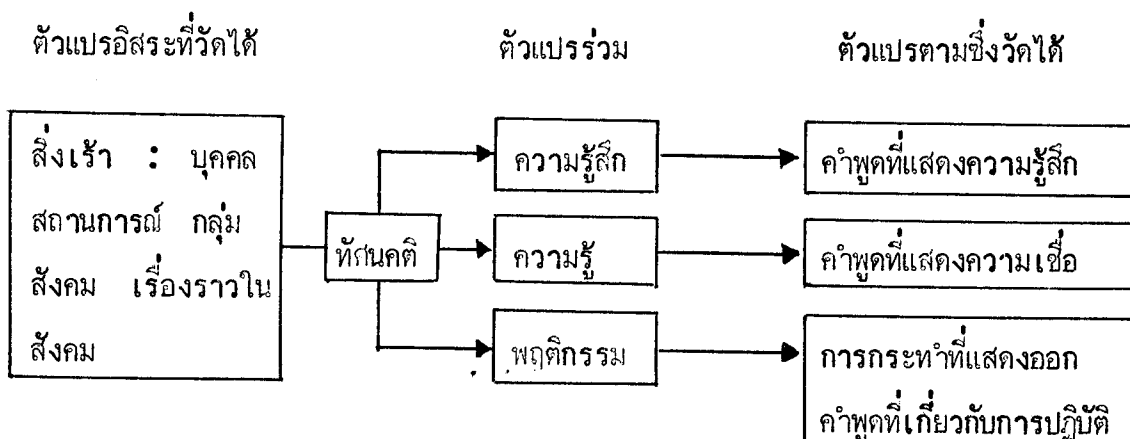
ดวงเดือน พันธุมนาวิน (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2519 : 170 - 206)
กล่าวว่า ทักษะที่มีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด (Cognitive Component) เป็นการตอบสนองต่อบุคคลในลักษณะการรับรู้ อันสืบเนื่องมาจากความคิด ความเชื่อที่มีต่อสิ่งของหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ วินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ทำให้ทัศนคติที่แสดงออกมาในแนวคิดว่าจะไร้อคติอะไรผิด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่แสดงออกตามความคิด ความเชื่อ ถ้าบุคคลมีความคิดในแง่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความรัก ความชอบ ความพอใจ ความเกลียด หรือความไม่พอใจ

3. พฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความพร้อมที่จะกระทำอันเป็นผลเนื่องมาจากความคิด ความรู้สึก ซึ่งออกมาในรูปของการประพฤติปฏิบัติ โดยการยอมรับหรือปฏิเสธ และเป็นการกระทำที่สามารถสังเกตเห็นได้

องค์ประกอบของทัศนคติ (Harry C. Triandis. 1971 : 3)

ทัศนคติจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีองค์ประกอบทั้งสามซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ดังที่ ไพบูลย์ อินทริวิชา (ไพบูลย์ อินทริวิชา 2517 : 47) ให้ความคิดเห็นว่า ทัศนคติจะต้องเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการทางจิตวิทยา ซึ่งได้แก่ การสนใจ การเรียนรู้ และการรับรู้ตนเอง ซึ่งหมายความว่า บุคคลจะเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบกายเป็นประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดตามที่ตนเองประสบและพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาตามประสบการณ์ที่ตนได้รับนั้น

ทัศนคติเป็นสิ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยการจัดสถานการณ์ให้ใหม่ สร้างแรงจูงใจ หรือให้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องในเรื่องเหล่านี้ใหม่ด้วยเหตุผล ด้วยการกระทำ หรือการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมให้ร่วมสัมพันธ์กับบุคคลที่มีทัศนคติที่พึงปรารถนา

จากแนวความคิดที่กล่าวมาแล้ว สรุปความหมายของทัศนคติ คือความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับอาจจะมากหรือน้อย และแสดงออกในรูปพฤติกรรมในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสองลักษณะ กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดี หรือทางบวก หรือแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดี หรือทางลบ

ทัศนคติในการเรียน หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้ในเรื่องการเรียนอันเกี่ยวข้องกับตัวครู การศึกษา และเพื่อน และแสดงออกในรูปพฤติกรรมสองลักษณะคือ

1. ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติทางบวก (Positive Attitude)
นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มีความรู้สึกว่าครูเป็นบุคคลที่น่าเคารพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าเพื่อนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน
2. ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติทางลบ (Negative Attitude)
นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความไม่พอใจ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ไม่ชอบเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดเรียนบ่อย ๆ

ทัศนคติต่อการเรียนซึ่งรวมถึงทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู วิธีการสอนของครูและคุณค่าในการศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จ หรือ

ล้มเหลวในการเรียนได้ ดังที่ เจนกินส์ (Jenkin. 1970 : 1512 - A) ได้ศึกษา
บุคลิกลักษณะด้านการรับรู้ของนักเรียนที่สอบตกในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการสัมภาษณ์
แล้วนำเอาลักษณะ 20 ประการของนักเรียนมาวิเคราะห์ตัวประกอบ พบว่า องค์ประกอบ
อย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการสอบตก คือ ทักษะที่ไม่ดีต่อโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธอร์นเบอร์จ
(Thornburg. 1975 : 181 - 185) ที่พบว่า นักเรียนที่ออกกลางคันจะมีทักษะที่ไม่ดี
ต่อครูผู้สอน

การสร้างและการพัฒนาทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

การที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ก็จะเป็นตัวกำหนดแนวทางพฤติกรรมของ
ตนเองไปสู่จุดหมายปลายทางของการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี อัจฉรา สุขารมณ
(อัจฉรา สุขารมณ 2527 : 183 - 184) กล่าวถึงการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนไว้ ดังนี้

1. การสร้างทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนและวิชาต่าง ๆ อาจทำได้โดย

1.1 จัดประสบการณ์ นำความพอใจ นำความสนุกสนานมาให้แก่ผู้เรียน

โดยการสอนวิชาต่าง ๆ ให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริง

1.2 ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความประพฤติ ความมี
วินัยในตนเอง และวินัยทางสังคม ให้ความอบอุ่นและพยายามทำความเข้าใจและรับรู้ปัญหา
ส่วนตัวของเด็ก เด็กจะเลียนแบบทัศนคติต่อบางสิ่งบางอย่างไปจากครูได้

1.3 จัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียนให้น่าสนใจ เช่น สภาพของห้อง
บรรยากาศในห้องเรียน มีการจัดห้องสมุดศูนย์การเรียนรู้ ห้องอ่านหนังสือ

2. การเปลี่ยนแปลงแก้ไขทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน ทำได้โดย

2.1 ให้การแนะแนว หรือให้คำแนะนำที่ถูกต้อง ถ้ามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาเรียน
อาจพูดถึงประโยชน์ที่ได้จากการเรียน ครูและนักเรียนจะต้องร่วมมือกัน

2.2 อาจใช้พลังกลุ่มช่วยในการเปลี่ยนแปลงนิสัยไม่ดีบางอย่าง

2.3 มีการให้แรงเสริมประเภทต่าง ๆ โดยเลือกหาแรงเสริมที่ตรงกับ
ความต้องการของเด็ก

ทัศนคติในการเรียน (Study Attitudes)

บราวน์ และโฮลท์แมน (Brown and Holtzman. 1956 : 214 - 217) ได้ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติในการเรียน เมื่อ ค.ศ. 1953 โดยการสร้างแบบสำรวจนิสัย และทัศนคติในการเรียน และได้พัฒนาแบบสำรวจนี้จนมีความเหมาะสมที่จะใช้วัดนิสัยและทัศนคติในการเรียนได้อย่างแท้จริงโดยเรียกแบบสำรวจนี้ว่า แบบสำรวจนิสัยในการเรียน และทัศนคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานักเรียนที่มีนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนแตกต่างจากนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ช่วยให้เข้าใจนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน และช่วยปรับปรุงนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนแก่นักเรียน แบบสำรวจนี้จึงมีประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้เพื่อการแนะแนว หรือเป็นเครื่องมือในการวิจัยต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี

บราวน์และโฮลท์แมน (Brown and Holtzman. 1967 : 17) ได้ศึกษาองค์ประกอบของทัศนคติในการเรียน ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

1. การยอมรับในตัวครู (Teacher Approval) หมายถึง ความรู้สึก หรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวครู และวิธีการสอนของครู

2. การยอมรับคุณค่าของการศึกษา (Education Acceptance) หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวัตถุประสงค์ของการศึกษา และวิชาที่เรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องทัศนคติในการเรียน ผู้วิจัยหลายท่าน เช่น ขจรสุดา เหล็กเพชร (ขจรสุดา เหล็กเพชร 2522 : 24 - 25) ได้แปลและดัดแปลงแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนของ บราวน์และโฮลท์แมน ฟอรั่ม H และสร้างเป็นแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งต่อมาได้มีผู้วิจัยคนอื่น ๆ นำไปใช้ในการวิจัยอย่างแพร่หลาย เช่น วิญญู พูลศรี (วิญญู พูลศรี 2522) วีระวัฒน์ พูลทวี (วีระวัฒน์ พูลทวี 2523) สุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช 2523) วิชชุดา เตียวกุล (วิชชุดา เตียวกุล 2529) ฯลฯ

ผู้วิจัยที่ได้กล่าวแล้ว ทำการวิจัยเกี่ยวกับทัศนคติในการเรียนและได้คำนึงถึงองค์ประกอบ 2 ด้าน ดังได้กล่าวแล้ว

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเรื่องทัศนคติในการเรียน โดยนำแนวคิดของ วิลเลียม เอฟ. บราวน์ และเวย์น เอช. โฮลท์แมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman) เป็นแนวทางในการศึกษา แต่ผู้วิจัยจะศึกษาเพิ่มเติมโดยให้ความสำคัญของกลุ่มเพื่อน เพราะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลมากสำหรับเด็กในวัยนี้ (ประคินันท์ อุปรมัย 2523 : 131) และการที่เด็กเรียนหนังสือไม่ได้เกิดจากท่าทีของเพื่อนร่วมชั้น (เคียน สุภาพ 2507 : 38) การที่นักเรียนสอบตกสาเหตุเนื่องมาจากการคบเพื่อน ขาดเพื่อนที่ดี ซึ่งพอจะชี้แนวทางในการเรียนได้ (ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี 2521 : 92) การที่จะให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและนักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาเรียน และต่อครูผู้สอนควรจะใช้วิธีให้เพื่อนช่วยกันสอน (ทรงสถิตย์ กิตติคุณวัจนะ 2522 : 32)

กลุ่มเพื่อนจึงมีความสำคัญต่อการเรียนของเด็กเป็นอย่างยิ่ง เด็กในวัยนี้มักทำตามกลุ่มเพื่อน ทั้งนี้เพื่อให้เพื่อนยอมรับ การยอมรับของเพื่อนทำให้เด็กไม่รู้สึกว่าตนแปลกไปจากเด็กอื่น ถ้าได้เพื่อนที่ดีชักชวนกันให้ศึกษาเล่าเรียน ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตัวเด็ก การมีเพื่อนไม่ดี ไม่สนใจการเรียน ทำให้นักเรียนไม่สามารถเรียนหนังสือได้สำเร็จ

ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากลุ่มเพื่อน ควรเป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบของทัศนคติในการเรียน จึงศึกษาทัศนคติในการเรียนโดยคำนึงถึงองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ

1. ตัวครู
2. การเห็นคุณค่าของการศึกษา
3. กลุ่มเพื่อน

การสร้างมาตรวัดทัศนคติตามวิธีของลิเคอร์ท

วิธีการสร้างมาตรวัดทัศนคติตามระเบียบวิธีของลิเคอร์ทนั้น สรุปการดำเนินการสร้างได้ดังนี้ (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ 2520 : 103 - 108 ; ไพฑูรย์ อินทรวีชา 2517 : 74 - 78)

1. รวบรวมข้อความจากแหล่งต่าง ๆ โดยอาจจะเขียนขึ้นเอง หรือนำมาจากที่อื่น เช่น จากหนังสือพิมพ์รายวัน รายสัปดาห์ หรือจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านนั้น ๆ แต่ละข้อจะต้องมีลักษณะที่ว่าคนที่มีความคิดต่างกันจะตอบแตกต่างกัน ดังนั้นจึงต้องหลีกเลี่ยงข้อความที่เป็นจริง ข้อความที่มีความหมายกำกวม หรือมีความหมายเป็น 2 นัย

2. ตรวจสอบข้อความเพื่อให้แน่ใจว่าข้อความนั้นเขียนไว้เหมาะสมกับการที่จะตอบเพียงใด เช่น การให้ตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ๆ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะถ้าหากไม่มีการตรวจสอบอาจทำให้ได้ข้อความที่ไม่สอดคล้องกับการตอบข้างต้น โดยในบางครั้งข้อความที่ให้นั้นอาจตอบเป็นอย่างอื่นก็ได้ เช่น ชอบมาก ชอบเฉย ๆ ไม่ชอบ ไม่ชอบมาก เป็นต้น

3. กำหนดน้ำหนักในการตอบตัวเลือกต่าง ๆ แต่ละข้อความ นิยมใช้การกำหนดให้แต่ละตัวเลือกมีน้ำหนักเป็น 5 4 3 2 1 สำหรับข้อความที่เห็นด้วยนั้น การให้น้ำหนักเป็นดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้น้ำหนัก	5
เห็นด้วย	ให้น้ำหนัก	4
ไม่แน่ใจ	ให้น้ำหนัก	3
ไม่เห็นด้วย	ให้น้ำหนัก	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้น้ำหนัก	1

สำหรับข้อความที่ไม่เห็นด้วย การให้น้ำหนัก เป็นดังนี้

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้น้ำหนัก	5
ไม่เห็นด้วย	ให้น้ำหนัก	4
ไม่แน่ใจ	ให้น้ำหนัก	3
เห็นด้วย	ให้น้ำหนัก	2
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้น้ำหนัก	1

4. วิเคราะห์ข้อสอบ การวิเคราะห์ข้อสอบรายข้อ (Item Analysis) สามารถทำได้ 2 แบบคือ

- ก. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากข้อความกับคะแนนรวม
- ข. วิเคราะห์โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ การแบ่งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำนั้น นิยมใช้วิธีการหาร้อยละ 25 บน และร้อยละ 25 ล่างของผู้ตอบ ถ้ามีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก็ถือว่าข้อความนั้นมีความจำแนก และสามารถทดสอบว่าความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่โดยการหาค่า t (t - test) แล้วเลือกเฉพาะข้อความที่มีค่าที่ส่งนำไปเป็นเครื่องมือวัดทัศนคติต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนกับนักเรียนที่มีต่อทัศนคติในการเรียน

สภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนคือ บ้านและโรงเรียน โดยเฉพาะในปัจจุบันนี้โรงเรียนมีบทบาทมากขึ้นในการถ่ายทอดวิชาความรู้ ลักษณะนิสัย อาชีพการงาน และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สิ่งแวดล้อมที่นักเรียนต้องเผชิญอยู่เป็นประจำคือ ครู และกลุ่มเพื่อน

ชิรวัดน์ นิจนตร (ชิรวัดน์ นิจนตร 2526 : 77) ได้ให้ความหมายของบรรยากาศในโรงเรียนว่าหมายถึง ภาวะทางอารมณ์ทั่ว ๆ ไปที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่อยู่ในกลุ่ม ซึ่งมีการพบปะเผชิญหน้ากันอยู่เสมอ และเป็นสิ่งที่จะขึ้นถึงปริมาณการยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่มในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเป้าหมาย และความต้องการของแต่ละคน บรรยากาศในโรงเรียนมักจะเน้นเฉพาะเรื่องในห้องเรียน ซึ่งหมายถึงความรู้สึกรู้สึกทั่ว ๆ ไปในหมู่เด็กและครูเกี่ยวกับความเป็นมิตรต่อการร่วมมือกัน ความสามารถที่จะทนรับภาระอันหนักอึ้ง และความคับข้องใจที่เกิดขึ้น ขวัญของห้องเรียนจะมากน้อยแค่ไหน ขึ้นอยู่กับพฤติกรรม และทัศนคติของครูเป็นส่วนใหญ่ และยังขึ้นอยู่กับคุณภาพของปฏิสัมพันธ์ภายในห้องเรียนระหว่างครูและนักเรียนด้วย

บรรยากาศในห้องเรียนจะเกี่ยวข้องกับครูกับนักเรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง (ชิรวัดน์ นิจนตร 2526 : 77) พฤติกรรมที่ครูแสดงออกในห้องเรียนมักจะมีเป้าหมายอยู่ที่ตัวนักเรียนโดยตรง พฤติกรรมของครูกับปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนจึงเป็นองค์ประกอบที่ไม่สามารถแยกจากกันได้โดยเด็ดขาด ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน

ด้วยกันเองนั้น ผลการวิจัยพบว่า เกิดจากอิทธิพลของครูเป็นส่วนใหญ่ (Kaplan. 1959 : 324 ; Turner. 1977 : 181) และจากการศึกษาของโคแกนและเลวิน (Cogan and Levin. 1957 : 135 - 139) พบว่า ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันก็เท่าไร นักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการเรียนได้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาเรียน ความศรัทธาในตัวครูของนักเรียนจะช่วยให้ให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ นลินี วันชัย (นลินี วันชัย 2509 : 50) พบว่า ความสัมพันธ์ที่ระหว่างครูกับนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน จากการศึกษาของ เตือน สุภาพ (เตือน สุภาพ 2507 : 38) ซึ่งศึกษาปัญหาของเด็กวัยรุ่น 5 คน เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาพบว่า เหตุการณ์ที่โรงเรียน เช่น บรรยากาศของห้องเรียน ท่าทีของครูผู้สอน ท่าทีของเพื่อนร่วมชั้น ทำให้เด็กเรียนหนังสือไม่ได้ และสอดคล้องกับ นิภา พงศ์วิรัตน์ (นิภา พงศ์วิรัตน์ 2520 : 28) ซึ่งศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 361 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่า นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับตัวครูมากที่สุด คือ ไม่ชอบครูบางคน ทำให้ไม่อยากเรียน ครูกับนักเรียนไม่เข้าใจกันเนื่องจากความคิดไม่ตรงกัน และจากงานวิจัยของ กิลเบิร์ต (ระพีพร โพธิ์ศรี 2521 : 92 อ้างอิงมาจาก Gilbert. 1931 : 46 - 49) พบว่า ความคิดเห็นของครูเชื่อว่านักเรียนไม่ชอบครูผู้สอนเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน

การศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการปรับตัวและสุขภาพจิตของเด็กมาก ดังที่ วิมล โรจนวีระ (วิมล โรจนวีระ 2513 : 6) กล่าวว่า ถ้าเด็กในวัยนี้ถูกเพื่อนรังเกียจ ไม่มีใครแยแส เด็กจะรู้สึกว่าเหว่ ขมขื่นใจ ขาดความอบอุ่น เกิดความสงสัยตัวเอง มองบุคคลอื่นไปในทางร้าย และเกิดความคับข้องใจอยู่เสมอ เมื่อโตขึ้นความรู้ลึกนี้จะติดตัวไป ทำให้ไม่อยากเข้าสังคมกับคนอื่น เมื่อมีเรื่องทุกข์ร้อนก็ขาดเพื่อนที่จะเล่าสู่กันฟัง ต้องเก็บกดเอาไว้ทำให้มีอารมณ์เครียดอยู่เสมอ หาความสุขมิได้ และ เลิศพร ภาระสกุล (เลิศพร ภาระสกุล 2516 : 21) ได้แสดงความเห็นเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อนว่า

กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากในเรื่องค่านิยม ความไม่เกรงเกรียง และความต้องการที่จะแสดงออก ประติณัธ์ อุปรมัย (ประติณัธ์ อุปรมัย 2523 : 131) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อความคิด ทักษะ และพฤติกรรมของผู้เรียน กลุ่มเพื่อนมีบทบาทต่อพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง สอดคล้องกับ ระพีพันธุ์ โพธิ์ศรี (ระพีพันธุ์ โพธิ์ศรี 2521 : 92) ซึ่งได้ศึกษาสาเหตุของนักเรียนสอบตกตามความคิดเห็นของครูพบว่า เนื่องมาจากการคบเพื่อนไม่ดี ขาดเพื่อนที่ดี ซึ่งพอจะชี้แนวทางในการเรียนได้ หรือมีเพื่อนชอบชวนคุยหรือเล่นในขณะที่เรียน และ เตือน สุภาพ (เตือน สุภาพ 2507 : 18) ได้ศึกษาปัญหาวัยรุ่น 5 คน พบว่า ท่าทีของเพื่อนร่วมชั้นทำให้เด็กเรียนหนังสือไม่ได้

ทรงสถิตย์ กิตติคุณวัจนะ (ทรงสถิตย์ กิตติคุณวัจนะ 2522 : 32) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง พบว่านักเรียนผู้สอนเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในด้านบวกต่อโรงเรียนและครู ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ แอลเลน และเฟลด์แมน (Allen and Feldman. 1973 : 1 - 5) ที่พบว่า จากการที่นักเรียนจะต้องรับหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่นในทางวิชาการทำให้นักเรียนเหล่านี้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนและรู้ให้มากที่สุด และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาเรียนและต่อครูผู้สอนไปในทางที่ดีขึ้น และนักเรียนยอมรับว่าตนเกิดความรู้สึกอบอุ่นที่เห็นว่าเป็นเพื่อน ๆ และอาจารย์ประจำวิชา คอยเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะทำความเข้าใจกับวิชาภาษาอังกฤษมากขึ้น และช่วยให้มีทัศนคติต่อวิชาที่เรียน ต่อเพื่อน และต่ออาจารย์ผู้สอนดีขึ้น และเกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางบวกต่อวิชาที่เรียน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปว่า ทัศนคติในการเรียน มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การที่นักเรียนจะมีทัศนคติในการเรียนที่ดี ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างตัวนักเรียนกับครู และปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง ดังนั้น การพัฒนาทัศนคติในการเรียนจึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำเป็นอย่างยิ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติในการเรียน

การศึกษาเรื่องนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน เริ่มในสหรัฐอเมริกา ใน ค.ศ. 1953 โดย บราวน์ และโฮลท์แมน (Brown and Holtzman. 1956 : 214 - 217) เป็นผู้ริเริ่มทั้งสองคนได้สร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนชั้น (The Survey of Study Habits and Attitude - SSHA) และนำไปสอบถามนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในชั้น 12 ของโรงเรียนมัธยมอดิสติน จำนวน 455 คน เป็นชาย 227 คน หญิง 228 คน แล้วนำคะแนนนิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งได้จากคะแนนสอบปลายปี ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชายและหญิง เท่ากับ .48 และ .51 ตามลำดับ

ต่อมาทั้งสองได้ศึกษานิสัยและทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนขณะเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา กับเมื่อได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยว่าแตกต่างกันหรือไม่ (Brown and Holtzman. 1956 : 218) ผลการศึกษาพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนจากแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนของนักเรียนชายและหญิง เมื่อเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา กับเมื่อเรียนในมหาวิทยาลัย เท่ากับ .85 และ .80 ตามลำดับ

บราวน์ และโฮลท์แมน (Brown and Holtzman. 1955 : 75 - 84) ได้ศึกษาว่าแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติต่อการเรียนจะใช้ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้หรือไม่ ผลปรากฏว่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนกับคะแนนสอบ 1 ภาคเรียนของนิสิตชายและหญิง เท่ากับ .50 กับ .52 ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียน เป็นสิ่งที่วัดได้และมีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โคแกน และเลวิน (Cogan and Levin. 1957 : 135 - 139) ศึกษาพบว่าความสัมพันธ์แบบอบอุ่นเป็นมิตรระหว่างครูและนักเรียน จะทำให้การเรียนของนักเรียนดีขึ้น และจากการศึกษา สรุปได้ว่า ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีเท่าไร นักเรียนจะ

พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น นักเรียนมีความศรัทธาในตัวครู ความศรัทธาที่นักเรียนให้แก่ครูจะช่วยให้ นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนนี้ จะทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดี

โพแฟม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) ศึกษาพบว่า นิสัยในการเรียน ทักษะในการเรียนและการปรับตัวทางด้านการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 287 คน ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทักษะในการเรียน และสอดคล้องกับ มอริส (Morris. 1961 : 23) ซึ่งศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะได้คะแนนนิสัยในการเรียนและทักษะในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 7 จำนวน 144 คน เกรด 8 จำนวน 130 คน และเกรด 9 จำนวน 97 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสำรวจนิสัยในการเรียนและทักษะในการเรียน

จากการศึกษาของ โพแฟม และมัวร์ (Popham and Moore. 1960 : 552 - 554) มอริส (Morris. 1961 : 23) สอดคล้องกับการศึกษาของ คอยโว (Koivo. 1983 : 2624 - A) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทักษะในการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีคะแนนนิสัยและทักษะในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

คาน (Khan. 1969 : 216 - 221) ศึกษาพบว่า ทักษะของนักเรียนชายที่มีต่อครูจะมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนนักเรียนหญิง นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับสติปัญญา อารมณ์ ความรู้สึกแล้ว ทักษะในการเรียนมีบทบาทสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ เบลดโซ (Bledsoe. 1971 : 121 - 122) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนโดยวิธีสังเกตครูที่สอนในชั้นเรียนและให้คะแนนการสังเกต กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 4,368 คน แยกเป็นกลุ่มตามระดับความสามารถทางการเรียนพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน มีทัศนคติต่อครูต่างกัน

กลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนสูงมีทัศนคติที่ดีกว่ากลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำ นักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีทัศนคติต่อครูต่างกัน นักเรียนที่มีอายุมากจะมีทัศนคติที่ดีต่อครูมากกว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครูที่มีอายุต่ำกว่า 35 ปี มากกว่าครูที่มีอายุสูงกว่า 35 ปี

วิลเลียม (William. 1970 : 232 - 237) ศึกษาบุคลิกภาพ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีและทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน โดยใช้แบบสำรวจ แคลิฟอร์เนีย สตั๊ดดี้ เมทอดท เมธอด (California Study Method Survey - CSMS) วัดทัศนคติ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 115 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรก 50 คน เป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน กลุ่มที่ 2 จำนวน 65 คน เป็นกลุ่มที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และความสามารถสูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียน

โคเวล และเอ็นทวิสเติล (Cowell and Entwistle. 1971 : 85 - 89) ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวมีวิธีการเรียนและทัศนคติในการเรียนดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 - 185) ได้ทำการศึกษาเพื่อประเมินผลทัศนคติของนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนกลางคัน (Drop Out) พบว่า 50 % ของนักเรียน จำนวน 509 คน เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน แต่อีก 20 % แสดงทัศนคติทางการเรียนไม่ใช้อย่างรุนแรง ซึ่งแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ เช่น หลีกเลี่ยงการเรียน ไม่มีประโยชน์ เบื่อการเรียน ครูผู้สอนเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูมีความลำเอียง ภูมิใจ ระเบียบ ข้อบังคับ ของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่า เมื่อครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดี นักเรียนจะสามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างดี และทัศนคติทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชายมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนนักเรียนหญิงนิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีทัศนคติในการเรียนต่างกันด้วย โดยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทัศนคติในการเรียนสูงด้วย นักเรียนที่มีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และความสามารถสูงกว่่านักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีต่อโรงเรียน

ผลงานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาของ นลินี วันชัย (นลินี วันชัย 2509 : 86) พบว่าความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อครูมีการติดต่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนต้องคงไว้ ซึ่งความสัมพันธ์ฉันเพื่อนกับนักเรียน ซึ่งมีความใกล้ชิดทางอารมณ์มาก ครูต้องไม่มีความรู้สึกว่าคุณอยู่เหนือนักเรียน ต้องไม่ดูถูกและไม่มีการทำเยิ่นชา กับนักเรียน เมื่อครูกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันครูก็สามารถปลูกฝังทัศนคติที่ดีแก่นักเรียนได้

ผลการศึกษาของ นลินี วันชัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของโคแกนและเลวิน (Cogan and Levin. 1957 : 135 - 139) ซึ่งศึกษาพบว่า ถ้าครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์กันดีเท่าไร นักเรียนจะพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ให้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น ลักษณะความสัมพันธ์ของครูและนักเรียนมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาเรียนของนักเรียน นักเรียนเกิดความรู้สึกศรัทธาในตัวครูซึ่งจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น

นภาพร เมษรักษ์วานิช (นภาพร เมษรักษ์วานิช 2515 : 66 - 67) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัฐบาล จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นิสัยในการเรียนและทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยด้านการเรียนและทัศนคติในการเรียนดีกว่่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีนิสัยในการเรียนและทัศนคติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ

ผลการวิจัยของ สุวิมล ว่องวาณิช (สุวิมล ว่องวาณิช 2522 : 59 - 62) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบด้านเชาว์ปัญญา ปัญหาคำถาม นิสัยและทัศนคติในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,175 คน โดยใช้แบบวัดเชาว์ปัญญา (Advanced Progressive Metrices) แบบสำรวจปัญหาคำถามของ มูนิย์ และแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของบราวน์และโฮลท์แมน ผลการวิจัยพบว่า เมื่อใช้เชาว์ปัญญา ปัญหาคำถาม นิสัยและทัศนคติในการเรียนเป็นตัวทำนาย พบว่า สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวทำนายทั้ง 3 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิญญู พูลศรี (วิญญู พูลศรี 2523 : 35 - 39) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียนนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง 8 คน ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีระวัฒน์ พูลทวี (วีระวัฒน์ พูลทวี 2523 : 42) ซึ่งศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน นิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอุโมงค์ จังหวัดลำพูน โดยแบ่งกระบวนการให้คำปรึกษาเป็น 2 ระยะ

ระยะที่ 1 กลุ่มแบบนำทาง จำนวน 7 ครั้ง (ข้อ ก - ง)

ระยะที่ 2 กลุ่มแบบไม่นำทาง จำนวน 4 ครั้ง (ข้อ จ)

มีแนวทางในการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มดังนี้

ก. สร้างความสัมพันธ์ในกลุ่ม โดยผู้เข้ากลุ่มได้ทราบถึงภาระหน้าที่ กฎเกณฑ์ที่สมาชิกจะต้องกระทำในกลุ่ม โดยให้สมาชิกแนะนำตัว เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเองให้สมาชิกในกลุ่มทราบ และสมาชิกซักถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้

ข. อภิปรายถึงประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับจากกลุ่ม และนำไปปฏิบัติ

ค. อภิปรายถึงอุปสรรคในการเรียนที่ให้นักเรียนสอบตก หรือทำคะแนนไม่ดี โดยเน้นถึงด้านจิตใจ อารมณ์ เรื่องส่วนตัว พร้อมทั้งอภิปรายถึงวิธีที่จะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ง. การสร้างทัศนคติและนิสัยทางการเรียนให้มีประสิทธิผล โดยกล่าวถึง

- การสร้างเทคนิคในการเรียน
- การจัดการวางเรียน
- การจัดบรรยากาศ หรือสิ่งแวดล้อมในการดูหนังสือ
- การปรับปรุงทักษะในการพูด การเขียน การตอบข้อสอบ
- วิธีการทำข้อสอบให้ได้

จ. ให้นักเรียนพิจารณาและร่วมกันอภิปรายสิ่งที่นักเรียนต้องการจะแก้ไขในการเรียนให้มีประสิทธิผล โดยพิจารณาเกี่ยวกับ

- ครู
- โรงเรียน
- การสอน และ
- การสอบ

ระยะที่ 1 กลุ่มแบบนำทาง

ครั้งที่ 1	เพื่อสร้างความสนิทสนมความสัมพันธ์ในกลุ่มโดยผู้วิจัยเล่าประวัติของผู้วิจัยให้กลุ่มทราบ ขอให้กลุ่มทดลองให้ความร่วมมือด้วย
ครั้งที่ 2 - 3	ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองแนะนำตัวเอง โดยเล่าเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ให้สมาชิกในกลุ่มและผู้วิจัยทราบ ซึ่งสมาชิกแต่ละคนแนะนำตัวเอง ให้สมาชิกในกลุ่มและผู้วิจัยทราบ
ครั้งที่ 4	ผู้วิจัยให้กลุ่มอภิปรายแสดงความคิดเห็นในวิธีที่จะทำให้นักเรียนเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้ทุกคนแสดงความคิดเห็น และผู้วิจัยช่วยซักถามและสรุป
ครั้งที่ 5 - 6	ผู้วิจัยให้กลุ่มอภิปรายถึงทัศนคติและนิสัยทางการเรียนที่มีประสิทธิผล โดยกล่าวถึงการสร้างเทคนิคในการสอน การจัดการวางเรียน การจัดบรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมในการดูหนังสือ ผู้วิจัยได้ซักถามและร่วมแสดงความคิดเห็น

ครั้งที่ 7 ผู้วิจัยให้กลุ่มอภิปรายถึงการปรับปรุง การฟัง การเขียน การจด
คำบรรยาย การพูด การทำข้อสอบ

ระยะที่ 2 กลุ่มแบบไม่นำทาง

ครั้งที่ 8, 9, 10 และ 11 ผู้วิจัยให้กลุ่มแสดงความคิดเห็นทัศนคติเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู เกี่ยวกับโรงเรียน
และตัวของนักเรียนเอง

ครั้งที่ 12 ผู้วิจัยให้นักเรียนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ที่นักเรียน
ได้รับจากกลุ่มและการนำไปปฏิบัติ

หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้ว นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ
คะแนนนิสัยและทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปวิธีการวิจัยของ วีระวัฒน์ พูลทวี ใช้วิธีกำหนดแนวทางในการปรึกษาเชิง
จิตวิทยาเป็นกลุ่ม ซึ่งพิจารณาเกี่ยวกับด้านอุปสรรคในการเรียน เทคนิคในการเรียน นิสัย
และทัศนคติในการเรียน ประโยชน์ที่จะได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่ม การ
ดำเนินการปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มโดยผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานกลุ่ม
(Facilitator) (วีระวัฒน์ พูลทวี 2523 : 52)

สำหรับงานวิจัยที่ผู้วิจัยจะศึกษาครั้งนี้ ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎี
โรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์
กรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยใช้วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มโดยยึดหลักการและทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบ
โรเจอร์ส (Rogerian Group Counseling) โดยแบ่งวิธีดำเนินการเป็น 2 ระยะ
รวม 12 ครั้ง

ระยะที่ 1 การสร้างบรรยากาศในการเข้ากลุ่ม (ครั้งที่ 1 - 2)

ระยะที่ 2 กระบวนการให้คำปรึกษา (ครั้งที่ 3 - 11)

ระยะที่ 1 (ขั้นสร้างบรรยากาศ)

ครั้งที่ 1

ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาท หน้าที่ของสมาชิก และของผู้ให้คำปรึกษา กำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง สถานที่ที่ใช้ในการทดลองและเปิดโอกาสให้สมาชิกซักถามข้อข้องใจ จากนั้นให้สมาชิกทุกคนแนะนำชื่อตนเองจนครบทุกคน และให้สมาชิกเล่นเกม "จำได้ไหม" โดยจัดโต๊ะนั่งให้เป็นวงกลม ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สังเกตการณ์ (ผู้ให้คำปรึกษานั่งนอกวงกลม) ให้สมาชิกบอกชื่อตนเอง แล้วทบมือ 2 ครั้ง และให้เรียกชื่อสมาชิกคนที่นั่งข้าง 1 คนคู่กันไป สมาชิกที่ถูกเรียกชื่อก็ทำเช่นเดียวกันจนครบทุกคน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาแจกป้ายชื่อของสมาชิกแต่ละคน และให้สมาชิกติดป้ายชื่อและให้สมาชิกเล่นเกม "พบปะ" โดยให้สมาชิกเดินไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษากำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์ 2 ข้อ คือ

1. ความรู้สึกเมื่อพบเพื่อนใหม่
2. สิ่งประทับใจเมื่อพบกัน

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนเล่าสิ่งที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ เท่าที่จำได้ และให้บอกชื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ด้วย ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สรุป

ครั้งที่ 2

เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนกล่าวถึงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับการศึกษาและการเรียนการสอน กล่าวเปิดเผยความรู้สึกของตนเองที่มีต่อครูและเพื่อน โดยการใช้ภาพเป็นสื่อ เป็นการกระตุ้นและสะท้อนความรู้สึกนึกคิด ทักษะคิด โดยผู้ให้คำปรึกษาได้นำภาพมาให้ดู 2 ภาพ ภาพแรกเป็นภาพคนกำลังทำงานสีหน้าเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจ และมีความสุขจากการทำงาน ภาพที่สอง เป็นภาพเด็กชายพวงมาลัย ซึ่งในภาพแสดงให้เห็นความเหนื่อย ห่อเหี่ยว ห่มกกำลังใจ ให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อภาพทั้งสอง โดยให้พูดทีละคน ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สรุป

ในครั้งที่ 1 - 2 บรรยายภาพภายในกลุ่มต้องก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกในกลุ่ม บรรยายภาพอบอุ่น เป็นกันเอง เกิดการยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งจะ เป็นแนวทางให้สมาชิกเกิดความพร้อมที่จะเข้าสู่กระบวนการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ระยะที่ 2 (ขั้นให้คำปรึกษา)

ครั้งที่ 3 - 11

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนที่จะเปิดเผยปัญหาของตนที่เกี่ยวข้องจากทัศนคติในการเรียน ซึ่งได้แก่ ตัวครู เพื่อน การศึกษา และเล่าปัญหาของตนเองและสิ่งที่ตนเองต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้กลุ่มฟังและให้สมาชิกคนอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยการร่วมมือกันซักถามถึงปัญหา เช่น เกี่ยวกับตัวครู เพื่อน และการเรียน การสอน การซักถามปัญหาทำให้เกิดความกระจ่างและเข้าถึงความรู้สึกของสมาชิกอย่างถูกต้อง และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวสมาชิก

บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาในการนำเทคนิคการให้คำปรึกษาของโรเจอร์สมาใช้ ได้แก่ การเริ่มต้นการให้คำปรึกษา การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึก การกระทำให้เกิดความกระจ่าง การเงี่ยและการฟัง การสังเกต

ครั้งที่ 12

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพูดถึงความรู้สึกของตนเอง และความประทับใจในตัวสมาชิกคนอื่น ๆ อภิปรายถึงความรู้สึกและประโยชน์ที่ได้จากกลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในเรื่องการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และยุติกลุ่ม

สรุปวิธีดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยึดหลักและทฤษฎีการให้คำปรึกษาของโรเจอร์สในการให้คำปรึกษา กระบวนการให้คำปรึกษาในบรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง ยอมรับซึ่งกันและกัน เข้าใจกัน ทำให้สมาชิกเปิดเผยตนเอง เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นมากยิ่งขึ้น บทบาทของผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) และนำเทคนิคต่าง ๆ ของโรเจอร์สมาใช้ในขั้นให้คำปรึกษา

จะเห็นได้ว่างานวิจัยของ วีระวัฒน์ พูลทวี และของผู้วิจัย แตกต่างกันอย่างชัดเจนในเรื่องวิธีดำเนินการ และบทบาทของผู้วิจัย

วิชชุดา เตียวกุล (วิชชุดา เตียวกุล 2528 : ง) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมการแนะแนวกลุ่มเพื่อนช่วยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 135 คน จากโรงเรียนวัฒนาพรดิศ แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 2 ห้องเรียน ผลปรากฏว่า กลุ่มทดลองที่ได้เข้าร่วมกิจกรรมการแนะแนวกลุ่มมีนิสัยในการเรียนและทัศนคติทางการเรียนดีกว่ากลุ่มควบคุมทั้งสองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และในปีเดียวกันนี้ จารุลักษณ์ พินพรหมราช (จารุลักษณ์ พินพรหมราช 2528 : จ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานครที่มีภูมิลำเนาทางครอบครัว และสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนต่างกัน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย หญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 381 คน เป็นชาย 202 คน และหญิง 179 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามทัศนคติทางการเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการยอมรับในตัวเอง และการยอมรับคุณค่าการศึกษา มีค่าความเบี่ยงเบนเท่ากับ .924 ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร มีทัศนคติทางการเรียนค่อนข้างดี โดยมีทัศนคติเฉย ๆ ในเรื่องการยอมรับในตัวเอง และทัศนคติก่อนข้างดีในเรื่องการยอมรับคุณค่าของการศึกษา
2. นักเรียนชายและนักเรียนหญิง มีทัศนคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนหญิงมีทัศนคติที่ดีกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีทัศนคติทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติทางการเรียนดีกว่านักเรียนในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติต่อเพื่อน

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง 2517 : 69 - 73) ได้ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น พบว่า ในเรื่องเกี่ยวกับความสำคัญของเพื่อนที่มีลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น มีความประพฤติดี การเรียนดี ความสนใจตรงกัน การให้ความช่วยเหลือดี และฐานะดีนั้น เด็กวัยรุ่นชายหญิง เห็นว่าเพื่อนที่มีความประพฤติดีมีความสำคัญต่อตนมากที่สุด รองลงมาคือ เพื่อนที่ให้ความช่วยเหลือดี และมีความสนใจตรงกัน เพื่อนที่เรียนดี มีความสำคัญน้อยกว่าสามลักษณะที่กล่าวแล้ว และเพื่อนที่มีฐานะดีนั้นมีความสำคัญต่อเด็กวัยรุ่นชายหญิงน้อยที่สุด

จากการศึกษาของแอลเลน และเฟลด์แมน (Allen and Feldman. 1973 : 1 - 5) พบว่า การให้เพื่อนช่วยสอนนั้นจากการที่นักเรียนจะต้องรับหน้าที่ช่วยเหลือผู้อื่น ในทางวิชาการ ทำให้นักเรียนเหล่านี้เกิดแรงจูงใจที่จะเรียนและรู้ให้มากที่สุด และส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาเรียน และต่อครูผู้สอนไปในทางที่ดีขึ้น และนักเรียนยอมรับว่าตนเองเกิดความรู้สึกอบอุ่นที่เห็นว่าเพื่อน ๆ และอาจารย์ประจำวิชาคอยเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทำให้เกิดกำลังใจที่จะทำความเข้าใจกับวิชาเรียนมากขึ้น และช่วยให้มีทัศนคติต่อวิชาเรียน ต่อเพื่อนดีขึ้น

จะเห็นได้ว่านักเรียนได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนในเรื่องของการเรียน จะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อน ต่อครู และต่อวิชาเรียนดีขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเห็นคุณค่าของการศึกษา

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง 2517 : 49) ได้ศึกษาอิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของวัยรุ่น พบว่า ตัวแปรด้านเพศมีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญต่อการศึกษา นักเรียนหญิงจากโรงเรียนเอกชนให้ความสำคัญของการศึกษามากกว่านักเรียนชายจากโรงเรียนประเภทเดียวกัน ในกลุ่มนักเรียนชายฐานะของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการให้ความสำคัญต่อการศึกษา นักเรียนชายจากครอบครัวฐานะปานกลาง ให้ความสำคัญต่อการศึกษามากที่สุด รองลงมาคือ

นักเรียนจากครอบครัวฐานะสูง นักเรียนชายจากครอบครัวฐานะต่ำ เห็นความสำคัญของการศึกษาน้อยที่สุด แต่สำหรับนักเรียนหญิงความสำคัญของการศึกษามีได้ขึ้นอยู่กับฐานะของครอบครัว หรือประเภทของโรงเรียนแต่อย่างใด

บาวแมน และแมทเทวส์ (Bowman and Mathews. 1960 : 45) พบว่านักเรียนที่ออกกลางคันไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าการฝึกและการเรียนในโรงเรียนไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสิ่งที่เขาต้องการทำ และสอดคล้องกับ เมเรนส์ และเลห์มันน์ (จารุลักษณ์ พินทรหมราช 2529 อ้างอิงมาจาก Mehrens and Lehman. 1970 : 504) ที่พบว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีเพียงใดนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ หรือเขาวินปัญญาอย่างเดียวนอกจากประกอบอื่นที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ เช่น วุฒิภาวะ แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียนรวมทั้งทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อคุณค่าทางการศึกษา ต่อครู โรงเรียน และวิชาที่เรียน

นักเรียนชายจากครอบครัวฐานะต่ำเห็นความสำคัญน้อยที่สุด นักเรียนที่ออกกลางคันไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา และมีความรู้สึกว่าการเรียนไม่ได้ก่อประโยชน์ต่อสิ่งที่เขาต้องการทำ การเห็นคุณค่าของการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญต่อตัวผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง จึงควรมีการพัฒนาทัศนคติในการเรียน ให้นักเรียนเห็นคุณค่าของการศึกษา ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยในประเทศ สรุปได้ว่า นักเรียนจะเกิดทัศนคติที่ดีในการเรียน ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และการเห็นคุณค่าของการศึกษา ทัศนคติในการเรียนเป็นองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูสามารถปลูกฝังทัศนคติในการเรียนที่ดีให้กับนักเรียนได้ และวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาทัศนคติในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทัศนคติในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทัศนคติในการเรียนที่ดีเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และการเห็นคุณค่าของการศึกษา ครูสามารถปลูกฝังทัศนคติในการเรียนที่ดีให้กับนักเรียนได้ เมื่อนักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการเรียนย่อมทำให้เกิดความตั้งใจเรียน พึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน และวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มสามารถพัฒนาทัศนคติในการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของทัศนคติในการเรียน ซึ่งควรจะมีการพัฒนาให้เป็นเบื้องต้น เพราะการที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครู ต่อเพื่อน และต่อการศึกษา ย่อมก่อให้เกิดความตั้งใจ อยากรู้อยากเห็นในวิชาที่ครูสอน เอาใจใส่ในการเรียน และเมื่อนักเรียนเกิดความพอใจในสิ่งที่เรียนก็ย่อมขวนขวาย พยายามค้นคว้าหาความรู้และทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จในการเรียนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องการพัฒนาทัศนคติในการเรียน โดยวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น
2. การให้ข้อเสนอแนะ ทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น
3. การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สทำให้นักเรียนมีพัฒนาการของทัศนคติในการเรียนสูงกว่าการให้ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 ที่ตอบแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ปีการศึกษา 2530 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน คัดเลือกนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25
2. นำรายชื่อนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดมาสัมภาษณ์และสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมกลุ่มในการทดลอง แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ 16 คน
3. แบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กลุ่มละ 8 คน คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่ได้รับคำปรึกษาแบบกลุ่ม กลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษากันคว้า

ในการศึกษากันคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ ดังนี้

1. แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม
3. โปรแกรมสนทนากลุ่มเกี่ยวกับทัศนคติในการเรียน

1. แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ผู้วิจัยปรับปรุงและสร้างเพิ่มเติม โดยยึดแบบการสร้างจากแบบสอบถามนิสัยและทัศนคติในการเรียน (The Survey of Study Habits and Attitudes) ฟอร์ม H ของ วิลเลียม เอฟ. บราวน์ และเวย์น เอช. โฮลต์แมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman) แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ด้าน รวม 58 ข้อ

1. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวผู้สอน แบ่งเป็น 3 ด้าน
 - 1.1 คุณสมบัติของผู้สอน จำนวน 7 ข้อ
 - 1.2 พฤติกรรมของผู้สอนในห้องเรียน จำนวน 7 ข้อ
 - 1.3 วิธีการสอน จำนวน 9 ข้อ
2. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษา แบ่งเป็น 2 ด้าน
 - 2.1 การเห็นคุณค่าของการศึกษา จำนวน 11 ข้อ
 - 2.2 การนำไปใช้ จำนวน 8 ข้อ
3. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน แบ่งเป็น 2 ด้าน
 - 3.1 การได้รับความช่วยเหลือทางการเรียน จำนวน 7 ข้อ
 - 3.2 การส่งเสริมกันทางการเรียน จำนวน 9 ข้อ

แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ลักษณะของแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนเป็นแบบมาตราประมาณค่า ที่มีข้อความถามความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนประกอบด้วยข้อความทางบวกและทางลบ การให้น้ำหนักคำตอบ (weight) ให้แบบ Arbitrary Weighted Method โดยให้คะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) ดังนี้

ข้อความประเภทนิมาน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5
เห็นด้วย	ได้คะแนน	4
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1

สำหรับข้อความประเภทนิเสธ มีค่าคะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	1
เห็นด้วย	ได้คะแนน	2
ไม่แน่ใจ	ได้คะแนน	3
ไม่เห็นด้วย	ได้คะแนน	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ได้คะแนน	5

ตัวอย่าง แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>คุณสมบัติของผู้สอน</u>					
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูไม่เข้าใจความสนใจ และความต้องการของนักเรียน					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูเข้มงวดในเรื่อง ระเบียบวินัยในห้องเรียนมากเกินไป					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูมีใจคับแคบเกินไป และพยายามให้นักเรียนอยู่ในกรอบที่ ครูวางไว้					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>พฤติกรรมของผู้สอนในห้องเรียน</u>					
1	ข้าพเจ้าคิดว่าครูชอบแสดงอำนาจ เหนือนักเรียนมากเกินไป					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเอาความชอบหรือไม่ชอบมาใช้อิทธิพลในการให้คะแนน					
3	ครูของข้าพเจ้าทำโทษนักเรียนด้วย เหตุผลเสมอ					
	<u>วิธีการสอนของครู</u>					
1	ครูของข้าพเจ้ามีวิธีทำให้วิชาต่าง ๆ น่าสนใจและมีความหมายต่อข้าพเจ้า					
2	ข้าพเจ้าคิดว่าครูคาดหวังให้นักเรียน ศึกษาด้วยตัวเอง โดยใช้เวลาเรียน นอกห้องมากเกินไป					
3	ข้าพเจ้าคิดว่าการออกจากโรงเรียน เพื่อไปทำงาน เป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับ ข้าพเจ้า					
	<u>การนำไปใช้</u>					
1	สิ่งที่สอนในโรงเรียนไม่ได้ช่วย แก้ปัญหาในอนาคต					
2	การเรียนมากหรือน้อยก็ตอกงานเท่ากัน					
3	คนที่เรียนหนังสือ มีโอกาสหางาน ทำได้ง่ายกว่าคนที่ไม่เรียนหนังสือ					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
	<u>การได้รับความช่วยเหลือทาง</u> <u>ด้านการเรียน</u>					
1	เวลาที่ข้าพเจ้าเรียนหนังสือไม่รู้เรื่อง เพื่อนมักอธิบายให้ข้าพเจ้าเข้าใจ					
2	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองได้รับความ ช่วยเหลือและคำแนะนำจากเพื่อน ในเรื่องการเรียน					
	<u>การส่งเสริมกันทางด้าน</u> <u>การเรียน</u>					
1	เพื่อนชอบจับกลุ่มคุยในขณะที่เรียน					
2	เพื่อนให้คำแนะนำเวลาที่ข้าพเจ้า ทำงานการที่กลุ่มมอบหมายให้สำเร็จ ตามกำหนดเวลา					

การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนที่ปรับปรุงและสร้างเพิ่มเติมไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน 3 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ล้วน สายยศ รองศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกศพิทักษ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ทาสีทะพันธุ์ ตรวจสอบภาษาที่ใช้และความเที่ยงตรง
เชิงประจักษ์ (Face Validity) จากนั้นจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของ
ผู้เชี่ยวชาญและนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพมหานคร
ภาคปลาย ปีการศึกษา 2530 จำนวน 100 คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

ที่กำหนดไว้เพื่อวิเคราะห์อัตราส่วน t เป็นรายชื่อ แล้วคัดเลือกข้อ t ที่มีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 2.02 - 6.43 รวม 58 ข้อ ไว้ใช้ในการวิจัยและนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

1. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวผู้สอน	.8111
2. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการศึกษา	.7282
3. ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน	<u>.6695</u>
รวมทั้งหมด	<u>.8695</u>

2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแก่กลุ่มทดลอง

ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแก่กลุ่มทดลอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของโรเจอร์สและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสบการณ์จากการเข้ากลุ่มการให้คำปรึกษาและจากการฝึกปฏิบัติการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อเป็นแนวทางกำหนดขั้นตอนในการสร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาและกลุ่ม

2. สร้างโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามแนวทางปฏิบัติตามทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของโรเจอร์ส แล้วนำโปรแกรมนี้ไปให้อาจารย์พรณัติ วาณิชการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง และรองศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ พิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างจุดมุ่งหมายและแนวทางในการปฏิบัติ

สำหรับโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกจะพบกันทุกวันจันทร์ และวันพุธ ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน - 23 ธันวาคม 2530 เวลา 15.30 น. - 16.30 น. รวม 12 ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
1 เวลา 1 ชม.	1. เพื่อให้สมาชิกทุกคนได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาท หน้าที่ของสมาชิก และผู้ให้คำปรึกษา 2. เป็นการสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้สมาชิกรู้สึกเป็นกันเอง อบอุ่น ยอมรับซึ่งกันและกัน ได้รู้จักคุ้นเคย เข้าใจกัน เปิดเผยตัวเอง	ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดมุ่งหมาย กฎระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาท หน้าที่ของสมาชิกและของผู้ให้คำปรึกษา กำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง สถานที่ที่ใช้ในการทดลองและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามข้อสงสัย จากนั้นให้สมาชิกทุกคนแนะนำชื่อตนเองจนครบทุกคน และให้สมาชิกเล่นกิจกรรม "จำได้ไหม" โดยจัดโต๊ะนั่งให้เป็นวงกลม (ผู้ให้คำปรึกษานั่งนอกวงกลม) ให้สมาชิกบอกชื่อตนเองแล้วตบมือ 2 ครั้ง และให้เรียกชื่อสมาชิกคนที่นั่งข้าง 1 คนคู่กันไป สมาชิกที่ถูกเรียกชื่อก็ทำเช่นเดียวกันจนครบทุกคน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาแจกป้ายชื่อของสมาชิกแต่ละคนและให้สมาชิกติดป้ายชื่อ และให้สมาชิกเล่นกิจกรรม "พบปะ" โดยให้สมาชิกเดินไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษากำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์ 2 ข้อ คือ 1. ความรู้สึกเมื่อพบเพื่อนใหม่ 2. สิ่งประทับใจเมื่อพบกัน

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
2 เวลา 1 ชม.	1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนกล้าที่จะพูดถึงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับการศึกษา และเกี่ยวกับการเรียนการสอน กล้าเปิดเผยความรู้สึกของตนเองที่มีต่อครู และต่อเพื่อน 2. การใช้ภาพเป็นสื่อ เป็นการกระตุ้นและสะท้อนความรู้สึกนึกคิด ทศณคติ เพื่อให้สมาชิกคนอื่น ๆ ใกล้เคียงใจ ความรู้สึกของตนเองดีขึ้น 3. เพื่อให้สมาชิกรู้จักมุ่งหมายในการศึกษาและเป้าหมายชีวิตของตนเอง	ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนเล่าสิ่งที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ เท้าที่จำได้ และให้บอกชื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ได้ด้วย ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สรุป ผู้ให้คำปรึกษานำภาพมาให้ดู 2 ภาพ ภาพแรก เป็นภาพคนกำลังทำงาน สีหน้าเต็มไปด้วยความภาคภูมิใจ และมีความสุขจากการทำงาน ภาพที่สอง เป็นภาพเด็กชายพวงมาลัย ซึ่งในภาพแสดงให้เห็นความเหน็ดเหนื่อย ท้อแท้ หมดกำลังใจ ให้สมาชิกแสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อภาพทั้งสอง โดยให้พูดทีละคน ผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้สรุป
3 - 11 เวลา 1 ชม.	1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักเปิดเผยรับฟังปัญหาต่าง ๆ ของคนอื่นเกี่ยวเนื่องจากทัศนคติในการเรียน เช่น การหนีเรียน การเบี่ยงเบนการเรียน เป็นต้น และให้สมาชิกคนอื่น ๆ พยายามทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ โดยการร่วมกันซักถามถึงปัญหาที่ระจ่างและเข้าถึงความ	ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนที่พร้อมที่จะเปิดเผยปัญหาของตนที่เกี่ยวข้องเนื่องจากทัศนคติในการเรียน ซึ่งได้แก่ ตัวครู เพื่อน การศึกษา และเล่าปัญหาของตนเองและสิ่งที่ตนเองต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้กลุ่มฟังและให้สมาชิกคนอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยการ

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	กิจกรรม
12 เวลา 1 ชม.	รู้สึกของสมาชิกเพื่อให้เกิดความเข้าใจในตัวสมาชิกอย่างถูกต้อง และมีการเสนอแนวทางในการแก้ไข 2. เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกทุกคนเกิดความกระจ่างและเข้าใจในปัญหาของตนเอง โดยการนำเอาข้อเสนอแนะของกลุ่มไปปฏิบัติและรายงานให้กลุ่มทราบ 3. ผลการเข้ากลุ่มของสมาชิกทำให้สมาชิกรู้จัก และเข้าใจตนเองดีขึ้น รู้คุณค่าของการเรียน และยอมรับพฤติกรรมและวิธีการสอนของครูในห้องเรียนดีขึ้น และเข้าใจเพื่อนดีขึ้น เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเอง หลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง	ร่วมมือกัน ชักถามถึงปัญหา เช่น เกี่ยวกับตัวครู เพื่อนและการเรียน การสอน การชักถามปัญหาทำให้เกิดความกระจ่างและเข้าถึงความรู้สึกของสมาชิกอย่างถูกต้อง และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาพร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวสมาชิก บทบาทของผู้ให้คำปรึกษาได้นำเทคนิคการให้คำปรึกษาของโรเจอร์สมาใช้ ได้แก่ การเริ่มต้นการให้คำปรึกษา การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึก การกระทำให้เกิดความกระจ่าง การเจียบและการฟัง การสังเกต ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพูดถึงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อครู ต่อเพื่อนและการเรียนการสอน และให้สมาชิกได้พูดถึงความประทับใจในตัวสมาชิกคนอื่น ๆ ประโยชน์ที่ได้จากกลุ่มข้อเสนอแนะของสมาชิกที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะแก่กลุ่มควบคุม

ผู้วิจัยได้สร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาความหมายของทัศนคติในการเรียนตามคำจำกัดความ แล้วรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับทัศนคติในการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

2. สร้างโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำโปรแกรมนี้ไปให้อาจารย์พรณพิศ วาณิชการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง และรองศาสตราจารย์ ดร. ผ่องพรรณ เกศพิทักษ์ พิจารณาความสอดคล้องกันระหว่างจุดมุ่งหมายและเนื้อหา

สำหรับโปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ผู้วิจัยและสมาชิกจะพบกัน ทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน - 22 ธันวาคม 2530 เวลา 15.30 น. - 16.30 น. รวม 11 ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	หัวข้อเรื่อง
1 เวลา 1 ชม.	เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเข้ากลุ่ม	ปฐมนิเทศ
2 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนเข้าใจความหมายของทัศนคติและเห็นความสำคัญของทัศนคติกับการเรียนรู้	กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ "ความหมายของทัศนคติ" <u>จิตวิทยาสังคม</u> ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, หน้า 172

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	หัวเรื่อง
3 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อ ตัวผู้สอนเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้สอน	ปราณี รามสูตร "ความสำคัญของทัศนคติ กับการเรียนรู้" <u>จิตวิทยาการศึกษา</u> โรงพิมพ์เจริญกิจ 2528, หน้า 195 อาภา ภมรบุตร "ครูและเรื่องของครู" <u>จิตวิทยาเกี่ยวกับครูและการบริหารงาน</u> <u>การศึกษา</u> นานอักษรการพิมพ์ 2529, หน้า 1 - 2 พนัส หันนาสินทร์ "ครูที่ดีในทัศนะของ นักเรียน" <u>การมัธยมศึกษา</u> พิชญ์โลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญ์โลก 2524, หน้า 239 - 240
4 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อ ตัวผู้สอนเกี่ยวกับวิธีสอน	สุชา จันท์เอม และสุรางค์ จันท์เอม "วิธีศึกษาในโรงเรียน" <u>จิตวิทยา</u> <u>เพื่อความสุขในการดำรงชีวิต</u> ไทยวัฒนาพานิช จำกัด 2520, หน้า 80 - 81 ชาญชัย อาจิสมาจาร "แนวทางสำหรับ ผู้ประ เหมินผลในการวินิจฉัยและวิเคราะห์ แบบของการสอน" <u>สารพัฒนาหลักสูตร</u> 38 : 46 พฤษภาคม 2528 ธเนศ ถาวรโมลี, มหา "ครูกับศิษย์" <u>เสียงธรรม</u> 29 : 12 - 14 พฤศจิกายน - ธันวาคม 2529

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	หัวข้อเรื่อง
5 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อ ตัวผู้สอนเกี่ยวกับพฤติกรรมของ ผู้สอนในห้องเรียน	ถวัลย์ มาศจรัส "บุคลิกภาพของครูที่มีอิทธิพล ต่อการเรียนการสอน" <u>ประชาศึกษา</u> 36 : 4 มกราคม 2529 สุวรรณ ศรีอักษร "ครู เรือจ้างหรือแสงเทียน" <u>สารพัฒนาหลักสูตร</u> 48 : 36 - 38 มีนาคม 2529
6 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนทราบว่าทัศนคติ ที่ดีต่อตัวครูก่อให้เกิดผลดีต่อ การเรียน	นลินี วันชัย <u>ความคิดเห็นของครูและนักเรียน เกี่ยวกับความสัมพันธ์ในอุดมคติระหว่างครู และนักเรียน</u> วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย 2509, 80 หน้า Cogan, Morris L., and Levin Hary. "Studies of Teacher Behavior," <u>The Journal of Experimental Education.</u> 26 : 135 - 139, January, 1975.
7 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อ การศึกษา เห็นคุณค่าของ การศึกษาและการนำไปใช้	อภรณ สันติบาล และชาญชัย ศรีไสยเพชร "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษา" <u>พื้นฐานการศึกษา</u> สำนักพิมพ์โอเคียนสโตร์ 2522, หน้า 14 และหน้า 25 คณีย เทียนพุด "ชีวิตคือปัญหา การศึกษาเท่านั้น ที่จะแก้ได้" <u>คุรุปริทัศน์</u> 7 : 69 - 70 มกราคม 2525

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	หัวเรื่อง
8 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนทราบว่าทัศนคติที่ดีต่อการศึกษามีผลอย่างไรต่อตนเอง	สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม "ความสำคัญของทัศนคติต่อการเรียนการสอน" <u>จิตวิทยาการศึกษา</u> ม.ป.ท. 2518, หน้า 103 - 104
9 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อเพื่อน และให้นักเรียนเห็นประโยชน์ของการมีเพื่อนที่ดี ชักชวนกันให้เรียนหนังสือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้าน การเรียน	ประคินันท์ อุปรมย์ "จิตวิทยาเกี่ยวกับผู้เรียนในระบบการเรียนการสอน" <u>วิทยาการการสอน</u> เล่ม 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รุ่งศิลป์การพิมพ์ 2525, หน้า 131
10 เวลา 1 ชม.	เพื่อให้นักเรียนทราบว่า ทัศนคติที่ดีต่อเพื่อน ส่งผลอย่างไรในการเรียน	ลักขณา สรวิวัฒน์ "ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน" <u>จิตวิทยาเบื้องต้น</u> สำนักพิมพ์ โอเคียนสโตร 2530, หน้า 218 - 219
11 เวลา 1 ชม.	เพื่อสรุปข้อสังเกตที่ได้รับและประโยชน์ที่จะนำไปใช้	-

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้แบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design (พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ 2519 : 202 - 203)

วิธีดำเนินการทดลอง

กลุ่มทดลอง

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 เตรียมกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการทดลอง โดยแจ้งให้นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกเข้าร่วมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทราบถึงกำหนดการในการทดลอง

2. ขั้นการให้คำปรึกษา

ผู้วิจัยนัดวัน เวลา และกำหนดสถานที่ที่ใช้ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องแนะแนวของโรงเรียนปิยะลปรรษาศรรค์ สมาชิกพบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันจันทร์ และวันพุธ ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน - 23 ธันวาคม 2530 เวลา 15.30 น. - 16.30 น. รวม 12 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มทั้ง 12 ครั้ง แบ่งกระบวนการให้คำปรึกษาเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เป็นการสร้างบรรยากาศในการเข้ากลุ่ม (ครั้งที่ 1 - 2)

ระยะที่ 2 กระบวนการให้คำปรึกษา (ครั้งที่ 3 - 11)

ดังรายละเอียดที่กล่าวไว้ในบทที่ 2 หน้า 45 - 47

กลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยวิธีการให้ข้อเสนอแนะที่เน้นในเรื่องทัศนคติในการเรียนตามโปรแกรมที่วางไว้ รวมทั้งสิ้น 9 ฉบับ สมาชิกพบกันสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน - 22 ธันวาคม 2530 เวลา 15.30 น. - 16.30 น. รวม 11 ครั้ง (ข้อเสนอแนะ 9 ฉบับ) ใช้เวลาครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง เป็นเวลา $5\frac{1}{2}$ สัปดาห์

หลังจากการดำเนินการทดลองแล้ว 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนอีกครั้งเป็นการทดสอบ หลังจากทดลองและนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 71)

2. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2524 : 77)

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติภายในกลุ่ม โดยใช้ The Wilcoxon Matched Pairs Signed Ranks Test (นิภา ศรีไพโรจน์ 2528 : 111)

3.2 ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติระหว่างกลุ่ม โดยใช้ The Mann - Whitney U test (นิภา ศรีไพโรจน์ 2528 : 149)

ผลการทดลองและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส
2. เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ
3. เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

ตาราง 1 เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลัง
การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สและการให้ข้อเสนอแนะ

กลุ่ม	ค่าสถิติ	ทัศนคติในการเรียน				T
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	
ทดลอง		169.50	11.26	211.63	8.07	0**
ควบคุม		168.88	10.13	193.38	17.51	0**

^{**} ระบุว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 1 ปรากฏดังนี้

1. ทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นจากการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส แสดงว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สสามารถทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น

2. ทัศนคติในการเรียนของกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ทัศนคติในการเรียนของกลุ่มควบคุมเพิ่มขึ้นหลังจากการได้รับข้อเสนอแนะ แสดงว่า การให้ข้อเสนอแนะมีผลทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้น

ตาราง 2 เปรียบเทียบทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังการทดลอง

กลุ่ม	ค่าสถิติ	ทัศนคติในการเรียน		U	P
		หลังการทดลอง			
		$\bar{x}_D$	s_D		
ทดลอง		42.13	14.53	14.50 *	0.0365
ควบคุม		24.50	16.29		

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากตาราง 2 ปรากฏว่า ทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ การให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ตามทฤษฎีของโรเจอร์สทำให้นักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงกว่าการให้ข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน
2. โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส
3. โปรแกรมการให้ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการทดลอง

1. การสอบครั้งแรก (Pretest) ให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 164 คน ทำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน และคัดเลือกนักเรียนที่คะแนนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ให้นักเรียนจำนวน 41 คน และมีนักเรียนสมัครใจจะเข้าร่วมในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 28 คน จากนั้นจึงสุ่มอย่างง่ายมา 16 คน แล้วสุ่มแยกเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ 8 คน
2. ขั้นตอนการทดลอง ดำเนินการทดลองตามโปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง ในวันจันทร์ และวันพุธ เวลา 15.30 น. - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 16 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 23 ธันวาคม 2530 ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการให้ข้อเสนอแนะเรื่องทัศนคติในการเรียน จำนวน 11 ครั้ง (ข้อเสนอแนะ 9 ฉบับ) เป็นเวลา $5\frac{1}{2}$ สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1 ชั่วโมง ในวันอังคาร และวันพฤหัสบดี เวลา 15.30 น. - 16.30 น. ตั้งแต่วันที่ 17 พฤศจิกายน ถึงวันที่ 22 ธันวาคม 2530
3. การทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ให้นักเรียนในกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนอีกครั้ง หลังจากการได้รับข้อเสนอแนะและหลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส
4. นำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนในครั้งหลัง (Posttest) มาตรวจให้คะแนน
5. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามทัศนคติในการเรียนทั้ง 2 ครั้ง (Pretest และ Posttest) มาทำการวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแยกวิเคราะห์ดังนี้

1. ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สก่อนและหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)
2. ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะก่อนและหลังการให้ข้อเสนอแนะ โดยใช้การทดสอบของวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test)
3. ทดสอบความแตกต่างของทัศนคติในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สและนักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะภายหลังการทดลอง โดยใช้การทดสอบของแมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส มีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ มีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ภายหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส มีทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลจากการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส มีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นหลังจากการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ วีระวัฒน์ พูลทวี (วีระวัฒน์ พูลทวี 2523 : 42) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าหลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคะแนนนิสัยและทัศนคติทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สสามารถพัฒนาทัศนคติในการเรียนได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโปรแกรมการให้คำปรึกษา ผู้วิจัยยึดทฤษฎีของโรเจอร์สเป็นพื้นฐาน โดยการให้สมาชิกแต่ละคนพูดถึงปัญหาของตนเอง ภายใต้บรรยากาศที่อบอุ่น เป็นกันเอง ปลอดภัย และสัมพันธ์ทางที่ดีของผู้ให้คำปรึกษาจะช่วยทำให้สมาชิกแต่ละคนเกิดความรู้สึกยอมรับซึ่งกันและกัน เข้าใจกัน สมาชิกทุกคนเกิดความพร้อมที่จะเปิดเผยความรู้สึกของตนเองต่อกลุ่มและรับฟังปัญหาของผู้อื่น มีการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ผู้ให้คำปรึกษาทำหน้าที่สะท้อนความรู้สึก ทำให้สมาชิกเจ้าของปัญหาเกิดความกระจำเริญในปัญหาของตน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ ราตรี พัฒนรังสรรค์ (ราตรี พัฒนรังสรรค์ 2522 : 141) ที่ได้กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ระบายความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ และปัญหาที่เขาเผชิญอยู่ทำให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเข้าใจตนเองว่าทำไมเขาจึงรู้สึกเช่นนั้น และได้มีโอกาสเรียนรู้ข้อมูลหรือทักษะที่จำเป็นในการแก้ปัญหา ทำให้เกิดความรู้สึกยอมรับว่าทุกคนต่างมีปัญหา เมื่อช่วยกันคิดหาวิธีแก้ปัญหาก็จะทำให้ทุกคนเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกัน และ ปราณี เกกิงพล

(ปราณี เถกิงพล 2520 : 193) กล่าวว่า การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะทำให้ผู้รับคำปรึกษามีความเจริญทางฐานะโดยสมบูรณ์ สามารถยอมรับสภาพความเป็นจริงที่เขาเผชิญอยู่ ปรับตัวให้เข้ากับบุคคลและสภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ประสบการณ์ที่ได้รับจากกลุ่มจะทำให้เข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น ทำให้เกิดการเรียนรู้ สามารถนำสิ่งที่เรียนรู้ไปปฏิบัติ เพื่อที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของตนเองในทางที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เคลแมน (Kelman. 1963 : 399 - 432) ที่กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มจะช่วยทำให้บุคคล เปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรม ดังนั้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีทัศนคติในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 เมื่อได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สแล้วจึงมีทัศนคติในการเรียนดีขึ้น

2. นักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นหลังจากการได้รับข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการให้ข้อสนเทศเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิพร ปุกเกตุ (สุทธิพร ปุกเกตุ 2529 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม (ตามหลักโรเจอร์ส) ที่มีต่อการลดอารมณ์เศร้า พบว่า หลังจากได้รับข้อสนเทศนักเรียนมีอารมณ์เศร้าลดลง

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการให้ข้อสนเทศในเรื่องทัศนคติในการเรียนสามารถพัฒนาทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ให้สูงกว่าเดิม ซึ่งการทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยการแจกเอกสารข้อสนเทศนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองเอง ผู้วิจัยสังเกตพบว่า สมาชิกมีความสนใจ และอ่านเอกสารข้อสนเทศอย่างตั้งใจ มีการซักถามเมื่อมีข้อสงสัย บรรยายภาคในกลุ่มเหมือนการเรียนการสอนในชั้นเรียนในเรื่องของการให้ข้อสนเทศนี้ คมเพชร จิตรศุภกุล (คมเพชร จิตรศุภกุล 2521 : 195 - 196) กล่าวว่า การให้ข้อสนเทศจะทำให้ผู้ได้รับข้อสนเทศมีโอกาสรับรู้รายละเอียดบางประการที่จำเป็นต่อการตัดสินใจหรือปรับปรุงส่วนที่บกพร่อง และข้อสนเทศที่มีคุณค่าจะมีส่วนช่วยพัฒนาให้ผู้รับข้อสนเทศเกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ คริสต์เทนเซน (คมเพชร จิตรศุภกุล 2521 : 177 อ้างอิงมาจาก Chirstensen. 1949 : 11 - 14) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของข้อสนเทศนั้นจะช่วยให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดีขึ้น

ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ แทนที่จะปล่อยไว้อย่างมีปัญหและเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เมื่อได้รับข้อสนเทศแล้วจะนำความรู้ที่ได้จากข้อสนเทศมาปรับปรุงตนเองซึ่งจะช่วยพัฒนาทัศนคติในการเรียนให้ดีขึ้น

3. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สมีทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สเป็นวิธีการที่ดีกว่าการให้ข้อสนเทศ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ นพวรรณ สมานสุขุมาล (นพวรรณ สมานสุขุมาล 2529 : 50) ที่ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการยอมรับตนเอง พบว่า กลุ่มที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีการยอมรับตนเองสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อสนเทศ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อสนเทศ ทั้งนี้ เพราะการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกที่มีความสมัครใจมาเข้าร่วมกลุ่มกันจึงมาปรึกษาหารือกันภายใต้บรรยากาศในกลุ่มที่ยอมรับ อบอุ่น ปลอดภัย และเป็นกันเอง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความรู้สึกของตนเองต่อกลุ่ม ช่วยกันทำความเข้าใจกับปัญหาของตัวเอง มีการบอกสิ่งที่บกพร่องของตนเอง สมาชิกสามารถเลือกวิธีที่เหมาะสมจากคำแนะนำของสมาชิกภายในกลุ่มมาปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มที่ได้รับข้อสนเทศเพียงอย่างเดียว นักเรียนไม่มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือเรียนรู้ปัญหาตลอดจนวิธีแก้ไขปัญหของตนเองและบุคคลอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้ที่แนะนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สไปใช้ในการพัฒนาทัศนคติในการเรียน ควรศึกษาเกี่ยวกับเรื่องทัศนคติในการเรียนและทฤษฎีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มของโรเจอร์ส และควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรมีการติดตามผลระยะยาวหลังเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว เพื่อติดตามว่าทัศนคติในการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการพัฒนาไปแล้วนั้น ยังคงอยู่มากน้อยเพียงใด มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ อย่างไร
2. ควรมีการทดลองให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของเยาวชนที่อยู่ในสถานพินิจ หรือสถานสงเคราะห์ เช่น บ้านราชวิถี เป็นต้น
3. ห้องที่ใช้ในการทดลองให้คำปรึกษาแบบกลุ่มควรเป็นห้องให้คำปรึกษา เพราะจะทำให้สมาชิกรู้สึกปลอดภัยที่จะเปิดเผยปัญหาของตนเอง
4. ควรมีการนำวิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียนของนักเรียนไปทดลองใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมลรัตน์ หล้าสุวงษ์ จิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 276 หน้า

_____ จิตวิทยาสังคม ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2528, 406 หน้า

กระแสพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช "ความคมทางการศึกษา"

วารสารครูศาสตร์ 2 : 11 สิงหาคม - พฤศจิกายน 2515

ขจรสุตา เหล็กเพชร การสร้างแบบสำรวจนิสัยและทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 105 หน้า อัดสำเนา

คมเพชร ฉัตรสุณกุล กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 101 หน้า

_____ บริการสนเทศ แสงรุ่งการพิมพ์ 2521, 232 หน้า อัดสำเนา

จารุลักษณ์ พินพรหมราช การเปรียบเทียบทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในกรุงเทพมหานคร ที่มีภูมิหลังทางครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียนต่างกัน วิทยานิพนธ์
ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528, 119 หน้า อัดสำเนา

จำเนียร ช่างโชติ และนวลศิริ เปาโรหิตย์ เทคนิคการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2521, 200 หน้า

_____ เทคนิคการให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2524, 200 หน้า

ปิรวัฒน์ นิจนตร สภาพเชิงจิต - สังคมในโรงเรียนกับสุขภาพจิตของนักเรียนวัยรุ่นในเขต
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ค. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2526, 306 หน้า อัดสำเนา

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์ การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 130 หน้า

ดวงเดือน พันธุมนาวิน "การวัดทัศนคติ" ใน เอกสารเพื่อการอบรมการวิจัยการศึกษา เล่ม 6
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์นายกรัฐมนตรี 2519

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และบุญยิ่ง เจริญยิ่ง อิทธิพลของสังคมต่อทัศนคติของเด็กวัยรุ่น
สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัยเรื่องเด็ก 2517, 136 หน้า (รายงาน
การวิจัยฉบับที่ 18)

เดือน สุภาพ การศึกษาเด็กวัยรุ่นที่มีปัญหา 5 คน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2508, 45 หน้า อัดสำเนา

ทรงสถิตย์ กิตติคุณวัจนะ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของการให้นักเรียนสอนกันเอง วิทยานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 58 หน้า อัดสำเนา

ทองเรือน อมรัชกุล กิจกรรมกลุ่มในโรงเรียน พิษณุโลก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก 2520, 222 หน้า

ธีรศักดิ์ ศรีพรวิสิฐ "หลักและทฤษฎีการให้คำปรึกษา" แนะแนว 51 : 30 มิถุนายน -
กรกฎาคม 2520

นพวรรณ สมานสุขุมาล ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการยอมรับตนเอง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529, 125 หน้า อัดสำเนา

นภาพร เมฆรักษาวนิช ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ทัศนคติในการเรียนกับ
สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 78 หน้า
อัดสำเนา

นลินี วันชัย ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในอุดมคติระหว่างครูและ
นักเรียน วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 86 หน้า อัดสำเนา

นาฏเจลิยา สุมาวงศ์ โรงเรียนจะสนองความต้องการของวัยรุ่นได้อย่างไร กองเผยแพร่
การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ 2510, 87 หน้า

นิภา พงศ์วิรัตน์ การศึกษาปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคกลาง วิทยานิพนธ์ คศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2520, 70 หน้า อัดสำเนา

นิภา ศรีไพโรจน์ สถิติอนุพาราเมตริก มหาสารคาม ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2528, 303 หน้า

ประทีปณ์ อปรมัย วิทยาการการสอน เล่ม 1 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รุ่งศิลป์การพิมพ์
2525, 377 หน้า

ประเทิน มหาจันทร์ รวมบทความทางวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน 2523, 1 เล่ม (หน้าไม้ติดต่อกัน)

ปราณี เถกิงพล การแนะแนวและการให้บริการปรึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2520,
362 หน้า

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา การแนะแนวและให้คำปรึกษา สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร ม.ป.ป., 296 หน้า
ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา สำนักพิมพ์พิทักษ์อักษร 2525, 173 หน้า

พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2519, 210 หน้า

เพียว พูลเจริญ เปรียบเทียบการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับรายบุคคลที่มีต่อการปรับตัวของ
นักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2524, 98 หน้า อัดสำเนา

แพทเทอร์สัน, ซี เอส ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา แปลโดย วชิร ทรัพย์มี
ไทยวัฒนาพานิช 2522, 354 หน้า

ไพบุลย์ อินทรวีชา หลักและวิธีวัดเจตคติ อนุสารเพื่อการศึกษา ฉบับที่ 3 กองการวิจัย
การศึกษา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2517, 140 หน้า

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี สาเหตุของการสอบตกของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 126 หน้า อัดสำเนา

ราตรี พัดมรังสรรค์ จิตวิทยาการแนะแนว คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม 2522,
250 หน้า

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา หวิกิจการพิมพ์ 2524,
286 หน้า

เลิศพร ภาระสกุล การเปรียบเทียบคุณค่าในด้านการศึกษาและคุณค่าในด้านการเลือกอาชีพ
ระหว่างประชากรพุทธกับคาทอลิก วิทยานิพนธ์ ร.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516,
154 หน้า อัดสำเนา

วรรณ พรมบุรณย์ "วิธีการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม" แนะแนว 56 : 25 - 26 เมษายน - พฤษภาคม 2523

วราภรณ์ ลิ้มสุวณัฏ ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับตัวด้านสังคมของกลุ่มนักเรียนที่ถูกเพื่อนชิงชัง ซึ่งได้รับการฝึกการรับรู้ความรู้สึกก่อนกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึก วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 105 หน้า อุดສຳເນາ

วัชร ทรัพย์มี การแนะแนวในโรงเรียน ไทยวัฒนาพานิช 2520, 137 หน้า

_____ "การให้คำปรึกษาหารือเป็นกลุ่มแก่วัยรุ่น" แนะแนว 36 : 38 - 43 ธันวาคม - 2517 - มกราคม 2518

วัชร สุระคำ จิตวิทยาการแนะแนวและให้คำปรึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2523, 113 หน้า

วาสนา แฉล้มเขตร ผลของการให้คำปรึกษาแบบโรเจอร์สต่อการลดปัญหาทางอารมณ์ ปรินญาณินท์ ศก.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 129 หน้า อุดສຳເນາ

วิษุตา เตียวกุล ผลการใช้กิจกรรมการแนะแนวกลุ่มต่อนิสัยในการเรียน และทัศนคติทางการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528, 101 หน้า อุดສຳເນາ

วิญญู พูลศรี ผลของการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความวิตกกังวล ในการเรียน นิสัยและทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครูเชียงใหม่ ปรินญาณินท์ ศก.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2523, 73 หน้า อุดສຳເນາ

วิมล โรจนวีระ การศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ทางสังคม และการปรับตัวระหว่างเด็ก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีที่ 7 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปรินญาณินท์ ศก.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2513, 155 หน้า อุดສຳເນາ

วีระวัฒน์ พูลทวี ผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาเป็นกลุ่มต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียน นิสัยและ ทัศนคติทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอโศก จังหวัดลำพูน ปรินญาณินท์ ศก.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2523, 79 หน้า อุดສຳເນາ

ส. วาสนา ประวาสพฤกษ์ "ทัศนคติในแง่ของจิตวิทยา" วัดผลการศึกษา 2 : 1 - 6
กันยายน - ธันวาคม 2524

สงวนศรี วิรัชชัย จิตวิทยาสังคมเพื่อการศึกษา สำนักพิมพ์บริษัทศึกษาพร จำกัด 2527,
168 หน้า

สุทิพร ปุกเกตุ ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการลดอารมณ์เศร้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนบางกรวย นนทบุรี ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2529, 114 หน้า อัดสำเนา

สุธีรพันธ์ กรลักษ์ "กลวิธีให้คำปรึกษาเฉพาะอย่าง" แนะแนว 39 : 70 - 84
มิถุนายน - กรกฎาคม 2518

สุปรียา อิศรางกูร ณ อยุธยา การเปรียบเทียบผลการให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม
ในเรื่องความเข้าใจตนเองระหว่างแบบที่ผู้นำกลุ่มกำหนดแนวทางกับแบบที่สมาชิกในกลุ่ม
กำหนดแนวทาง วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 200 หน้า
อัดสำเนา

สุภาพร เลาสถิตย์ การวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับทัศนคติต่อโรงเรียนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2526, 79 หน้า อัดสำเนา

สุวิมล ว่องวานิช สหสัมพันธ์พฤติกรรมระหว่างองค์ประกอบด้านเชาวน์ปัญญา บัณฑิตส่วนตัว นิสัย
และทัศนคติทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523, 98 หน้า อัดสำเนา

อัจฉรา สุขารมณ์ เอกสารประกอบคำสอนวิชาพื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 240 หน้า

อาภรณ์ มหาคำ ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการปรับพฤติกรรมไม่กล้าแสดงออก
ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 116 หน้า
อัดสำเนา

อุ้นจิต ประทุมณี และคนอื่น ๆ สำรวจสภาพทางครอบครัวและเศรษฐกิจโรงเรียน
พิบูลประชาสรรค์ ปีการศึกษา 2528 ชั้นอนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มพท.,
 2528, 5 หน้า

Allen, Vernon L. and Robert S. Feldman. "Learning Through Tutoring,"
The Journal of Experimental Education. 42 : 1 - 5, Fall, 1973.

Allport, Gordon W. "Attitude," In C. Murchison (Ed) A Handbook of
Social Psychology. Worcester, Massachusetts, Clark University
 Press, 1935. 810 p.

Anastasi, Anne. Psychological Testing. 4th.ed. New York, MacMillan
 Publishing Co., 1976. 750 p.

Bledsoe, Joseph. "Factors Related to Pupil Observation Report of
 Teachers and Attitude Toward Their Teacher," The Journal of
Educational Research. 65 : 121 - 122, November, 1971.

Bowman, Paul and Charles Mathews. Motivation of Youth for Leaving
School. Chicago, University of Chicago, 1960. unpagged.

Brown, William F. and Wayne H. Holtzman. Manual of Survey of Study
Habits and Attitudes. New York : The Psychological Coporation,
 1967. 30 p.

_____. "Use of the Survey of Study Habits and Attitudes for
 Counseling Students," The Journal of the Personnel and Guidance.
 35 : 214 - 217, December, 1956.

_____. "A Study Attitudes Questionnaire for predicting academic
 success," Journal of Education Psychology. 46 : 75 - 84,
 February, 1955.

Caufield, Thomas James. "The Effect of Using Video Taped Social
 Models in Elementary School Group Counseling with low Sociometric
 Status Students," Journal of Counseling Psychology. 30(5) :
 1813 -1814, November, 1970.

Cogan, Morris L., and Levin Hary. "Studies of Teacher Behavior,"
The Journal of Experimental Education. 26 : 135 - 139, January,
 1957.

Cowell, M.D. and N.J. Entwistle. "The Relationships Between
 Personality Study Attitude and Academic Achievement In Technical
 College," The British of Education Psychology. 47 : 85 - 89,
 February, 1971.

- Desrats, Richard George. "The Effect of Developmental and Modeling Group Counseling on Adolescent in Child Care Institution," Dissertation Abstracts International. 36(5) : 2625, A, November, 1975.
- Gawrys, John Jr. and O. Bruce Brown. Group Guidance and Counseling in the Schools. New York, McGraw - Hill Book Co., 1970. p. 21.
- Gazda, G.M., J.A. Duncan and M.E. Medsows. "Group Counseling and Group Procedures - Reported of a Survey," Counselor Education and Supervision. 6 : 305 - 310, 1967.
- Hurlock, Elizabeth Bergner. Adolescent Development. 4th.ed., Tokyo, McGraw - Hill - Kogakusha, 1973. 437 p.
- Jenkins, Kenneth Donald. "The Relationship among Selected Pupil Personality Characteristics, Relevant Public Perception, and Failure in A Nongraded Secondary School," Dissertation Abstracts. 31 : 1512 - A, October, 1970.
- Kaplan, Louis. Mental Health and Human Relations in Education. New York, Harper and Brothers Publishers, 1959. 325 p.
- Kelman, H.C. "The Role of the Group in the Induction of Therapeutic Change, Internation," Journal of Group Psychotherapy. 13 : 399 - 432, 1963.
- Khan, S.B. "Effective Correlated of Academic Achievement," Journal of Educational Psychology. 60 : 216 - 221, June, 1969.
- Koivo, Anne Piblak. "The Relationship of Student Perceptions of Study Habits and Attitudes Based on Differences in Sex, Grade, and Academic Achievement," Dissertation Abstracts International. 43 : 2624 - A, February, 1983.
- Mahler, Clarence A. Group Counseling in School. Boston, Houghton Mifflin Company, 1969. 234 p.
- Morris, F.L. The Validity of the Brown - Holtzman Survey of Study Habits and Attitudes 1960 Experimental Revision for Grade 7 - 12. Master's Thesis. Wayne State University, 1961. unpagued.
- Ohlsen, Merle M. Group Counseling. New York, Holt Rinchart and Winston, Inc., 1970. 303 p.
- Popham, James W. and Mary R. Moore. "A Validity Check on the Brown Holtzman Survey of Study Habits and Attitudes and the Brown College Inventory Academic Adjustment," Journal of The Personnel and Guidance. 38 : 552 - 554, September - May, 1960.

- Samualewicz, Edward. "The Effects of Critical Thinking and Group Counseling upon Behavior Problem Students," Dissertation Abstracts International. 36(5) : 2645 - A, November, 1973.
- Shertzer, Bruce and Shelley C. Stone. Fundamentals of Guidance. 2nd.ed., Boston, Houghton Mifflin Company, 1971. 575 p.
- _____. Fundamentals of Counseling. New York, Houghton Mifflin Company, 1968. 637 p.
- Thornburg, Hershel D. "Attitudinal Determinants in Holding Drop Out in School," The Journal of Educational Research. 68 : 181 - 185, January, 1975.
- Triandis, Harry C. Attitudes and Attitudes Change. New York, John Willey and Sons, Inc., 1971. 232 p.
- Turner, Johanna. Psychology for the Classroom. London, Methen and Co., Ltd., 1977. 325 p.
- William, Robert L. "Personality, Ability and Achievement Correlates of Scholastic Attitudes," The Journal of Educational Research. 63 : 232 - 237, January, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

- การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส เรื่อง ทักษะคิดในการเรียน
- ตัวอย่างบทสนทนาในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส ครั้งที่ 4
- การให้ข้อเสนอแนะ เรื่อง ทักษะคิดในการเรียน

สรุปการอภิปรายของสมาชิกในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

ครั้งที่ 1

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกทุกคนทราบถึงจุดมุ่งหมาย กฎ ระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาท และหน้าที่ของสมาชิกและผู้ให้คำปรึกษา
2. เป็นการสร้างบรรยากาศในการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มให้สมาชิกรู้สึกเป็นกันเอง อบอุ่น ยอมรับซึ่งกันและกัน ได้รู้จักคุ้นเคย เข้าใจกัน เปิดเผยตัวเอง

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาชี้แจงจุดมุ่งหมาย กฎ ระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาท และหน้าที่ของสมาชิกและของผู้ให้คำปรึกษา กำหนดช่วงเวลา จำนวนครั้ง สถานที่ที่ใช้ทดลอง และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ซักถามข้อสงสัย จากนั้นให้สมาชิกทุกคนแนะนำชื่อตนเองจนครบทุกคน และให้สมาชิกเล่นเกมกิจกรรม "จำได้ไหม" โดยจัดโต๊ะนั่งให้เป็นวงกลม (ผู้ให้คำปรึกษานั่งนอกวงกลม) ให้สมาชิกบอกชื่อตนเองแล้วทอมือ 2 ครั้ง และให้เรียกชื่อสมาชิกคนที่นั่งข้าง 1 คนคู่กันไป สมาชิกที่ถูกเรียกชื่อก็ทำเช่นเดียวกันจนครบทุกคน จากนั้นผู้ให้คำปรึกษาแจกป้ายชื่อของสมาชิกแต่ละคน และให้สมาชิกติดป้ายชื่อและให้สมาชิกเล่นเกมกิจกรรม "พบปะ" โดยให้สมาชิกเดินไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ โดยผู้ให้คำปรึกษากำหนดหัวข้อในการสัมภาษณ์ 2 ข้อ คือ

1. ความรู้สึกเมื่อพบเพื่อนใหม่
2. สิ่งประทับใจเมื่อพบกัน

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนเล่าสิ่งที่ไปสัมภาษณ์สมาชิกคนอื่น ๆ เท่าที่จำได้และให้บอกชื่อสมาชิกคนอื่น ๆ ไปด้วย

สรุปผล

สมาชิกเข้าใจจุดมุ่งหมาย กฎ ระเบียบทั่วไปของกลุ่ม บทบาทหน้าที่ของสมาชิกและผู้ให้คำปรึกษาและสมาชิกได้รู้จักกัน เข้าใจกัน และรู้สึกดีใจที่ได้รับการยอมรับจากกลุ่ม

ครั้งที่ 2

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนกล้าที่จะพูดถึงความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับการศึกษา และเกี่ยวกับการเรียนการสอน กล้าเปิดเผยความรู้สึกของตนเองที่มีต่อครู และต่อเพื่อน
2. การใช้ภาพเป็นสื่อ เป็นการกระตุ้นและสะท้อนความรู้สึกนึกคิด หักเหน็ด เพื่อ ให้สมาชิกคนอื่น ๆ ได้เข้าใจความรู้สึกของตนเองดีขึ้น
3. เพื่อให้สมาชิกรู้จักจุดมุ่งหมายในการศึกษาและเป้าหมายของชีวิตของตนเอง

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษานำภาพมาให้ดู 2 ภาพ ภาพแรกเป็นภาพคนกำลังทำงาน สีหน้า เต็มไปด้วยความภาคภูมิใจ และมีความสุขจากการทำงาน ภาพที่สอง เป็นภาพเด็กชาย พวงมาลัยขึงในภาพแสดงให้เห็นความเหน็ดเหนื่อย ท้อแท้ หดห่อกำลังใจ ให้สมาชิกแสดง ความรู้สึกของตนเองที่มีต่อภาพทั้งสอง โดยให้พูดทีละคน

สรุปผล

สมาชิกได้แสดงความรู้สึกต่อภาพทั้งสองสรุปได้ดังนี้

คนที่ 1

ภาพที่ 1 อยากเรียนให้จบเร็ว ๆ จะได้ทำงานและมีความสุขเหมือนคน ที่อยู่ในภาพ

ภาพที่ 2 คนที่เรียนไม่สูงทำให้ต้องทำงานด้วยความเหน็ดเหนื่อยต้องไป ขายพวงมาลัย

คนที่ 2

ภาพที่ 1 อยากเป็นเหมือนคนที่อยู่ในภาพที่ 1 เขาทำงานกันอย่างมีความสุข แต่เวลาที่เรไปทำงานจะเผลอออกแบบนั้นหรือไม่ ถ้าเรามีประสบการณ์น้อยและต้องไปทำงาน หนักคงจะลำบาก

ภาพที่ 2 การที่เด็กคนนั้นต้องไปขายพวงมาลัย เพราะอาจจะเกิดจากสภาพครอบครัวที่ยากจนหรืออาจเกิดจากความจำเป็นที่จะต้องออกจากโรงเรียน อาจเป็นเด็กไม่สนใจการเรียน เด็กคนนั้นไม่รู้จะไปทำงานอะไรก็เลยไปขายพวงมาลัย ตัวเราเองไม่อยากเป็นเช่นนั้นและไม่อยากให้เพื่อนเป็นเช่นนั้นด้วย

คนที่ 3

ภาพที่ 1 รู้สึกว่าคนที่อยู่ในภาพเขาทำงานกันอย่างคนที่มีสุขภาพจิตดี เขาต้องเรียนสูงจึงได้ทำงานเช่นนั้น ตนเองจึงอยากเรียนให้สูง

ภาพที่ 2 รู้สึกสงสารคนที่ขายพวงมาลัยที่อยู่ในภาพ เขาคงไม่ได้เรียนหนังสือ หรือถ้าเขาเรียนก็คงไม่สนใจการเรียน ขาดเรียนบ่อย ไม่เชื่อฟังครู ในที่สุดเขาก็ไม่ได้เรียนหนังสือ และถ้าเป็นไปได้อยากหาทางช่วยเหลือคนแบบนี้ โดยการจัดทำโครงการเพื่อช่วยเหลือ

คนที่ 4

ภาพที่ 1 อยากทำงานเพื่อหาเงินเลี้ยงพ่อแม่ เพราะพ่อแม่แก่แล้ว ไม่อยากเรียนสูง เป็นภาระแก่พ่อแม่

ภาพที่ 2 รู้สึกว่าตนเองไม่อยากเป็นเหมือนคนในภาพ คือ เป็นเด็กขายพวงมาลัย ตนจะพยายามตั้งใจเรียนและคบเพื่อนที่ดีที่ช่วยเหลือในเรื่องการเรียน

คนที่ 5

ภาพที่ 1 อยากที่จะเรียนสูงและทำงานอย่างคนในภาพนั้น เพราะรู้สึกว่าเขามีความสุขกันดีและจะไปปรึกษากับคุณครู เรื่องแผนการเรียน

ภาพที่ 2 คนที่ไม่ได้เรียนหนังสือทำให้ต้องไปประกอบอาชีพที่ลำบากต้องไปขายพวงมาลัย รายได้น้อยและเสี่ยงต่ออันตราย

คนที่ 6

ภาพที่ 1 อยากเรียนให้เก่งและออกไปทำงานที่บริษัทรู้สึกว่าเขามีความสุขกันดี ตนเองเรียนไม่เก่ง ไม่ค่อยสนใจการเรียน เวลาเรียนก็ไม่ตั้งใจฟังครูสอน

ภาพที่ 2 ไม่อยากเป็นเหมือนคนในภาพนี้เลย เพราะคิดว่าบางทีเขาคงมีความจำเป็นต้องทำเช่นนั้น หรืออาจจะเป็นเพราะเขาไม่สนใจการเรียนก็เลยต้องทำงานลำบากขายพวงมาลัย

คนที่ 7

ภาพที่ 1 อยากทำงานเหมือนกับคนที่อยู่ในรูปนั้นแต่ตนเองเรียนไม่เก่ง ตั้งใจว่าต่อไปนี้จะตั้งใจเรียนให้ดีขึ้น

ภาพที่ 2 รู้สึกเห็นใจเด็กคนนั้นที่จะต้องไปขายพวงมาลัยและไม่อยากเป็นเหมือนคนในภาพนั้น

คนที่ 8

ภาพที่ 1 อยากเรียนให้สูงและออกไปประกอบอาชีพโดยไม่ต้องอาศัยเงินของพ่อแม่ พี่ตนเอง แต่ในบางครั้งก็ไม่ทราบว่าเรียนไปเพื่อใคร เรียนไปทำไม และทำไมจะต้องเรียน

ภาพที่ 2 รู้สึกสงสารครอบครัวถ้าเราต้องไปเป็นเหมือนคนในภาพนั้นพ่อแม่ก็ต้องเสียใจ

จากการที่สมาชิกได้แสดงความรู้สึกต่อภาพทั้งสองทำให้สมาชิกแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกของกันและกัน กล้าเปิดเผยตนเองมากยิ่งขึ้น ผู้ให้คำปรึกษาได้สรุปและชี้ให้เห็นว่าคนเราแต่ละคนย่อมมีชีวิตที่แตกต่างกัน แต่สิ่งสำคัญสุดท้ายที่เหมือนกันคือ คนเราทุกคนต้องการความสำเร็จในชีวิตความสำเร็จของนักเรียนแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับตัวของนักเรียนเอง

ครั้งที่ 3 - 11

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้สมาชิกแต่ละคนรู้จักเปิดเผย รับฟังปัญหาต่าง ๆ ของตนเองอันเกี่ยวเนื่องจากทัศนคติในการเรียน เช่น หนีเรียน การเบื่อหน่ายการเรียน และให้สมาชิกคนอื่น ๆ พยายามทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยการร่วมกันซักถามปัญหาทำให้เกิดความกระจ่างและเข้าถึงความรู้สึกของสมาชิกเพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจในตัวเองอย่างถูกต้องและมีการเสนอแนวทางในการแก้ไข

2. เพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกทุกคนเกิดความกระจำและเข้าใจปัญหาของตนเอง โดยการนำเอาข้อ เสนอแนะของกลุ่มไปปฏิบัติและรายงานให้กลุ่มทราบ

3. ผลของการเข้ากลุ่มทำให้สมาชิกรู้จักและเข้าใจตนเองดีขึ้น รู้คุณค่าของการเรียน และยอมรับพฤติกรรมและวิธีการสอนของครูในห้องเรียนดียิ่งขึ้นและเข้าใจเพื่อนดียิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนที่พร้อมที่จะเปิดเผยปัญหาของตนเองอันเกี่ยวเนื่องจากทัศนคติในการเรียน ซึ่งได้แก่ ตัวครู เพื่อน การศึกษา และเล่าถึงปัญหาของตนเอง และสิ่งที่ตนเองต้องการเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้กลุ่มฟัง และให้สมาชิกคนอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยการร่วมมือกันซักถามปัญหา ทำให้สมาชิกเกิดความกระจำ และเข้าใจความรู้สึกของสมาชิกอย่างถูกต้อง และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feed Back) ที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวสมาชิก ผู้ให้คำปรึกษาได้นำเทคนิคของการให้คำปรึกษาของโรเจอร์สมาไซ ได้แก่ การเริ่มต้น การให้คำปรึกษา การตั้งคำถาม การสะท้อนความรู้สึก การกระทำให้เกิดความกระจำ การเงี่ยและการฟัง การสังเกต

ในครั้งนี้ได้มีสมาชิกเสนอปัญหาว่าถูกเพื่อนรังแก ตัวสมาชิกชอบถูกเพื่อนรังแกในห้องเรียนบ่อย ๆ เช่น ใช้มือเขกศีรษะ ทุบตี อยู่เป็นประจำ นิสัยของสมาชิกผู้นี้เป็นคนคุยสนุก คุยเก่งมาก เวลาถูกเพื่อนรังแกก็มักจะโต้ตอบแบบที่เล่นทีจริง เพื่อน ๆ จึงมักชอบรังแกในเวลาเรียนทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง สมาชิกในกลุ่มซักถามรายละเอียดและได้เสนอแนวทางในการแก้ไข เช่น ให้อยู่เฉย ๆ ให้ออกความในใจแก่เพื่อนคนที่มารังแกเราว่าตนเองรู้สึกอย่างไรเมื่อถูกเพื่อนทำเช่นนั้น ฟ้องครู อธิบายอย่างมีเหตุผลให้เพื่อนฟัง และให้บอกเพื่อนไปตรง ๆ ว่าไม่ชอบให้เพื่อนทำเช่นนั้น สมาชิกเจ้าของปัญหาได้เียนำวิธีการต่าง ๆ ที่สมาชิกในกลุ่มเสนอไปปฏิบัติแล้วแต่ไม่ได้ผล สมาชิกในกลุ่มให้สมาชิกเจ้าของปัญหายายามทำอีกครั้งและจะคอยให้กำลังใจช่วยเหลือ ผู้ให้คำปรึกษาได้สรุปปัญหาและแนวทางที่สมาชิก

เสนอให้ไปปฏิบัติพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และให้สมาชิกเจ้าของปัญหาหาวิธีการที่เห็นว่าเหมาะสมไปปฏิบัติและรายงานให้กลุ่มทราบในครั้งต่อไป

ครั้งที่ 4

สมาชิกเสนอปัญหาว่าทำไมอาจารย์ไม่เข้าใจในตัวนักเรียนบ้าง เมื่อวานตัวสมาชิกเจ้าของปัญหาถูกอาจารย์ดุและถูกตี อาจารย์สั่งงานให้ทำสมาชิกเจ้าของปัญหาลืมทำและมีความจำเป็นที่จะต้องกลับบ้านและได้ทำงานที่อาจารย์สั่งในวันถัดไป และในวันนั้นก็มาโรงเรียนสายและได้เรียนให้อาจารย์ทราบแล้วอาจารย์ไม่ยอมรับฟังเหตุผลทำให้ตัวสมาชิกถูกตี งานที่อาจารย์สั่งเป็นงานกลุ่ม ทำไมอาจารย์มาตีสมาชิกเพียงคนเดียว ทำไมอาจารย์ไม่เข้าใจในตัวนักเรียนบ้าง สมาชิกแต่ละคนได้มีการซักถามรายละเอียดและได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรมีการปฏิบัติอาจารย์บางสมาชิกบางคนไม่เห็นด้วย ควรอธิบายให้อาจารย์เข้าใจว่าวันนี้ไม่มีเวลาอาจารย์อย่าตีนักเรียนได้ไหมนักเรียนไม่ชอบเลยสมาชิกเจ้าของปัญหาก็บอกว่าได้อธิบายแล้วแต่อาจารย์ไม่ฟังเหตุผล สมาชิกเสนอว่าควรฟ้องอาจารย์ฝ่ายปกครอง สมาชิกในกลุ่มไม่เห็นด้วย และได้ให้ข้อคิดเห็นว่าเวลาอาจารย์สั่งงานก็รับทำอย่างลืมหืมเพราะจะทำให้อาจารย์ไม่พอใจ สมาชิกบอกว่าบางครั้งอาจารย์ให้งานก็เอาคะแนนมาบังคับอยู่ตลอดเวลา น่าเบื่อหน่ายมาก บางครั้งครูก็สอนเกินเวลาและหาเรื่องว่านักเรียน ไม่มีการให้นักเรียนได้เตรียมตัวในเรื่องการเรียนเลย ในบางครั้งนักเรียนเข้าเรียนในวิชาของอาจารย์ช้าไปเพราะวิชาดนตรีไทยอาจารย์ปล่อยช้าไม่ใช่ความผิดของนักเรียน ครูก็ขาดเหตุผลในการลงโทษ สมาชิกเสนอว่าให้ออกหน้าต่อการสอนของอาจารย์เพราะใกล้สอบแล้ว หรือบางที่อาจไปพูดกับอาจารย์เป็นการส่วนตัวว่าการที่อาจารย์ทำเช่นนั้นนักเรียนไม่สามารถปรับตัวเข้ากับอาจารย์ได้ ขอให้อาจารย์ปรับปรุงตนเองด้วยเพราะตัวของอาจารย์มีผลต่อการเรียนของนักเรียน เมื่อสมาชิกในกลุ่มได้เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว สมาชิกแต่ละคนได้มีการซักถามว่าสมาชิกเจ้าของปัญหาคจะทำอย่างไร สมาชิกเจ้าของปัญหารู้สึกว่าตนเองไม่ได้มีปัญหาล้วนคนเดียว เพื่อน ๆ ในกลุ่มก็มีปัญหาลำบากกัน และได้ข้อคิดว่าการที่เรามาเรียนเราก็ควรตั้งใจเรียนให้ดี เรามีหน้าที่เรียน ผู้ให้คำปรึกษาได้สรุปปัญหาและวิธีการต่าง ๆ ที่สมาชิกเสนอมา และเสนอ

ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปฏิบัติตนให้เข้ากับครูในเรื่องการเรียนการสอน ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกเจ้าของปัญหานำสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มแนะนำไปปฏิบัติและรายงานให้กลุ่มทราบต่อไป

ครั้งที่ 5

สมาชิกเสนอปัญหาว่าเวลาที่สมาชิกเจ้าของปัญหาคุยหนังสือมักถูกเพื่อน ๆ ว่าเสมอว่าเบ๊ เด็กเรียน ทำให้ตนเองรู้สึกไม่สบายใจที่เพื่อนพูดเช่นนั้น และอยากให้สมาชิกในกลุ่มช่วยเหลือโดยเสนอแนวทางในการแก้ไข สมาชิกในกลุ่มได้ซักถามรายละเอียดต่าง ๆ และได้เสนอแนวทางในการแก้ไขว่า เมื่อเวลาถูกเพื่อนว่าก็ให้ทำเฉยไว้อย่าไปสนใจในสิ่งที่เพื่อนพูด ถ้าจะได้ตอบก็ให้บอกว่าการที่ต้องดูหนังสือเพราะกลัวการสอบตกจึงต้องดูหนังสือเท่านั้น ๆ สมาชิกบางคนเสนอว่าเวลาถูกเพื่อนว่าก็ให้ไปหาที่ดูหนังสือใหม่ และถ้าเพื่อนตามไปว่าอีกก็ให้ไปดูหนังสือกับครู เพื่อนจะได้ไม่กล้าว่า และถ้าสมาชิกเจ้าของปัญหาทำไม่ได้ก็ขอให้อดทนเมื่อเพื่อนว่าไปนาน ๆ เราไม่ได้เถียงเขาก็เลิกว่าไปเอง ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาของสมาชิกและข้อ เสนอแนะที่สมาชิกในกลุ่มเสนอ และให้ข้อ เสนอแนะ เกี่ยวกับความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สมาชิกเจ้าของปัญหา รู้จักการช่วยเหลือเพื่อนในด้านการเรียน สมาชิกเจ้าของปัญหาคิดว่าวิธีที่ดีที่สุดคือ อดทนและจะไปอ่านหนังสือกับครูและจะพยายามชวนเพื่อนคนที่ว่านั้นไปดูหนังสือด้วยกัน

ครั้งที่ 6

สมาชิกเสนอปัญหาว่าทำอย่างไรตนเองจึงจะเรียนเก่งเหมือนเพื่อน สมาชิกในกลุ่มซักถามรายละเอียดต่าง ๆ และได้เสนอแนวทางในการแก้ไขว่าควรหาทางเรียนพิเศษ พยายามตั้งใจอ่านหนังสืออย่าให้หนังสืออ่านเรา สมาชิกเจ้าของปัญหาเคยปฏิบัติแล้วแต่ได้ผลค่อนข้างต่ำ สมาชิกเสนอว่าควรให้เพื่อนที่เรียนพิเศษทวนวิชาให้จะได้เรียนได้ดียิ่งขึ้น สมาชิกเจ้าของปัญหายากเรียนวิชาภาษาอังกฤษให้เก่งแต่เนื่องจากไม่ชอบอาจารย์ผู้สอนเป็นอย่างยิ่ง ทำให้ไม่อยากเรียน เวลาอาจารย์สอนฟังไม่รู้เรื่อง คะแนนสอบไม่ดี สมาชิกในกลุ่มได้พูดถึงการสอนของอาจารย์แต่ละท่านแตกต่างกันจะให้อาจารย์ปรับตัวเข้ากับ

เราย่อมทำได้ลำบากมากเพราะนักเรียนแต่ละคนก็แตกต่างกันเราเป็นนักเรียนควรปรับตัวเข้ากับอาจารย์ สมาชิกเจ้าของปัญหาจะพยายามลงทำดู ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาของสมาชิกและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องวิธีการสอนของครูและทัศนคติที่มีผลต่อการเรียน

ครั้งที่ 7

สมาชิกเสนอปัญหาว่าเวลาที่อาจารย์สอนเพื่อนคุยกันเสียงดังมาก ทำให้เรียนไม่รู้เรื่องและเมื่อเพื่อนคุยกันเวลาเรียนตัวสมาชิกก็คุยกับเพื่อนด้วยทำให้เรียนไม่รู้เรื่อง อยากให้สมาชิกในกลุ่มช่วยหาแนวทางว่าจะทำอย่างไรเมื่อครูเข้ามาในชั้นเรียนแล้วเพื่อนไม่คุยกัน นั่งเงียบ ๆ พังอาจารย์อธิบายและตัวสมาชิกเจ้าของปัญหาจะได้ไม่ต้องคุยกับเพื่อน สมาชิกในกลุ่มซักถามรายละเอียดและสรุปได้ว่าตัวสมาชิกเจ้าของปัญหาชอบชวนเพื่อนคุยในเวลาเรียนเสมอ ชอบส่งเสียงดังในห้องเรียน สมาชิกในกลุ่มเสนอว่าถ้าเพื่อนคุยกันก็อย่าไปสนใจเพื่อนคนนั้นให้ย้ายโต๊ะไปนั่งที่อื่นเลย สมาชิกเจ้าของปัญหาเคยใช้วิธีนี้แล้วไม่ได้ผลเพื่อนที่คุยก็ย้ายโต๊ะตามไปคุยอีก สมาชิกในกลุ่มเสนอว่าควรบอกเพื่อนว่าตอนเที่ยงจึงคุยกันดีกว่าเราจะเรียนหนังสือ และถ้าตัวสมาชิกเจ้าของปัญหาเรียนไม่รู้เรื่องก็หาเวลาเรียนพิเศษโดยให้เพื่อนที่เก่งกว่าทบทวนให้ ถ้าสมาชิกเจ้าของปัญหาจะคุยกับเพื่อนในเวลาเรียนก่อนที่อาจารย์จะเข้าห้องเรียนก็ให้อ่านหนังสือเรียนมาทบทวน เพื่อนเห็นเรานั่งอ่านหนังสือก็ไม่สำคัญ สมาชิกในกลุ่มขอให้สมาชิกเจ้าของปัญหามาว่าวิธีการที่กลุ่มเสนอไปปฏิบัติ และสมาชิกในกลุ่มขอให้สมาชิกเจ้าของปัญหาปรับปรุงตนเองในเรื่องการเรียนและความประพฤติที่ขบถรังแกเพื่อน สมาชิกเจ้าของปัญหารับปากว่าจะปรับปรุงตนเองตามที่กลุ่มเสนอ ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาและให้สมาชิกเจ้าของปัญหามำสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มแนะนำไปปฏิบัติและรายงานให้กลุ่มทราบต่อไป

ครั้งที่ 8

สมาชิกเสนอปัญหาว่าไม่อยากเรียน เบื่อโรงเรียน เบื่อการสอนของครู เบื่อวิชาที่เรียน เพื่อนชวนไปเที่ยว สมาชิกเจ้าของปัญหาก็ไปเที่ยวเล่นกับเพื่อนถึงเวลาเรียนไม่อยากเรียน อยากให้สมาชิกในกลุ่มหาแนวทางในการแก้ปัญหานั้นที่ชอบ เบื่อเรียน สมาชิกใน

กลุ่มซักถามรายละเอียดและให้เสนอแนะว่าให้สมาชิกเจ้าของปัญหาที่มีความมั่นใจในตนเองว่าต้องทำได้ ถ้าเราขาดความมั่นใจก็จะทำอะไรไม่ได้ ซึ่งจะให้ใครช่วยก็ไม่ได้ต้องช่วยตัวเองก่อน ถ้าชอบหนีเรียนก็อาจหมดสิทธิ์สอบ ได้ 0 เวลาชวนเพื่อนหนีเรียนควรคิดว่าเพื่อนจะเสียเพราะเรา สมาชิกคนอื่น ๆ เสนอว่า ถ้าจะหนีเรียนควรมานั่งหลับในห้องเรียนดีกว่า อย่างน้อยก็ไม่ทำให้ใครมาเสียเพราะเรา สมาชิกในกลุ่มเสนอว่า ควรคิดว่าการเรียนเป็นสิ่งสนุก สมาชิกเจ้าของปัญหาตอบว่าคิดแล้วแต่ตนเองยังเบื่อเรียนอยู่ สมาชิกในกลุ่มเสนอว่าควรคิดว่าเราเรียนไปเพราะต้องการความก้าวหน้าในชีวิต สงสารพ่อแม่ที่ส่งเสียให้เรียน เวลาอาจารย์สอนก็ขอให้ตั้งใจฟัง สมาชิกเจ้าของปัญหาพูดแต่คำว่าเบื่อ และไม่พยายามหาทางแก้ไข สมาชิกในกลุ่มขอให้สมาชิกเจ้าของปัญหานำข้อเสนอแนะของกลุ่มในเรื่องต่าง ๆ ไปปฏิบัติ สมาชิกเจ้าของปัญหาเสนอว่าอยากให้เปลี่ยนครูที่สอนใหม่ สมาชิกในกลุ่มไม่เห็นด้วยและเสนอว่าควรปรับปรุงที่ตนเองมากกว่า ควรเลิกชวนเพื่อนหนีเรียน และหันกลับมาสนใจการเรียน สมาชิกทุกคนในกลุ่มจะให้กำลังใจและเอาใจช่วยและนำไปปฏิบัติได้ผลอย่างไรก็รายงานให้กลุ่มทราบด้วย ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาและข้อคิดเห็นของสมาชิก และให้กำลังใจสมาชิกเจ้าของปัญหา

ครั้งที่ 9

สมาชิกเสนอปัญหาว่าเวลากลับไปบ้านคิดถึงบ้านมาก เช้าก่อนมาโรงเรียนถูกบ่นทุกวัน ทำให้ไม่อยากมาโรงเรียน เชิง และเบื่อ ก็คิดว่าบ้านเป็นคุก ไม่อยากกลับบ้าน อยากให้สมาชิกในกลุ่มหาแนวทางว่าจะทำอย่างไรจึงจะสนใจการเรียนมากกว่าเดิม และไม่สนใจการบ่นของคนที่บ้าน สมาชิกในกลุ่มซักถามรายละเอียด สมาชิกในกลุ่มเสนอว่าให้ตื่นแต่เช้าและมาโรงเรียนแต่เช้า สมาชิกเจ้าของปัญหาทำไม่ได้เพราะที่บ้านก็ตื่นเช้ามามาก มาโรงเรียนเช้าก็ไม่พบใครและเป็นอันตรายถ้าอยู่คนเดียว สมาชิกเสนอว่าอย่าไปแก้ในเรื่องการบ่นของคนที่บ้าน ควรแก้ที่ตัวเราก่อนดีกว่า ควรแยกให้ได้ว่าตอนนี้เราอยู่ที่โรงเรียนเราก็ต้องสนใจการเรียน สมาชิกเจ้าของปัญหาขอชวนเพื่อนหนีเรียน ควรเลิกเสียเพราะอาจทำให้หมดสิทธิ์สอบ ควรเลิกคบเพื่อนที่ตี เพื่อนหนีเรียนอย่าไปคบ สมาชิกเจ้าของปัญหา

จะพยายามนำสิ่งที่สมาชิกในกลุ่มแนะนำไปปฏิบัติ สมาชิกในกลุ่มเสนอว่า สมาชิกเจ้าของปัญหาควรเริ่มปฏิบัติตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป กลุ่มคอนน่าแอนจอย จะคอยให้กำลังใจเสมอ ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาของสมาชิกเจ้าของปัญหาและข้อ เสนอแนะของกลุ่มและให้ข้อ เสนอแนะเกี่ยวกับการคบเพื่อนที่ดี ซึ่งมีผลทำให้ผลการเรียนดีขึ้นด้วย /

ครั้งที่ 10

สมาชิกเสนอปัญหาว่าถูกเพื่อนว่าด้วยคำหยาบคายในเวลาเรียนเสมอ ทำให้ตนเองเรียนไม่รู้เรื่อง อยากให้สมาชิกในกลุ่มช่วยหาแนวทางในการแก้ไข สมาชิกในกลุ่มได้ซักถามรายละเอียดต่าง ๆ และได้เสนอแนวทางในการแก้ไขว่าให้ถามสาเหตุที่เพื่อนใช้คำหยาบคายกับเรา สมาชิกเจ้าของปัญหาเคยถามแล้วแต่ไม่ได้คำตอบ สมาชิกเสนอว่าควรไปฟ้องอาจารย์ให้อาจารย์ลงโทษ หรือบางทีก็ทำเฉยไม่สนใจคำพูดนั้น ๆ เมื่อนานไปเพื่อนก็เลิกว่าไปเอง สมาชิกเจ้าของปัญหาเคยใช้วิธีนี้แล้วไม่ได้ผล สมาชิกเสนอว่าวิธีที่ดีที่สุดคือห้องอาจารย์ฝ่ายปกครอง สมาชิกเจ้าของปัญหาเห็นว่าวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีและคิดว่าจะนำไปปฏิบัติ ผู้ให้คำปรึกษาสรุปปัญหาและข้อ เสนอแนะของสมาชิกในกลุ่มและให้ข้อ เสนอแนะในการคบเพื่อน และให้กำลังใจ

ครั้งที่ 11

ผู้ให้คำปรึกษาแจกกระดาษเขียนจดหมายให้สมาชิกแต่ละคนพร้อมของจดหมาย และให้สมาชิกแต่ละคนเขียนจดหมายของตนเองในอนาคต เมื่อสมาชิกแต่ละคนเขียนเสร็จแล้วให้เอาของจดหมายที่เขียนเสร็จแล้วมารวมกันและให้สมาชิกแต่ละคนหยิบของจดหมายของสมาชิกคนอื่นมาอ่านให้กลุ่มฟังและให้สมาชิกในกลุ่มซักถามรายละเอียดต่าง ๆ จากเจ้าของจดหมาย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. อยากเรียนต่อ ม.4, 5, 6 เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยและเป็นแอร์โฮสเตส
2. จบ ม.3 เรียนต่อทางด้านพาณิชยกรรมและทำงานกับแม่จะเก็บเงินให้มาก ๆ และไปอยู่กับน้ำ
3. จบ ม.6 อยากเป็นพยาบาลโรงพยาบาลราชวิถี

4. อยากเป็นพยาบาล
5. เป็นทหารจะได้ช่วยชาติ
6. อยากเรียนจบและสอบได้คะแนนดี อยากเป็นคนดี มีคนไว้วางใจ และอยากเป็นตำรวจ

7. เป็นพยาบาล
8. เป็นพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช

ผู้ให้คำปรึกษาให้กำลังใจและขอให้สมาชิกทุกคนพยายามตั้งใจเรียน

ครั้งที่ 12

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจตนเองหลังจากการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง

วิธีดำเนินการ

ผู้ให้คำปรึกษาให้สมาชิกแต่ละคนพูดถึงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อครู ต่อเพื่อน และการเรียนการสอน สมาชิกในกลุ่มรู้สึกว่าคุณมีความรู้สึกที่ดีต่อครูมากยิ่งขึ้น เข้าใจและรักครูบางครั้งก็สงสาร และจะพยายามตั้งใจเรียนให้ดีขึ้นและจะเรียนเพื่อตัวเอง เวลาครูสอนก็จะตั้งใจเรียน ความรู้สึกที่สมาชิกมีต่อเพื่อนเห็นว่าคบเพื่อนดีทำให้การเรียนก็ด้วย เพื่อนมาคอยช่วยกันในเวลาเรียนทำให้เสียการเรียนและตนเองจะพยายามช่วยเพื่อนในเรื่องการเรียน สมาชิกในกลุ่มประทับใจในตัวสมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มโดยให้เหตุผลว่าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มช่วยเสนอแนวทางในการปฏิบัติเพราะในบางครั้งก็ไม่ทราบว่าแก้ไขปัญหาของตนเองอย่างไร สมาชิกบางคนเข้าใจกันมากยิ่งขึ้น ประโยชน์ที่สมาชิกในกลุ่มได้รับนั้น หอสรุปได้ดังนี้

1. รู้สึกว่าเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้คำแนะนำที่ดีและเป็นประโยชน์ การเข้าร่วมกิจกรรมทำให้รู้สึกเป็นกันเอง กล้าเปิดเผยมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อนแนะนำสิ่งที่ทำให้ไปปฏิบัติบางครั้งรู้สึกดีใจที่นำไปปฏิบัติแล้วได้ผลดี

3. ได้รับความรู้ในเรื่องการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ครู และมีจุดหมายในชีวิต

4. ได้รับความสุขใจจากที่มาเข้ากลุ่มแถมบางครั้งได้รับความเศร้าโศกเพราะปัญหาของสมาชิกบางคนน่าเห็นใจ การที่เราได้เล่าเรื่องของเราให้กลุ่มฟังทำให้เราได้รับความคิดเห็นจากเพื่อนและได้นำความคิดเห็นของเพื่อนไปใช้ในการปฏิบัติซึ่งช่วยทำให้ได้ในสิ่งที่คิดกลับมาใช้ในชีวิต

5. รู้จักการแก้ปัญหาของตนเองและการช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในกลุ่มเกี่ยวกับการเรียน ซึ่งเป็นประโยชน์มาก

6. เวลาอยู่ในกลุ่มได้รับความสุขใจมาก ปัญหาของสมาชิกได้รับข้อคิดเห็นหลายอย่างจากเพื่อนรู้สึกดีใจมากที่เพื่อนเป็นห่วงและช่วยเสนอแนะทางในการแก้ไขปัญหมาให้และเมื่อนำไปปฏิบัติก็ได้ผลตามที่กลุ่มแนะนำ และได้ข้อคิดว่าเวลาจะทำอะไรควรคำนึงถึงคนอื่นด้วย การที่เพื่อนแนะนำให้ปรับปรุงตัวเองเป็นสิ่งที่ดีซึ่งเพื่อนคนอื่น ๆ ไม่เคยบอกเลย

7. ได้รับความรู้หลายอย่าง ทำให้ลดความประหม่าและมีเพื่อนมากยิ่งขึ้น

8. การเข้ากลุ่มครั้งนี้ได้รับประโยชน์มากทำให้รู้จักวิธีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อน ๆ ครู และมีจุดหมายของการศึกษา

ข้อเสนอแนะของสมาชิกที่มีต่อการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม

1. ควรมีการจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มในโรงเรียน เพราะวิธีการนี้ทำให้นักเรียนมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาของตนเอง

2. ต้องแนะนำไม่มีคิติก เพราะต้องเก็บอุปกรณ์ดนตรี มีคนเดินเข้าออกบางครั้งทำให้การเสนอปัญหาหยุดชะงักลง บรรยายภายในกลุ่มไม่ลอดภัยกลัวคนอื่นได้ยิน

3. อยากให้อาจารย์เข้าใจในตัวนักเรียนบ้าง การเข้ากลุ่มทำให้ทราบว่าบางครั้งอาจารย์กับนักเรียนเข้าใจไม่ตรงกัน ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีต่อกัน

การให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส ครั้งที่ 4

หัวข้อการอภิปราย ทำไมครูไม่เข้าใจนักเรียน
วัน เวลา 25 พฤศจิกายน 2530 เวลา 15.30 - 16.30 น.
สถานที่ ห้องแนะแนว โรงเรียนหิญาประชาสรรค์
สมาชิก 8 คน (นามสมมติ)

ผู้ให้คำปรึกษา : สวัสดีค่ะ ครึ่งนี้ก็เป็นครั้งที่ 4 แล้วที่เราพบกัน เมื่อคราวที่แล้วมีสมาชิก
เสนอปัญหาว่าชอบถูกเพื่อนแกล้ง สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะว่า พองครู
บ้าง ทำเฉย ๆ ไม่สนใจ อยากให้เบิ้ลได้บอกกับเพื่อนว่า เบิ้ลได้นำสิ่ง
ที่เพื่อนแนะนำไปปฏิบัติอย่างไร ได้ผลอย่างไร ขอให้เบิ้ลรายงานให้
กลุ่มทราบด้วยค่ะ

เบิ้ล : ยังไม่ได้ทำค่ะ เพราะต้องใช้เวลานาน

ผู้ให้คำปรึกษา : คิดว่าจะนำสิ่งที่เพื่อนแนะนำไปปฏิบัติให้ไหม

เบิ้ล : นำไปปฏิบัติได้ค่ะ

ผู้ให้คำปรึกษา : นำไปปฏิบัตินะคะ เมื่อคราวที่แล้วเบิ้ลก็ได้พูดปัญหาของเบิ้ลเกี่ยวกับ
เพื่อนไปแล้ว ในวันนี้สมาชิกคนใดที่คิดว่าจะเสนอปัญหาของตนเกี่ยวกับ
เรื่องการเรียน เช่น เพื่อน การศึกษา ตัวครู ปัญหาที่เราคิดว่าทำให้
เราเรียนไม่ได้ดีเท่าที่ควร

นก : เรื่องการเรียนอย่างเดียวหรือค่ะ

ผู้ให้คำปรึกษา : เกี่ยวกับการเรียน ตัวครู เพื่อน การศึกษา ค่ะ

เล็ก : หนูค่ะ

ผู้ให้คำปรึกษา : เล็กหรือคะ เชิญเสนอปัญหาเลยนะคะ

เล็ก : อยากทราบว่าทำอย่างไรจะให้อาจารย์เข้าใจตัวนักเรียนบ้าง เช่น
เมื่อวานเล็กถูกอาจารย์ตี อาจารย์สั่งให้เล็กเอากะดาษมาค้น

ระหว่างหมวดคณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ เล็กล้มเพราะมีงานทำเยอะ
แล้วต้องเข้ากลุ่มวิจัยกว่าจะกลับบ้านก็หัวโหมงเย็น ต้องกลับไปทำงานบ้านอีก
ไม่มีเวลา เล็กก็เลยผลัดเปลี่ยนวัน เล็กมาโรงเรียนสายไม่มีเวลาใน
ตอนเช้า เล็กบอกอาจารย์แล้ว อาจารย์ไม่ฟังเหตุผล อาจารย์มาตีเล็ก
ทำไมละคะ เวิร์ 2 เวิร์ อาจารย์ตีเล็กคนเดียว เล็กผิดหรือคะ
อยากทราบว่าทำไมอาจารย์ไม่เข้าใจนักเรียนบ้างเลย

ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละคะ ปัญหาของเล็ก เล็กมีปัญหาเกี่ยวกับว่าทำอย่างไรอาจารย์
ถึงจะเข้าใจในตัวนักเรียนมากยิ่งขึ้น ใจไหมคะ

เล็ก : ใจค่ะ

ผู้ให้คำปรึกษา : อยากให้สมาชิกในกลุ่มเสนอแนะว่าจะทำอย่างไรดี เมื่ออาจารย์
ไม่เข้าใจความต้องการของนักเรียน เราจะมีวิธีการอย่างไร สมาชิก
คนอื่น ๆ อาจมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ลองให้คำแนะนำกับเล็กชื่คะ
ช่วยกันนะคะ

นก : ปฏิบัติอาจารย์ทั้งห้อง ให้อาจารย์รู้ตัว

ผู้ให้คำปรึกษา : นกบอกว่าร่วมใจกันปฏิบัติอาจารย์ทั้งห้อง จริง ๆ เป็นไปได้หรือคะ
ลองเสนอแนะในสิ่งที่เล็กจะทำได้ ร่วมมือปฏิบัติอาจารย์นักเรียนทำได้หรือ

เปิ้ล : อธิบายให้ครูเข้าใจว่าวันนี้นักเรียนไม่มีเวลา แอดยามาตีได้ไหม
นักเรียนไม่ชอบเลย เราไม่ชอบโดนตี

เล็ก : อธิบายแล้ว อาจารย์ไม่ฟัง

เปิ้ล : ถ้าอาจารย์ไม่ฟังก็พูดไปตรง ๆ เลยว่า ที่หลังอาจารย์ก็ทำเองซี
ให้นักเรียนทำแบบนี้ไม่มีเหตุผล

ผู้ให้คำปรึกษา : ลองคิดวิธีที่เล็กจะทำได้ชื่คะ เช่น อธิบายให้อาจารย์ฟังเป็นสิ่งที่ทำได้
นะคะ ส่วนเราจะไปย่อนอาจารย์ว่าอย่างนั้นก็ทำเองซี เราทำได้
หรือคะ

บ๊อม : ทำไม่ได้หรอกครับ

- นก : ลองไปพบกับอาจารย์ประสิทธิ์ ดูซิคะ
- เปิ้ล : ทำไมเวอร์ทั้ง 2 เวอร์ มาตีเราคนเดียว ทำไมไม่ตีทั้งห้อง
- นก : ถ้าเราพูดแบบนี้ เพื่อนก็ไม่ชอบหน้าเราซิ โคนตีคนเดียวแล้วขัดเพื่อน
- ผู้ให้คำปรึกษา : ลองเสนอแนวทางอื่น ๆ ดูซิ สมาชิกที่เหลือ
- นก : กุ้งละ
- กุ้ง : ครูลังให้นายทำหรือเปล่า
- เล็ก : ไข่สังแก่เราไม่คิดนี่
- กุ้ง : ครูลังเธอก็ทำซิ
- ผู้ให้คำปรึกษา : แล้วสมาชิกคนอื่นละคะ
- นก : กุ้งห้องเธอเคยโดนตีหรือเปล่า
- กุ้ง : โดนประจำแหละ อาจารย์สุดา (นามสมมติ) แทะละครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา : สรุปได้ว่าอาจารย์ที่ชอบทำโทษนักเรียนคือ อาจารย์สุดา ไข่ใหม่
- สมาชิกทุกคนตอบพร้อมกัน : ไข่ครับ, ไข่คะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : อาจารย์คนไหนทำให้นักเรียนมีปัญหามากที่สุดเลยหรือ
- นก : อาจารย์ชอบเอาคะแนนมาอยู่
- เปิ้ล : อะไร ๆ ก็ไม่ให้คะแนน แต่ไม่เคยเห็นจดคะแนนสักที
- นก : มีอยู่ครั้งหนึ่ง อาจารย์อัมพร (นามสมมติ) ให้นักเรียนเขียนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ
อาจารย์สุดา และมีเพื่อนคนหนึ่งชื่อ อูษา (นามสมมติ) เขียนถึง
อาจารย์คนนี้ อาจารย์คำใหญ่เลยว่า เธอเลวมาก แล้วบอกว่า
นิสัยเลว ๆ แบบนี้ไม่ต้องเอามาใช้
- เปิ้ล : ไม่มีจรรยาบรรณครูเลย
- ผู้ให้คำปรึกษา : อาจารย์ไม่มีจรรยาบรรณครูหรือ
- สมาชิก : เจ็บ ไม่ตอบ นิ่ง ๆ
- นก : สอน ๆ สอน ไม่เข้าใจ
- เปิ้ล : สอนยึดเป็นหนังสือ เข้ามาก็ดำ ๆ ๆ

- นก : วิชาชีววิทยาสอนเสร็จแล้ว เหลือเวลาอีก 15 นาที นักเรียนจะกลับบ้านหมดแล้ว ยังไปตามมาให้เรียนอีก
- บ๊อม : ชอบสอนเกินกำหนด
- ผู้ให้คำปรึกษา : ครูชอบสอนเกินกำหนด
- นก : กะ สอนเกินเวลา เข้ามาถึงก็บ่น เหลืออีก 5 นาที ให้เรียนต่อ
- นก, เปิ้ล : หนูว่าอาจารย์สนใจ (นามสมมติ) สอนภาษาอังกฤษดี
- เปิ้ล : อาจารย์สุดา (นามสมมติ) สอนไม่รู้เรื่องกะ สอนไปสอนมา เปิดหน้าไม่ถูกเลย
- นก : อาจารย์ฝึกสอนนะกะ ขนาดไม่ใช่ประสบการณ์ยังสอนดีกว่า
- บ๊อม : อาจารย์ฝึกสอนมาสอนห้องเรานะ สอนดีจังเลย
- ผู้ให้คำปรึกษา : สองคนนี้เรียนกับอาจารย์สุดา (นามสมมติ) หรือเปล่า
- หมีว จี๊ป : ไม่เห็นมีความคิดเห็นอย่างไรเลย
- หมีว : เหมือนกัน
- จี๊ป : เหมือนกัน
- ผู้ให้คำปรึกษา : เหมือนกันก็พูดเป็นความคิดของเราเองซิคะ พูดให้ครูฟังจะได้หาแนวทางช่วยเหลือ
- จี๊ป : อาจารย์ไม่ยอมให้นักเรียนเตรียมตัวก่อนเลย
- นก : ชั่วโมงแรกครูออกไปแล้ว ชั่วโมงบ่ายหนูว่างออกไปล้างหน้า คุบทั้งชั่วโมงเลย
- จี๊ป : ครูว่าทำไมต้องลงไปชั่วโมงนี้ด้วย
- บ๊อม : ครูหาว่าแกล้ง
- เล็ก : อาจารย์กะ นักเรียนผิดหรือเปล่านั้น เช่น เมื่อวานเขาแบ่งกลุ่มกันเรียนนาฏศิลป์ ดนตรีสากล ดนตรีไทย หนูเรียนดนตรีไทย
- อาจารย์ปล่อยข้า กลับขึ้นไปห้อง หนูรีบแล้วกะ ขึ้นไปช้า 15 นาที
- อาจารย์ก็ว่านักเรียนทำไมมาช้า แม้แค่นั้นก็เดี๋ยวก็ไม่ได้ และที่อาจารย์เกินชั่วโมงอาจารย์คนอื่นละ

- กุง : กรูบอกว่าครูเพิ่งปล่อยก็ไม่เกี่ยว
- บ๊วย : วิชาเขาต้องสำคัญกว่า
- ผู้ให้คำปรึกษา : ส่วนใหญ่ก็อ้อ อาจารย์สุดคาบคนเดียวหรือที่พวกเรารู้สึกกับห้องใจ
ไขใหม่ละ สมาชิกบอกซิคะ
- สมาชิกตอบพร้อมกัน : ไขละ, ไขครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละ ครูเข้าใจ ตอนนี้ช่วยเล็กก่อนนะ ปัญหาของเล็กจะทำอย่างไร
ทำให้ครูเข้าใจความต้องการของนักเรียนได้
- เล็ก : บังเอิญเป็นอาจารย์ประจำชั้นของหนูด้วย
- เปิ้ล : หนูคิดไม่ออก
- ผู้ให้คำปรึกษา : ช่วยกัน ลองช่วยเล็กซิคะ เราจะเสนอแนะแนวทางอย่างไรให้
เราทำอะไรแล้วครูกลับมาสนใจความต้องการของเราบ้าง
นี่คือปัญหาที่เล็กต้องการให้สมาชิกในกลุ่มช่วย ก่อนที่จะไปพูด
เรื่องอื่น ช่วยเล็กก่อนในจุดนี้ ลองเสนอแนวทางซิคะ
- กุง : ขอให้เล็กจดหมายอีกสักปี
- บ๊วย : เล็กไหนเอะนะ ไหน ๆ ก็จะสอบแล้ว
- หมีว : หนูขี้จะเล็ก ไหน ๆ เราก็จะขึ้นชั้น ม.3 แล้ว ไม่ต้องเรียนกับ
อาจารย์คนนี้แล้ว
- ผู้ให้คำปรึกษา : ป้อมมีอะไรให้เพื่อนไหม
- ป้อม : นั่งเงย ๑
- นก : ถ้าเกิดอาจารย์คนนี้ตามขึ้นไปสอน ม.3 จะทำอย่างไร
- เปิ้ล : ประท้วงเลย
- หมีว : เราขอพูดกับอาจารย์เป็นการส่วนตัวว่า เราเข้ากับอาจารย์ไม่ได้
ทำให้การเรียนเราเสื่อมไปด้วย ขอให้อาจารย์ไปปรับปรุงตัวเอง
ให้เข้ากับนักเรียนบ้าง
- ผู้ให้คำปรึกษา : อ้อ ! เป็นข้อคิดที่น่าฟังมากนะ ขอพูดกับอาจารย์เป็นการส่วนตัว
เล็กคิดว่าเล็กทำได้ไหม

- เล็ก : อาจารย์ไม่ฟังเหตุผลอยู่แล้ว
- ป๊อ : หนูเคยเจอในประเด็นเหมือนกัน
- ผู้ให้คำปรึกษา : สรุปว่า ข้อเสนอแนะของสมาชิกในกลุ่ม หมิว บอกให้เล็กออกทุน
จับให้พูดเป็นการส่วนตัว เล็กเจ้าของปัญหาบอกทำไม่ได้ เพราะ
อาจารย์ไม่ฟังเหตุผล พูดไม่เข้าหูก็ถูกอาจารย์ตี สิ่งที่จับแนะนำ
เล็กทำไม่ได้ เพราะอาจารย์ไม่ชอบฟังในสิ่งที่พวกเราพูด
- เบิ้ล : พยายามคิดว่าสิ่งที่ครูว่าไม่ใช่เรื่องของเรา เรามีหน้าที่เรียน
ก็เรียนไป
- ผู้ให้คำปรึกษา : ในวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรา ถ้าเราไม่เรียน
ภาษาอังกฤษ เราก็สอบไม่ผ่าน คิต ร. คิตซ่อม คนที่ลำบากคือ
ตัวเรา เล็กทำได้ไหมคือไม่สนใจเรื่องอื่น แต่ให้ความสำคัญ
ในวิชาที่เรียน กุ้งละจะให้อะไรเพื่อนบ้าง
- กุ้ง : เจียม
- ป๊อ : เป็นนักเรียนก็ตั้งใจเรียนซี
- ผู้ให้คำปรึกษา : เล็กตั้งใจเรียนหรือเปล่า
- เล็ก : ตั้งใจเรียนอยู่แล้ว
- ผู้ให้คำปรึกษา : เล็กตั้งใจเรียนอยู่แล้ว แต่เล็กกับซ่องใจ ป๊อจะให้เล็กทำอย่างไร
- ป๊อ : ก็คงต้องออกทุนไปก่อน
- นก : ให้ออกทุนนะกะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : ป๊อมจะให้อะไรเพื่อนบ้างไหม จากประสบการณ์ของป๊อม
- ป๊อม : ผมถูกตีประจำ เจียม
- ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละนะ พูดทีละคน การที่นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับครูคนนี้ นักเรียน
จะไปรับที่ตัวครูได้ไหม
- นก : ไม่ได้กะ อาจารย์ไม่ยอมฟังเหตุผลอยู่แล้ว
- เบิ้ล : ไม่ได้กะ หนูอยากให้อาจารย์ย้ายไปอยู่โรงเรียน จพ. กะ

- นก : ปลดออกเลยคะ
- สมาชิกคนอื่น ๆ : นั่งเฉย
- ผู้ให้คำปรึกษา : ครูเห็นใจพวกเราทุกคนคะ และพวกเราก็ได้เสนอแนวทางให้
เล็กแล้ว เล็กเลือกแนวทางไหนไปปฏิบัติละคะ
- เล็ก : ออหนคะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เวลาเล็กทุกซี้ใจ เล็กทำอะไรละ เช่น ถูกต้อย่างเมื่อวานนี้
- เล็ก : เมื่อวานหนูร้องไห้
- ผู้ให้คำปรึกษา : ถ้าเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก เล็กจะอย่างไร
- เล็ก : ถ้าเกิดเมื่อไรคงสนุก (หน้าเศร้า)
- ผู้ให้คำปรึกษา : สนุกอย่างไร
- เล็ก : ก็ประท้วงบ้าง
- จ๊อบ : ครูไม่เข้าใจเด็กสมัยนี้เลยนะคะว่าต้องการอะไร
- ผู้ให้คำปรึกษา : ครูไม่เข้าใจความต้องการของเด็กสมัยนี้ใช่ไหมคะจ๊อบ
- จ๊อบ : ค่ะ
- ป๊วย : ครูหัวโบราณ
- จ๊อบ : ครูอยากให้นักเรียนเป็นสุภาพบุรุษ สุภาพสตรี ครูสอนมารยาท
ตลอดเวลาว่าต้องทำตัวอย่างนี้จึงจะเรียบร้อย
- ผู้ให้คำปรึกษา : สรุปแล้วครูไม่เข้าใจความต้องการของนักเรียนแล้วมันส่งผลต่อ
การเรียนของนักเรียนหรือไม่
- ป๊วย นก เปิ้ล : สงัคะ เราไม่ชอบหน้าอาจารย์ ทำให้เบื่อเรียน ซี้เกียจเรียน
- นก : ถึงชั่วโมงอาจารย์ที่ไรหนูไม่เคยตั้งใจเรียนเลยคะ
- ป้อม : ผมโคตรเรียนเลยครั้บ อาจารย์เรียกผม ผมโคตรไม่ทันถูกตีครั้บ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เราให้ข้อเสนอแนะเล็กว่าให้ออหน เราจะไปรับที่ตัวครู
เราทำไม่ได้อยู่แล้ว
- ป๊วย : ปรับปรุงตัวเองให้เข้ากับครูหรือคะ

- ผู้ให้คำปรึกษา : ค่ะ
- บ๊วย : ต้องปรับด้วยหรือคะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : ค่ะ เพราะมันส่งผลต่อการเรียนของเรา เราปรับปรุงตัวเราและ
มองครูอีกแง่หนึ่งว่า ครูคงจะมีเหตุผล มองครูในแง่ดีใช่ไหมะ จริงอยู่
ครูเกิดคนละสมัยกับเรา ความคิดเห็นต่าง ๆ ก็ย่อมแตกต่างกันไป
- หมีว : หนูว่าเราปรับตัวเราให้เข้ากับอาจารย์ดีกว่าค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละ พวกเรามาช่วยเล็ทหาวิธีปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ดีกว่า
ถือว่าการช่วยพวกเราทุกคนด้วย ช่วยกันนะ
- หมีว : ครูว่าอะไร เล็ทต้องไม่สนใจ
- เล็ท : จะพยายามค่ะ
- กุง : เวลาครูสั่งงาน เล็ทรีบทำนะ
- จ๊ีบ : ครูสั่งอะไรก็รีบทำอย่าไปขัดใจครู
- บ๊อม : อาจารย์มอบหมายงานให้ทำก็รีบทำให้เสร็จ ตามเวลาที่กำหนด
- เล็ท : ครูไม่กำหนดเวลานะ แล้วถ้าไม่ส่งให้ศูนย์
- ผู้ให้คำปรึกษา : แล้วจะทำอย่างไรกันดี
- จ๊ีบ : อาจารย์สมชาย (นามสมมติ) จะย้ายไปอยู่โรงเรียนจันทน์ใหม่ทำเพื่อ
อยากให้อาจารย์สุดา ย้ายไปแทนจังเลย
- ผู้ให้คำปรึกษา : อันนี้เป็นเรื่องของทางราชการ ในทางปฏิบัติเป็นไปได้ไม่ได้ แต่ครู
เข้าใจความรู้สึกที่จ๊ีบพูดนะ
- บ๊อม : รับทำไม่ได้
- ผู้ให้คำปรึกษา : ครูเข้าใจนะ แต่เราเป็นนักเรียน ก็ต้องคิดว่าครูแต่ละคนสอนต่างกัน
ครูบางคนนักเรียนก็ชอบ ครูบางคนนักเรียนไม่ชอบ แต่อาจารย์สุดา
อาจไม่ได้ปรับตัวให้เข้ากับนักเรียน แต่เราเป็นนักเรียน เราต้อง
ปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ให้ได้ เพราะการที่นักเรียนปรับตัวให้เข้ากับ
วิธีการสอนของอาจารย์ไม่ได้ สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้นักเรียนเรียนได้ไม่ดี
ในวิชานั้น

- นก, เปิ้ล, ป้อม : ยอมรับค่ะ (กรับ) ว่าที่ครูพูดเป็นความจริง
- ผู้ให้คำปรึกษา : สมาชิกได้ให้ข้อเสนอแนะแล้ว เด็กได้อะไรไปบ้างคะ
- เล็ก : เด็กจะอดทน และทำงานตามที่อาจารย์มอบหมายให้เสร็จทันเวลา และจะทำหุนทนมในสิ่งที่อาจารย์พูด แต่จะสนใจในสิ่งที่อาจารย์สอน
- ผู้ให้คำปรึกษา : สิ่งนี้หรือที่เด็กคิดว่าจะปรับตัวให้เข้ากับอาจารย์ได้
- เล็ก : ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เด็กคิดว่าเด็กทำได้ใช่ไหม
- เล็ก : ทำได้ค่ะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละค่ะ วันนี้ ขอจบกลุ่มแค่นี้ และขอให้เด็กนำวิธีที่สมาชิกในกลุ่ม เสนอไปปฏิบัติจะได้ลดความรู้สึกไม่สบายใจ กรวหน้ากลับมา รายงานให้กลุ่มทราบด้วยว่าได้ผลอย่างไร แล้วพบกันอีกครั้ง วันจันทร์
- เล็ก : อาจารย์คะ เมื่อช่วงโม่งที่แล้วอาจารย์ให้ตั้งชื่อกลุ่ม
- ผู้ให้คำปรึกษา : อ้อ ! ไปชื่อคะ เมื่อคราวที่แล้วมีสมาชิกตั้งชื่อ เพชร พลอย family เสนอความคิดเห็น พูดทีละคนค่ะ
- เปิ้ล : family
- ผู้ให้คำปรึกษา : ทำไมใช้ชื่อนี้
- เปิ้ล : เพราะเวลาเข้ามาอยู่ในกลุ่มเหมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน มีแม่ และแม่มีลูกหลายคน เกิดความอบอุ่นและใกล้ชิดกัน คล้าย ๆ ครอบครัว เวลาอยู่ในกลุ่มหนูอบอุ่นค่ะ
- หมีว : ชื่อตอนน่าคะ
- ผู้ให้คำปรึกษา : ทำไมใช้ชื่อนี้
- หมีว : ตอนน่า หมายถึง ความรัก ความหวานชื่น มีอุปสรรคมากมาย แต่ก็รักกันได้
- จิป : ชื่อกลุ่มเพื่อนค่ะ

- ผู้ให้คำปรึกษา : เหตุผลละกะ
 จีป : เราไม่รู้จ๊กกัน เรามารวมกัน ทำให้รู้จ๊กกัน รู้จ๊กกันมากยิ่งขึ้น
- ผู้ให้คำปรึกษา : บ๊อมละ
 บ๊อม : กลุ่มจอยกรับ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เหตุผลละกะ
 บ๊อม : ชื่อสั้น ๆ ดีครับ เรืองง่าย ๆ
- นก : ชื่อ เฮฟวี่ หมายถึงวัยรุ่นที่กล้าแสดงออกไม่อาย ไม่เขิน เพราะ
 เวลาอยู่ในกลุ่มถ้าอายและเขินก็ไม่ได้อะไรเลย
- บู๊ : เฮฟวี่ ชื่อเพราะดี คนนิยมใช้กันมาก
- เล็ก : Lucky แปลว่า โชคดีค่ะ ถ้าเราเข้ากลุ่มวิจัยไปนาน ๆ เราได้
 ประสบการณ์ ทุกคนได้รู้ปัญหาต่าง ๆ และรู้ทางแก้ไขปัญหา ก็อาจจะ
 โชคดีเหมือนคำว่า Lucky ก็ได้
- ก๊วง : เจ ฟอกซ์ ครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา : แปลว่าอะไร
- ก๊วง : มันทันสมัย เขานิยมแล้ว J. Fog ครับ ผมเห็นในหนังครับ
- ผู้ให้คำปรึกษา : เอาละค่ะ เราจะใช้ชื่ออะไรกันดีคะ ยกมือดีกว่า
- สมาชิกตกลงใช้ชื่อกลุ่มว่าคอนน่าแอนจอย แล้วพบกันวันจันทร์ค่ะ กลุ่มคอนน่า
 แอนจอย

ข้อเสน�햇ที่ให้กับกลุ่มควบคุม

เอกสารฉบับที่ 1

ทัศนคติ

ทัศนคติ คือ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสการณที่ไ้ได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อย และแสดงออกในรูปพฤติกรรมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง กล่าวคือ แสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหาเมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดีหรือทางบวก หรือ แสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยงเมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดีหรือทางลบ

ทัศนคติในการเรียน หมายถึง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีต่อประสการณที่ไ้ได้ในเรื่องการเรียนอันเกี่ยวข้องกับครู การศึกษา และเพื่อน และแสดงออกในรูปพฤติกรรมสองลักษณะคือ

1. ทัศนคติที่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติทางบวก (Positive Attitude)

นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะพึงพอใจในการเรียน สนใจการเรียน มีความรู้สึทว่าครูเป็นบุคคลที่น่าเคารพ สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี เห็นคุณค่าของการศึกษา และเห็นว่าเพื่อนให้ความช่วยเหลือในเรื่องการเรียน

2. ทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน หรือทัศนคติทางลบ (Negative Attitude)

นักเรียนจะแสดงออกในลักษณะความไม่พอใจ ไม่ชอบการเรียน ไม่ชอบครู ไม่ชอบเพื่อน ทำให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดเรียนบ่อย ๆ

อิดาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เธอสนใจวิชาคณิตศาสตร์เป็นพิเศษ และทำคะแนนได้ดีและเธอคิดเสมอว่า จะเรียนต่อโปรแกรมวิทย์-คณิต เธอจึงมุ่งมั่นในวิชานี้ เธอคิดว่าการเรียนโปรแกรมวิทย์-คณิต ทำให้คนฉลาดและรอบรู้ และเห็นว่าการเรียนต่อโปรแกรมนี้จะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง อุปนิสัยของอิดาเป็นคนช่างคิดและมีเหตุผล เธอไม่ชอบเรียนวิชาท่องจำ วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่เธอไม่ชอบเลย เพราะเธอคิดเสมอว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่รู้กันอยู่แล้ว ไม่เรียนก็รู้ได้ กฎเกณฑ์มาก เธอให้ความสนใจในวิชานี้น้อยมาก จึงสอบได้คะแนนไม่ดี จากผลการสอบ

ทำให้เธอไม่ชอบวิชานี้มากขึ้น เมื่อถึงเวลาเรียนวิชานี้ในครั้งต่อไป เธอจึงไม่สนใจ ชอบขาดเรียนบ่อย ๆ เบื่อหน่าย ท้อแท้ จนในที่สุด เธอก็ไม่สามารถที่จะเรียนวิชานี้ได้รู้เรื่อง เธอชอบหลบหน้าครูและเพื่อนเสมอ

ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของธิดาที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ และวิชาภาษาไทย เรียกว่าทัศนคติ

ทัศนคติของธิดาที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์ คือ รู้สึกสนใจและรู้คุณค่าของวิชาที่เรียน ตั้งใจเรียน มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ เรียกว่า ธิดามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

ทัศนคติของธิดาที่มีต่อวิชาภาษาไทย คือ ไม่เห็นคุณค่าของวิชาภาษาไทย ไม่ชอบวิชานี้เลย ไม่สนใจ ขาดเรียนบ่อย ๆ เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย เรียกว่า ธิดามีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย

จะเห็นได้ว่า ทัศนคติในการเรียนมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดี โอกาสที่นักเรียนจะประสบผลสำเร็จในการเรียนย่อมมีมากกว่าผู้ที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการเรียน

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งในสองลักษณะ ได้แก่

การแสดงความพร้อมที่จะเข้าไปหา เมื่อเกิดความรู้สึกชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ดี

การแสดงความพร้อมที่จะหลีกเลี่ยง เมื่อเกิดความรู้สึกไม่ชอบ เรียกว่า ทัศนคติที่ไม่ดี

เอกสารฉบับที่ 2

ครูและเรื่องของครู

เมื่อพูดถึงครูเราจะต้องทราบว่าเป็นเรื่องใหญ่มากเป็นเรื่องของสังคม เพราะทุก ๆ คนที่จะไปเฝ้าผ่านครูมานั้นไม่มีแน่ ไม่เป็นครูในชั้นก็เป็นครูนอกชั้น งานครูเป็นงานอาชีพ หรืองานวิชาชีพ ครูต้องเรียนต้องศึกษามิใช่ ๆ ไกร ๆ ก็มาเป็นครูได้ งานครูจึงเป็นงานที่มีไปง่าย ๆ งานครูถ้าคิดโดยทั่วไปแล้วงานครูบางอย่างก็ง่าย บางอย่างก็ยาก งานบางอย่างก็มีความสุขบางอย่างก็น่าเบื่อหน่าย น่ารำคาญ คำว่า "ครู" มาจากคำว่า "ครู" แปลว่า หนัก ดังนั้นงานครูจึงเป็นงานหนัก เมื่อเข้ามาเป็นครูแล้วจะหนักหรือลำบากเพียงใดก็ต้องทนต่อผู้ความยากลำบากและความหนักใจ

ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในสังคมมนุษย์เราคนหนึ่ง ครูจึงเป็นบุคคลที่มีเกียรติในสังคม แต่อย่างไรก็ตามงานครูนั้นจะไปหวังรายได้หรือค่าตอบแทนจากแรงงานที่เสียไปนั้นอย่างเดียวไม่ได้ เพราะงานครูเป็นงานสร้างพระคุณที่ผู้จ่ายเงินซื้อหรือผู้ซื้อจะไม่รู้สึกนึกคิดว่าเขาได้อะไรบ้างหรือบุญคุณอะไรจากผู้ขายเลย เขาคิดว่าเป็นอันหมดเรื่องกันหลังจากได้ของมาและจ่ายเงินไปแล้ว แต่พูดถึงนักเรียนดี เมื่อเขาจ่ายเงินค่าเล่าเรียนไปแล้ว เขายังนึกว่ามีอะไรผูกพันกับครูและโรงเรียนอีก เช่น ความอบอุ่น ความประทับใจจากนิสัย มารยาท ความเมตตาการุณาของครูกับเขา เขาทราบว่าครูมีความจริงใจและใช้ความพยายามในการป้อนความรู้ศิลปวิทยาให้แก่เขา เมื่อสอบเสร็จแล้วก่อนออกจากโรงเรียนไปยังออกคิดถึงไม่ได้ถึงมารยาทที่ดีของครู ความอบอุ่นที่ได้รับจากครู

ความเมตตา ปราบปราม สนใจและเข้าใจในปัญหาของนักเรียน เอาใจใส่ดูแลทุกข์สุขของนักเรียน ครูที่มีความสามารถในการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่นักเรียน รู้จักการพูดและให้กำลังใจแก่นักเรียน ส่งเสริมความก้าวหน้าของนักเรียน ไม่ซ้ำเติมนักเรียนเมื่อนักเรียนคนนั้นพลาด ให้ความร่วมมือกับนักเรียน อุทิศเวลาให้นักเรียน สิ่งเหล่านี้ถ้าครูมีให้กับนักเรียน นักเรียนจะรับรู้ถึงคุณค่าและจะทำให้เห็นว่าครูเป็นบุคคลที่น่าศรัทธา

ครูมาลีเป็นครูสอนคณิตศาสตร์ ในช่วงเวลาเรียนวิชานักเรียนให้ความสนใจกันมาก เพราะวิชานี้เป็นวิชาที่ค่อนข้างยากถ้านักเรียนไม่สนใจก็ต้องเรียนไม่รู้เรื่อง ทำการบ้านไม่ได้ สมศรี เป็นนักเรียนคนหนึ่งในห้องเรียน เธอขาดเรียนในวิชานี้บ่อยครั้ง ทำให้เรียนไม่ค่อยรู้เรื่อง สมศรีแก้ไขโดยการมาซักถามครูอยู่เสมอ และถ้ายังไม่เข้าใจก็ถามและพบทวนจนเข้าใจ ครูมาลีใช้ความพยายามเป็นอย่างยิ่งในการอธิบาย ครูมาลีเต็มใจที่จะอธิบายให้นักเรียนในชั้นเรียนเข้าใจทุกคนและพยายามสังเกตว่านักเรียนคนไหนยังไม่เข้าใจก็จะเรียกมาพบ การมาพบครูทุกครั้งครูจะรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และให้คำแนะนำเรื่องการเรียนวิชาคณิตศาสตร์อยู่เสมอ เมื่อผ่านการสอบภาคแรกปรากฏว่านักเรียนในชั้นสอบผ่านเกือบทุกคน มีนักเรียนสอบตกสองคน คือ สมศักดิ์ และอรุณศรี นักเรียนทั้งสองคนเสียใจเป็นอย่างยิ่ง และได้รับคำแนะนำจากสมศรีให้ไปหาครูมาลี สมศักดิ์และอรุณศรีก็ไปหาครูมาลีเพื่อให้ครูมาลีช่วยเหลือในเรื่องการเรียน ครูมาลีก็ให้กำลังใจและให้คำแนะนำในการเรียน เมื่อถึงเวลาสอบซ่อมเขาทั้งสองคนก็สามารถสอบผ่าน สมศักดิ์และอรุณศรีดีใจอย่างยิ่งและได้ไปกราบขอบคุณครูมาลีที่ให้ความช่วยเหลือ

"ครูของศิษย์"

มีความรักความเข้าใจในตัวศิษย์

มีความคิดอบรมบ่มนิสัย

มีความรู้แนวทางได้กว้างไกล

มีหัวใจเป็นครูเพราะรู้จริง

เห็นศิษย์ผิดพลาดพลั้งต้องยังคิด

ต้องรู้ถูกรู้ผิดคิดทุกสิ่ง

ต้องช่วยแก้ไขโดยไม่ประวิง

ต้องท่วงตึงตลอดกาลคือ "งานครู"

เอกสารฉบับที่ 3

การเรียนการสอนในห้องเรียนของครูแต่ละคนมีวิธีการสอนแตกต่างกันออกไปและ
สรุปการสอนของครูได้ ดังนี้

1. การบรรยาย หมายถึงกระบวนการของการบอก (Telling) อธิบาย
หรือแสดงข้อมูลให้กับนักเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ของการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
2. การสืบสวนสอบสวน หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลข้อมูล
เพื่อหาข้อยุติที่จำเพาะเจาะจง (Specific Conclusion) ทักษะของความใจกว้าง
และการแก้ปัญหาที่มีความจำเป็นต่อการเรียนการสอนแบบสืบสวนสอบสวน
3. การเล่นเกมส์ หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับผู้เล่นในสถานการณ์หนึ่งที่มีกฎ
และเงื่อนไขเฉพาะ การแก้ปัญหา การเผชิญหน้าและการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่คล้ายกับ
สถานการณ์ในชีวิตจริง และจะมายุติลงที่ข้อสรุปหรือผลที่ได้
4. การสอนเป็นกลุ่มย่อย หมายถึงกระบวนการสอนที่มีนักเรียนเป็นจำนวนน้อย
(2 - 10 คน) ในการเข้ามามีปฏิสัมพันธ์ในด้านการระดมสมอง การสืบสวนสอบสวนหรือ
การแก้ปัญหาคำถามของตนเองของนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็น
5. บทเรียนโมดูล หมายถึงหน่วย หรือชุดของข้อมูล
6. การติดต่อระหว่างครูกับนักเรียน หมายถึงแผนที่ครูกับนักเรียนตกลงกัน
ในการที่จะทำงานจำนวนหนึ่งซึ่งจะต้องทำให้เสร็จในเวลาที่กำหนด

สิ่งที่สำคัญในเรื่องการเรียนการสอนนั้นนักเรียนควรปรับตัวเองให้เข้ากับบุคลิกภาพ
ของครูผู้สอนให้ได้ ถ้านักเรียนพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับวิธีการสอนของครูได้นักเรียน
จะได้รับผลดีต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนมากที่สุด การเรียนนั้นนักเรียนควรมีการเตรียมตัว
เรื่องที่จะเรียนล่วงหน้าก่อนที่จะเข้าห้องเรียนเพื่อเป็นการเตรียมจิตใจให้เตรียมรับกับเรื่องที่จะ
เรียนนั้น และเตรียมหาช่องทางในการแก้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ในการเรียนนักเรียนควร
นึกถึงวิชาอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับวิชาที่เรียนด้วย ขณะเรียนก็อย่าเผลอใจลอย ทุกครั้งที่ครูสอนถ้ามี
ผู้ตั้งคำถามและมีการอภิปรายควรจับบันทึกย่อ ๆ เอาไว้ด้วย ถ้าครูสอนแบบบรรยายนักเรียน
ก็ควรติดตามเรื่องที่ครูบรรยายกล่าวถึงด้วย จะทำให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
และหลังจากเรียนผ่านไปวันหนึ่ง ๆ ควรมีการอ่านและทบทวนเพื่อไม่ให้เกิดการลืม

การสอนของครูเป็นการกระทำหลายอย่างซึ่งหวังผลให้นักเรียนได้รับความรู้หรือมีความรู้ความเข้าใจในวิชานั้น ๆ ครูจึงต้องเริ่มต้นจากการเตรียมการสอน การให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด การตรวจแบบฝึกหัด การเตรียมการสอบไล่ หรือการทดสอบ การแนะนำให้นักเรียนอ่านหนังสือ การใช้ห้องสมุดและทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้การสอนของครูมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น สิ่งที่ครูได้รับตอบแทนคือ ครูมีความสุขเมื่อครูเห็นนักเรียนมีความเจริญรุ่งเรืองและก้าวหน้าในชีวิต ถึงแม้ว่าครูจะไม่ได้ผลตอบแทนอะไรจากนักเรียนที่ครูสอน ครูก็สุขใจ

ฉะนั้น ครู จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอน ครูเป็นสื่อชักนำหรือถ่ายทอดการเรียนรู้ให้แก่ศิษย์ และศิษย์ก็เป็นผู้มีหน้าที่ใช้ประโยชน์จากสื่อความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดนั้น เมื่อศิษย์ได้วิชาการเหล่านี้ไปแล้วก็จะได้พยายามสร้างสมและแสวงหาสืบต่อทำวิชาการเหล่านี้ให้ลึกซึ้งกว้างขวางยิ่งขึ้น และนำสิ่งเหล่านี้ไปประกอบสัมมาอาชีพะทำมหาเถรียชีพ ดำรงชีวิตพึ่งตนเองได้ในอนาคต

เอกสารฉบับที่ 4

ในอ้อมอกครู

ออกพ่อแม่ให้ความอบอุ่นแก่ลูกเพียงใด อ้อมอกครูก็ให้ความอบอุ่นไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน เด็ก ๆ ที่จากบ้านเข้าสู่สังคมในรั้วโรงเรียนนั้นเหมือนกับการผจญภัยครั้งยิ่งใหญ่ครั้งหนึ่งในชีวิตเด็กนักเรียนบางคนเข้าเรียนใหม่ในชั้น ป.1 หลาย ๆ คนกอดแม่ดูเหมือนลูกเล็กเล็ก ๆ เหนียวคอแม่ไว้แน่นไม่ยอมปล่อย บางคนก็หุร่นหุรายร้องไห้กระจองอแง เหมือนกับว่าห้องสี่เหลี่ยมที่มีโต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ และมีครูนั้นคือห้องแห่งความโศกเศร้าของเขากระนั้น เมื่อครูเห็นนักเรียนเป็นเช่นนี้ครูก็จะเข้าไปโอบประโลมใจให้นักเรียนหายความหวาดกลัวและขึ้นต่อการเรียนการสอนและบรรยากาศในห้องเรียน ในการเรียนการสอนของครูแต่ละคนก็มีวิธีการสอนที่แตกต่างกันออกไปซึ่งก็แล้วแต่เทคนิคและวิธีการสอนของแต่ละคน เมื่อเราเริ่มเรียนในระดับมัธยมศึกษา นักเรียนบางคนก็อยู่โรงเรียนเดิม แต่บางคนก็เปลี่ยนโรงเรียนไปเมื่อนักเรียนเรียนในชั้นสูงขึ้นการเรียนการสอนในห้องเรียนก็เปลี่ยนไปตามระดับชั้น การเรียนการสอนของครูก็เปลี่ยนไปด้วยซึ่งขึ้นอยู่กับความยากง่ายของวิชาที่เรียน

นักเรียนอาจถามว่า ครูทุกคนสอนเหมือนกันหมดไหม คำตอบที่นักเรียนได้รับคือ ครูทุกคนสอนไม่เหมือนกัน การสอนของครูแต่ละคนก็ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของครูคนนั้นสภาพแวดล้อมของโรงเรียนก็มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย อะไร ๆ ในโลกก็ล้วนแต่แตกต่างกันทั้งนั้นนักเรียนจะให้ครูทุกคนสอนเหมือนกันหมดได้อย่างไร แต่สิ่งที่ครูมีเหมือนกันหมด คือ อยากให้นักเรียนได้รับความรู้ในสิ่งที่ครูสอน ในบางครั้งครูอาจบ่น คำหยาบ คำโห่ แต่สิ่งที่ครูทำนั้นก็เพื่อต้องการให้นักเรียนได้รับในสิ่งที่ครูสอนและสามารถช่วยเหลือตนเองในเรื่องการเรียนได้ มีอนาคตที่ดี

ในบางครั้งนักเรียนอาจไม่ชอบบุคลิกภาพของครูบางคน นักเรียนก็ไม่สนใจการเรียนในห้องเรียน ทำให้นักเรียนไม่ได้รับความรู้จากที่ครูสอน ซึ่งผลสุดท้ายนักเรียนก็ไม่สามารถสอบผ่านในวิชานั้นได้

ชลธิชา เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชลธิชาสนใจการเรียนมาก แต่วิชาที่เธอไม่ชอบคือวิชาภาษาอังกฤษ เพราะชลธิชาไม่ชอบครูสอนภาษาอังกฤษ เวลาที่ครูสอนเธอก็ไม่

สามารถเรียนรู้ได้รู้เรื่อง ชลธิชาเป็นแบบนี้มาตั้งแต่ ม.1 ผลการเรียนรู้ของเธอต้องสอบซ่อม ทุกครั้งในวิชานี้ เธอพูดเสมอว่า ครูรู้จ้ะ บ่นเก่ง สอนไม่รู้เรื่อง การแก้ปัญหาของเธอก็คือการหนีเรียน การหนีเรียนของชลธิชาครูเป็นห่วงมาก ครูประจำชั้นพยายามเรียนมาสอบถาม และหาทางช่วยเหลือในเรื่องการเรียน ในที่สุดครูประจำชั้นก็ทราบว่าการศึกษาที่ชลธิชาหนีเรียน เพราะไม่ชอบวิชาภาษาอังกฤษ ไม่อยากเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ครูประจำชั้นได้ปรึกษาเพื่อน ๆ ของชลธิชาว่าจะช่วยชลธิชาอย่างไรดี เพื่อนให้ความคิดเห็นว่าบางที่ครูสอนภาษาอังกฤษก็สอนรู้เรื่อง แต่ที่ครูบ่นเพราะนักเรียนไม่ทำงานที่ครูมอบหมายให้ และชลธิชาก็ไม่เคยทำการบ้านส่งครูเลยซึ่งก็เลยถูกดูเป็นประจำ เพื่อน ๆ แนะนำให้ชลธิชาทำการบ้านที่ครูให้และตั้งใจฟังเวลาที่ครูสอน ชลธิชารู้สึกอึดอัดใจมาก แต่เพื่อน ๆ ก็คอยให้กำลังใจ จนในที่สุดชลธิชาก็เริ่มเรียนรู้เรื่องในวิชาภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น และทำการบ้านในวิชานี้ได้ ตอนแรกเธอก็รู้สึกประหลาดใจเพราะคิดเสมอว่าเธอเรียนไม่รู้เรื่องเป็นเพราะครู แต่เธอเพิ่งทราบความจริงว่าที่เธอเรียนไม่รู้เรื่อง เพราะกลัวแต่คิดและรู้สึกว่าการเป็นสาเหตุที่ทำให้เธอเรียนไม่รู้เรื่อง ชลธิชาเริ่มสนใจในตัวครูมากขึ้น และครูสอนภาษาอังกฤษก็มีการเตรียมการสอนอย่างถี่และมักเรียกชลธิชาตอบเสมอ ๆ ชลธิชาตอบได้และรู้สึกดีใจ เมื่อถึงวันสอบ เธอได้คะแนนในวิชานี้ดีมาก ทุกคนแปลกใจ เพราะไม่คิดว่าชลธิชาจะทำได้ ครูสอนภาษาอังกฤษเรียกชลธิชาไปพบและแสดงความดีใจ ชลธิชาและครูเข้าใจซึ่งกันและกัน ชลธิชาร้องไห้และขอโทษครูที่เคยรู้สึกต่อตัวครูในทางไม่ดี ครูยิ้มและให้กำลังใจและขอให้ชลธิชาตั้งใจเรียนในวิชาอื่น ๆ ด้วย

จากเรื่องของชลธิชาจะเห็นได้ว่า บางครั้งนักเรียนเรียนหนังสือไม่ดีหรือไม่เข้าใจนั้น มิได้เกิดจากตัวครูเสมอไป สิ่งที่เกิดขึ้นเกิดจากความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อตัวครู ถ้านักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อตัวครูนักเรียนก็จะตั้งใจเรียน สนใจการเรียน และในที่สุดผลการเรียนของนักเรียนก็จะดีขึ้นด้วย ขอให้นักเรียนทุกคนจงกลับมาพิจารณาที่ตนเองก่อน และจงพยายามแก้ไขที่ตนเอง หายใจขอให้นักเรียนตั้งใจเรียน สิ่งที่ได้รับคือ "ความสำเร็จ"

คนเขาเปรียบครุฑหรือคือเรือจ้าง
ช่วยนำทางคนขึ้นฝั่งยังจุดหมาย
คือส่งศิษย์บรรลุผลจนเป็นปลาย
ไม่ปล่อยให้เรือล่มจมกลางคัน
แม้ศิษย์ครูได้ดื่มยักกัต์
ใจครูมักปรีดีเปรมเกษมสันต์
แม้ศิษย์ครูสามารถจะจัดทาลกัน
ใจครูนั้นไม่เป็นสุขทุกนาทึ

เอกสารฉบับที่ 5

ทัศนคติที่มีผลต่อการเรียน

การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชีวิต เป็นรากฐานในการช่วยให้บุคคลก้าวไปถึงความสำเร็จ ความสุข ความเจริญทั้งปวง ทั้งของตนเองและสังคม จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ ให้นักเรียนปรับตัวไว้ในสังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบอาชีพได้ตามอัธยาศัยของตนเอง การที่จะทำให้จุดมุ่งหมายบรรลุเป้าประสงค์ จำเป็นต้องหันมาตัวผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

ทัศนคติในการเรียนที่ดี หมายถึง ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อโรงเรียน ตัวครู เพื่อน การเห็นคุณค่าของการศึกษา มีความกระตือรือร้นในตัวครู ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการเรียนก็จะก่อให้เกิดความตั้งใจในการเรียน สนใจการเรียน มาเรียนอย่างสม่ำเสมอ อยากรู้ อยากเห็น เอาใจใส่ในการเรียน การที่นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อตัวผู้สอน จะช่วยให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนการสอนของครูก็สะดวกไม่มีข้อขัดแย้งใด ๆ นักเรียนจะมองครูในแง่ดีให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือ หากมีปัญหาใด ๆ นักเรียนก็สามารถถามครูได้ ครูก็ตอบจนนักเรียนได้รับความพอใจ บรรยายการในห้องเรียนเป็นไปอย่างเป็นมิตร ความสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียนเป็นความสัมพันธ์ที่ดี เมื่อครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนักเรียนก็จะสนใจในวิชาที่ครูสอน และในที่สุดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็จะดีตามไปด้วย

ความรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กเกิดมาจากพ่อแม่ ครูถือว่าสำคัญที่สุด เมื่อเราเรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียน ครูจะเป็นผู้ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุดรองจากพ่อแม่ และครูมีโอกาสดูแลศึกษาความเจริญเติบโตของเด็กอย่างใกล้ชิดเกี่ยวกับธรรมชาติ จิตใจ และความต้องการ ครูจึงเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ จิตใจ และพฤติกรรมของนักเรียนเป็นอันมาก ถึงกับมีผู้กล่าวว่า ครูเป็นพ่อแม่ คนที่สองของนักเรียน กล่าวคือ ครูมิใช่เพียงเป็นแค่ผู้ให้ความรู้ในห้องเรียนอย่างเดียว แต่ครูเป็นผู้อบรมหล่อหลอมเกลานิสัยใจคอและคุณธรรมของนักเรียนด้วย ครูเป็นที่ปรึกษาเวลา นักเรียนทุกข์ใจ ครูจึงมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าพ่อแม่

การที่นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อก้าวครูจะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน
ดังเช่น เรื่องของสมภพ

สมภพ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขาเป็นคนสุภาพ เรียนร้อย การเรียนอยู่ใน
ในระดับปานกลาง เขาสนใจการเรียนทุกวิชา และอยากเรียนต่อในโปรแกรมศิลปภาษา
วิชาที่ชอบเรียนมากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ สมภพ เข้ากับเพื่อนได้ดี และในความคิดของเขา
เขาคิดว่าครูเป็นบุคคลที่น่าเคารพสำหรับเขา เขามีความเกรงใจในตัวครูทุกคน เขาคิดว่า
ครูทุกคนให้ความรู้แก่เขา ครูของสมภพให้ความรักและความสนใจแก่สมภพ เท่า ๆ กับเพื่อน
คนอื่น ๆ การเรียนของสมภพในภาคเรียนที่ 2 ดีมาก เพราะเวลาที่สมภพไม่เข้าใจในเรื่อง
การเรียน หรือเวลาที่ทำงานที่ได้มอบหมายไม่เข้าใจ เขาจะไปถามครูซึ่งครูก็ยินดีอธิบาย
จนกระทั่งเขาเข้าใจดี จะเห็นได้ว่าการที่สมภพมีความรู้สึกหรือความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวครู
ซึ่งเราเรียกว่าทัศนคติที่ดีต่อตัวครูนั้น สมภพให้ความเคารพ นับถือ เกรงใจในตัวครู ทำให้
เขามีความรู้สึกอยากที่จะเรียนและสนใจวิชาที่เรียน สิ่งเหล่านี้ถ้านักเรียนปฏิบัติอย่าง
สม่ำเสมอก็จะช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นด้วย

งานของครู

งานของครู อยู่มากมาย มีหลายอย่าง
เช่นเป็น "ครู" ผู้ชักจูง เยาวชน
ถ้าโรงเรียน ห่างไกล ไม่โอโง่ง
เป็น "เสมียน" เขียนรายงาน เป็นอาชีพ
เก็บเงินตรา ค่าบำรุง เรื่องต่างต่าง
คราวอบรม บ่มนิสัย ให้เด็กดี
เด็กซัดขี้ ฝันวันวัย วังไกลกวาด
แล้วชักไข่ โลเลเลียง เสี่ยงอิงกะโง้ง
หน้าที่ใหม่ "อัยการ" จัดการฟ้อง
ตัดสินลง ลงทัณฑ์ พลันครูชี้

หน้าที่ต่าง ต่างนับ กุสัสน
ให้เป็นคน รู้ทุกอย่าง ห่วงมดหิน
เป็น "ภารโรง" ดูแลงาน การทิ้งสิ้น
ครบทุกชิ้น สิ้นเดือนส่ง ตรงทันที
ทำงานอย่าง "สรรพากร" เก็บภาษี
ทำหน้าที่ "พระเทศน์" อยู่เว็ดคัง
เป็น "ตำรวจ" จับกุม คุมมาถึง
เป็นประหนึ่ง "ผู้สอบสวน" มวลคดี
แล้วก็ต้อง "พิพากษา" ทำหน้าที่
เป็น "พัสดิ" กอญกุม คุมให้ทำ

เจ้าหน้าที่ "อนามัย" ไม่ทอดทิ้ง
 เด็กเจ็บป่วย ่วยรักษา เป็นประจำ
 โตะผ้าถุง ห้างลงมา หลังการรื้อ
 กราวถิ่นนี้ มีงาน ปศุภาพปลาย
 กราโครงการ อาคารใหม่ กราบไหว้ท่าน
 บ้างให้เงิน บูน, ไม้ ไม้เฉยเฉย
 รวมเงินไม้ ไม้ขอ ก็ทำท่า
 "กรรมการ" กุมงานนี้ มีใช้ใคร
 เป็น "ลูกเสือ" "นักกีฬา" "วิทยากร"
 เสร็จงานนั้น สรรค์งานนี้ มีสร้างชา

ตรวจทุกสิ่ง สะอาดตา คัดหน้าขำ
 ไม่หันคำ "พยาบาล" งานมากมาย
 ครูไม่กลัว เป็น "ช่างไม้" คั่งใจหมาย
 ครูก็กลาย เป็น "โต้โต" โก้ไปเลย
 เป็น "ขอทาน" อนาคต เจ้าข้าเอ๋ย
 บ้างเปรี้ยวเปรย สะเพิดส่ง อย่างจงใจ
 เป็น "สถาปนิก" บอก ออกแบบให้
 ครูก็ได้ รับเกียรติ ยึดเยี่ยมา
 ล้วนงานจร มีมากมาย ทั้งซ้ายขวา
 ถึงแม้ว่า งานจะหนัก ยังรัก "ครู"

ชาติรี ลัทยารักษ์

36 หมู่ 10 ถนนเกษบุรี ตำบลล้อมแรด อำเภอดำรง จันทบุรี 52160

เอกสารฉบับที่ 6

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษา

ความหมายของการศึกษา

1. การศึกษาคือ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม และปรับสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตัวเรา
2. การศึกษาคือ การเจริญงอกงาม คนที่ได้รับการศึกษาย่อมมีความเจริญงอกงามขึ้นทั้งทางกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ได้พบมากและได้เห็นมากก็ย่อมมีสติปัญญาความรู้เพิ่มพูนขึ้น คนมีการศึกษาย่อมรู้จักผิดรู้จักชอบ ทบทวนตนเองได้ ย่อมเข้ากับสังคมได้ทุกชั้น ย่อมรู้จักรักษาตัวให้มีพลานามัยดีได้
3. การศึกษาคือ กระบวนการของสังคม การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะถ่ายทอดศิลปวิทยาการต่าง ๆ จากคนปัจจุบันไปสู่คนรุ่นหลัง และการศึกษายังสามารถรักษาวินัยธรรมและความเป็นอยู่ของสังคมไว้ได้ไม่ให้อุตสาหไป
4. การศึกษาคือ การจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมให้แก่เด็กเรียน ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นช่วยก่อให้เกิดกระบวนการศึกษา
5. การศึกษาคือ การสร้างหรือการจัดประสบการณ์เสียใหม่ให้เป็นประสบการณ์ที่มีความหมายต่อมนุษย์และเพิ่มพูนความสามารถของมนุษย์อีกด้วย คนเราทุกคนย่อมมีอุปสรรคในการดำเนินชีวิต และโลกย่อมมีอะไรเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ คนเราจึงต้องสร้างหรือจัดประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ
6. การศึกษาคือ การพัฒนาความสามารถ ก็คือการส่งเสริมความสามารถของคนเราที่มีอยู่ให้ไปสู่ขีดสูงสุดความสามารถของเขาเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ลุล่วงไปได้ด้วยดี
7. การศึกษาคือ การสนองความต้องการ คนเรามีความต้องการทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การศึกษาย่อมช่วยสนองความต้องการเหล่านี้และความต้องการทางสังคม

8. การศึกษาคือ ชีวิต แต่ไม่ใช่เตรียมตัวเพื่อชีวิต เด็กต้องได้รับการแนะนำให้รู้จักกับชีวิตจริง ให้เด็กได้รู้ว่าแท้จริง โดยให้เด็กมีประสบการณ์ขึ้นแก่เด็ก เราจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่เราเห็นว่า เป็นของจำเป็นเท่านั้น และเป็น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน มาใช้สอนเด็ก แล้วให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วย

สรุป ความหมายของการศึกษา คือ การจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน และประสบการณ์ดังกล่าวจะต้องเป็นที่พึงปรารถนา และมีคุณประโยชน์แก่สังคม ในอันที่จะทำให้ผู้เรียนมีความเจริญก้าวหน้าไปทางความสามารถของกณในทฤษฎีทางและมีชีวิตอยู่ด้วยความสงบอันเป็นที่พึงปรารถนาของสังคมนั้น ๆ

ความมุ่งหมายการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1. ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยทั้งในส่วนรวมและส่วนย่อย
2. ให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเพียงพอแก่การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ การฝึกงาน หรือการศึกษาเพิ่มเติม
3. ให้มีเจตคติที่ดีต่อสังคมทุกชนิด และให้มีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ มีความขยันอดทน รู้จักประหยัดในการบริโภคและสงวนทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนมีความรู้เรื่องคุณยแห่งธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. ให้มีการรู้ลึกผูกพันกับท้องถิ่น
5. ส่งเสริมการผลิตคนเพื่อเป็นแรงงานระดับกลางของประเทศ
6. จัดประสบการณ์ทั้งในและนอกโรงเรียนให้สอดคล้องกัน
7. ส่งเสริมความกระหายใคร่รู้
8. ส่งเสริมให้ยกย่องศักดิ์ศรีผู้ใช้แรงงาน
9. เปลี่ยนค่านิยม หรือสร้างค่านิยมใหม่ขึ้นในสังคมไทย
10. ให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ชีวิตคือปัญหาการศึกษาเท่านั้นที่จะแก้ไขได้

สภาพการณ์ที่เศรษฐกิจย่ำแย่ชีวิตคนเราก็เพิ่มมองค่าของปัญหามากขึ้น การมองชีวิตหรือการปฏิบัติงานนั้นเราจะต้องประสบปัญหาอยู่เสมอ ที่จะไม่ให้มันเป็นปัญหานั้นเป็นไปได้ "ชีวิต" คือปัญหาทั้งนั้น เพราะเหตุว่าทุกชีวิตที่อยู่ในสังคมย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะกระทบและปะทะกันแล้วเกิดปัญหานั้น ตั้งแต่เราเริ่มมีชีวิตมาก็เป็นปัญหาในการเลี้ยงดูของบิดามารดาไม่ว่าจะกิน จะนั่ง จะนอน เรียน หรือประกอบอาชีพ ดังนั้น ไม่ว่าจะมองไปทางไหนก็เห็นแต่ปัญหาทั้งนั้น

ถ้าเราลืมเตือนตัวเราว่าชีวิตมีแต่ปัญหาทั้งนั้น เราก็จะห่อถอกหรือหมกมุ่นกังวลใจไปได้ แต่ถ้าเรารู้จักธรรมชาติ หรือรู้จักลักษณะของชีวิต หรือของงานว่าเต็มไปด้วยปัญหาเล็กน้อยเพียงใด เราก็จะไม่ห่อถอกเมื่อมีปัญหาคณเรานั้นต้องต่อสู้กับปัญหา ไม่ใช่หลีกเลี่ยงปัญหา ชีวิตคนเรานั้นต้องต่อสู้ตั้งแต่อยู่ในเบิ่ล เมื่อมีปัญหาก็มาเราต้องสู้เพื่อแก้ปัญหาเหล่านั้น ปัญหาใด ๆ ในโลกนี้ส่วนสามารถแก้ไขได้หมดทั้งสิ้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเราใช้วิธีถูกต้องตรงจุด และมองเห็นแนวทางในการแก้ไขได้ชัดเจนเพียงใด ในขณะที่คนบางคนอาจประสบความล้มเหลวในการแก้ปัญหา

ทางออก จากที่กล่าวมาข้างต้น เมื่อคนเรามีปัญหา ทำอย่างไรปัญหาจึงจะหมดไป เราต้องมีความมุ่งหมายในชีวิต ชีวิตของคนเรานั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับดวงหรืออิทธิพลของดาวบนท้องฟ้า แต่ชีวิตคนเรานั้นขึ้นอยู่กับกรกระทำเราจะปล่อยไปตามยถากรรมไม่ได้ คนเราไม่ใช่เศษสวะที่ไร้ค่าลอยอยู่ในน้ำ เมื่อยามน้ำขึ้นหรือน้ำลงเราก็ลอยขึ้นหรือลอยลงตามน้ำไปเรื่อย คนเราต้องมีทั้งสู้และถอย การถอยก็เพื่อหาทางสู้ใหม่

ดังนั้น ความมุ่งหมายของชีวิตเรานั้นต้องมั่นคงไม่กลอนแคลน เราอาจตั้งความมุ่งหมายของชีวิตเราไปในแนวทางที่ว่า "การศึกษา คือ ชีวิต เพื่อพัฒนาตัวเราให้ดีขึ้นกว่านี้ หรือเพื่อช่วยสังคม หรือให้เราอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข"

ในการประกอบกิจกรรมใด ๆ ก็ตาม เราต้องมีการเรียนรู้ทั้งนั้น ช่วงชีวิตหนึ่งของคนเราหรือครึ่งหนึ่งของชีวิตคนเรา เราอยู่ในระบบการศึกษา เมื่อเราออกจากโรงเรียน

หรือสถาบันการศึกษา เราก็ยังต้องเรียนรู้ และศึกษาอยู่เสมอ ฉะนั้นการที่จะนำการศึกษา มาช่วยแก้ปัญหาชีวิตของเรานั้น ตัวการศึกษาเองต้องมีแนวทางและจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ในสังคมปัจจุบัน

การศึกษาที่จะเป็นไปเพื่อให้คนออกจากระบบการศึกษาและออกสู่สังคมโดย สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างดีเลิศก็คือ

ประการแรก สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น การศึกษาจึงต้อง สร้างคนให้พร้อมสำหรับสังคมปัจจุบัน และขณะเดียวกันก็สามารถปรับตัวอยู่ในอนาคตได้ อย่างดีเช่นกัน

ประการที่สอง การศึกษาจะต้องสอนให้คนรู้จักการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในสังคม ได้ด้วยตนเอง จะต้องให้คนรู้จักการแก้ปัญหาโดยใช้ประสบการณ์เพื่อให้ผู้รอกในสังคม หนึ่งเพราะสังคมในอนาคตมีแต่จะกว้างขึ้นเรื่อย ๆ และแนวโน้มที่ต่างคนต่างอยู่มีมากขึ้น

ประการที่สาม การศึกษาควรเป็นไปเพื่อรับใช้สังคม เมื่อสังคมกว้างขึ้นคนเรา ต่างคนต่างอยู่ก็จะไม่มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ดังนั้น เมื่อสอนให้คนเราแก้ปัญหา ด้วยตนเอง ก็ควรสอนให้คนเราทำเพื่อส่วนรวมด้วย ไม่อย่างนั้นสังคมก็เสื่อมลง เป็นสังคม ที่ไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกัน

ประการที่สี่ การศึกษาเป็นตัวกลางที่จะปรับค่านิยมและวัฒนธรรมเก่ากับ วัฒนธรรมใหม่สอดคล้องกัน สังคม ค่านิยม ความคิด ความเชื่อ ย่อมมีการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ เมื่อสังคมมีการเคลื่อนไหว ขยายตัว ค่านิยมเก่าที่ได้รับการถ่ายทอด รักษาแต่ บรรพกาล บางครั้งไม่เหมาะสมกับสังคมปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษา ควรจะมีบทบาทและหน้าที่ ในการปรับปรุงค่านิยมและสร้างค่านิยมใหม่ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ ตลอดเวลา

ประการที่ห้า การศึกษาจะต้องสอนชีวิต และสอนความเป็นคน การศึกษาไม่เป็น เพียงเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้และวิทยาการต่าง ๆ เท่านั้น การศึกษาจะต้องมีหน้าที่ และมีบทบาทในการสอนความเป็นมนุษย์ มีจิตใจ มีคุณธรรม มีความรักต่อกันและกัน เป็นคน ที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีใฝ่ใฝ่ใฝ่แต่ด้านวัตถุอย่างเดียว

ประการที่หก การศึกษาจะต้องส่งเสริมและสร้างสรรคระบบประชาธิปไตย
เต็มใบ ระบบการศึกษาก็ต้องสนองตอบ เพราะการศึกษากับสังคมสอดคล้องกัน

ท้ายสุด การศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ประกอบอาชีพได้ เมื่อใดที่เรารับการศึกษา
ออกมาแต่ละชั้น จะต้องสามารถที่จะออกไปประกอบอาชีพได้ โดยไม่ต้องเรียนสูงจนจบ
ชั้นปริญญาถึงจะออกไปประกอบอาชีพได้ โดยจัดให้เป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ

เอกสารฉบับที่ 7

ความสำคัญของทัศนคติต่อการศึกษา

ในชีวิตประจำวันเราต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลมากชนิดด้วยกัน การที่เรามีความรู้สึกที่ดีต่อกัน จะช่วยให้เราติดต่อและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข แต่ถ้าเรามีทัศนคติไม่ดีต่อบุคคลใด ก็ทำให้เราเกลียด จึงไม่อยากเข้าไปใกล้บุคคลนั้น ในเรื่องการเรียนการสอนทัศนคติมีความสำคัญมาก ถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อครูผู้สอน หรือวิชาใด นักเรียนจะเรียนวิชานั้นได้ดีเป็นส่วนใหญ่ ตรงกันข้ามถ้านักเรียนมีทัศนคติไม่ดีต่อวิชาใดจะทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายไม่อยากเรียนวิชานั้นเลย

นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนนั้น นักเรียนเหล่านี้ได้ตระหนักว่า วิชาที่เรียนนั้นล้วนแต่มีความหมายและมีความสำคัญสำหรับชีวิตของเราทั้งสิ้น และยังจำเป็นที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงขึ้นไปอีก จึงทำให้เราสนใจการเรียนทุกวิชาเพราะในวิชาแต่ละวิชามีจุดมุ่งหมายต่างกันออกไป บางวิชาที่เรียนก็นำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตประจำวัน

คนเราทุกคนเกิดมาพร้อมกับความทะเยอทะยานทุกคนอยากเป็นนั่น อยากเป็นนี่ อยู่ตลอดเวลา ในเรื่องของการศึกษาเล่าเรียนเราต้องมีความทะเยอทะยานด้วยและต้องตั้งอุดมคติต่อการศึกษาว่า ถ้าเราได้รับการศึกษาในระดับสูงย่อมมีโอกาสได้งานที่ดี ๆ ทำ และตั้งเข็มให้มันว่าจะพยายามก้าวไปสู่ความสำเร็จให้ได้ ถึงแม้ว่าบางครั้งอาจจะต้องพบกับความผิดหวังบ้างก็ถือว่าเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ห่อถอย นอกจากนี้เราควรจะวางโครงการในชีวิตไว้ว่าเมื่อสำเร็จออกไปแล้วจะไปประกอบอาชีพอะไรจึงจะเหมาะสมกับความสามารถของเรา ตั้งจุดมุ่งหมายปลายทางให้แก่ชีวิตว่าเราศึกษาเพื่ออะไร สิ่งเหล่านี้จะช่วยเป็นกำลังใจให้แก่เราที่จะตั้งใจหมั่นศึกษายิ่งขึ้น

การที่นักเรียนมองเห็นคุณค่าของการศึกษา เห็นว่าการศึกษายช่วยเราได้ในอนาคต เป็นสิ่งที่ย่วยให้นักเรียนอยากที่จะเรียนหนังสือ สนใจการเรียน ซึ่งในที่สุดนักเรียนจะประสบความสำเร็จในเรื่องการเรียน นักเรียนที่ไม่เห็นคุณค่าของการศึกษา ไม่มีจุดมุ่งหมายของ

ตนเอง ทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนเพราะไม่ทราบว่าเรียนไปทำไม และในที่สุดนักเรียนก็ไม่สามารถจะเรียนได้สำเร็จและในบางครั้งนักเรียนอาจต้องออกกลางคัน เนื่องจากเรียนไม่จบ ดังนั้น การที่นักเรียนจะเรียนหนังสือได้ทีนั้น นักเรียนต้องเห็นคุณค่าของการศึกษา

ทัศนคติที่มีต่อการเห็นคุณค่าของการศึกษามีอิทธิพลในเรื่องการเรียนการสอนมาก เพราะการที่นักเรียนมีความคิดเห็นและความรู้สึกต่อวิชานั้นไม่ดีทำให้นักเรียนเกิดความล้มเหลวในวิชาที่เรียนนั้น การเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายได้ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียน และถ้านักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครู ต่อเป้าหมายของการศึกษา การเรียนการสอนย่อมดำเนินไปไม่ราบรื่น เพราะนักเรียนจะทำตัวเป็นอุปสรรคต่อครู จะไม่เชื่อฟังคำสั่งครู ทำให้นักเรียนไม่สามารถรับความรู้จากครูได้

จึงกล่าวได้ว่า "ทัศนคติ" เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมต่าง ๆ ทัศนคติจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จหรือล้มเหลวในการเรียน มีองค์ประกอบหลายอย่างที่ย่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน ทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาคือเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนอย่างยิ่ง

นักเรียนที่รักยิ่ง ... มาเถอะ มาเรียนหนังสือกัน ยังไม่สายเกินไปที่นักเรียนจะตั้งใจเรียน สนใจการเรียน และทำหน้าที่ของนักเรียนให้สมบูรณ์ นักเรียนมีหน้าที่เรียน จงตั้งใจเรียน เพราะการศึกษาเท่านั้นที่จะช่วยเราได้ในภายหน้า จงกลับมาทำหน้าที่ของนักเรียนให้ครบถ้วน อนาคตยังรออยู่ จงตั้งใจเรียนให้สมกับความเหน็ดเหนื่อยของพ่อแม่ นักเรียนสำเร็จการศึกษาคือความสุขของพ่อแม่

เอกสารฉบับที่ 8

น้ำใจเพื่อน

กานดา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา บิดา มารดาของกานดาอยู่ต่างจังหวัดและได้ฝากให้กานดาอยู่กับคุณลุงคุณป้าในกรุงเทพฯ ๖ กานดามีหน้าที่ทำทุกอย่างเวลาอยู่ที่บ้าน กานดาจึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะทบทวนบทเรียนมากนัก ผลการเรียนจึงไม่ดีและผลการสอบอยู่ในเกณฑ์ต่ำ กานดาไม่เคยเล่าเรื่องราวของเธอให้ใครฟังเลย กานดามาโรงเรียนแต่เช้าทุกวันและจะทบทวนบทเรียนทุกครั้งก่อนที่จะเรียน กานดามีเพื่อนสนิท 2 คน ชื่อ สุนีย์ และปริดา สุนีย์และปริดา เป็นเด็กเรียนดี ครอบครัวยุ่งของเธอทั้งสองอยู่ในระดับปานกลาง เธอจึงไม่ต้องดิ้นรนในเรื่องเงิน และคอยให้ความช่วยเหลือกานดาอยู่เสมอในเรื่องการเงิน เมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนมารดาของกานดาล้มป่วยหนัก และเรียกตัวกานดาให้กลับไปบ้านที่ต่างจังหวัด กานดาจึงขาดเรียนหลายวันทำให้เรียนไม่ทันเพื่อน การบ้านที่ครูให้ก็ส่งไม่ทันหลายวิชา กานดากลุ่มใจมากไม่ทราบจะทำอย่างไร สุนีย์และปริดา เห็นเพื่อนเจ็บ เหนงผิดปกติจึงสอบถามดู เมื่อทราบสาเหตุแล้วจึงคิดหาวิธีช่วยเหลือกานดา สุนีย์และปริดาจึงเล่าเรื่องของกานดาให้เพื่อน ๆ หลายคนในห้องฟัง เพื่อนรู้สึกเห็นใจกานดามากจึงรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยกานดาในเรื่องการเรียน สุนีย์และปริดาได้ไปพบลุงและป้าของกานดาที่บ้านและเล่าเรื่องให้ท่านทั้งสองฟัง ท่านเข้าใจกานดาดีขึ้น และให้งานบ้านและงานอื่น ๆ ที่กานดาต้องทำลดน้อยลง กานดาจึงมีเวลาในการเรียนมากยิ่งขึ้น กานดาได้ขออนุญาตคุณลุงคุณป้าอยู่เย็นเพื่อทบทวนวิชากับเพื่อน ๆ ที่โรงเรียน เพื่อน ๆ ของกานดาได้แบ่งกลุ่มกันทบทวนวิชาตามที่ตนถนัด มีเพื่อน ๆ หลายคนในห้องซึ่งมาเรียนแต่เรียนไม่ทัน และเรียนไม่รู้เรื่องก็เข้าฟังการทบทวนด้วย เมื่อครูพักนี้ ซึ่งเป็นครูประจำชั้นทราบเรื่อง คุณครูดีใจมากและชมว่านักเรียนของคุณครูมีน้ำใจดีทุกคน

เมื่อถึงเวลาใกล้สอบนักเรียนทุกคนก็ทบทวนวิชาที่ยังไม่เข้าใจและปรากฏว่านักเรียนในห้องไม่มีใครสอบตกเลยทุกวิชา ทุกคนดีใจมาก แต่คนที่ดีใจที่สุดคือ คุณครูและกานดา

จากเรื่องของกานดาและเพื่อน ๆ แสดงให้เห็นว่าการที่นักเรียนมีเพื่อนที่ดี ชักชวนกันให้เรียนหนังสือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการเรียนก็จะทำให้การเรียนดีขึ้น สัมพันธภาพระหว่างเพื่อนก็ดีขึ้น กลุ่มเพื่อนจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิด ทักษะคิด และพฤติกรรมของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนที่อยู่ในระยะวัยรุ่น และการกระทำตามกลุ่มเป็นแนวทางหนึ่งที่จะได้รับการยอมรับจากเพื่อน ฉะนั้นพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อนจึงมีบทบาทต่อผู้เรียนเป็นอันมาก ดังจะเห็นได้จากเรื่องของกานดา กานดาได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ มาก ทำให้กานดาประสบผลสำเร็จในการเรียน และเป็นที่ยอมรับของเพื่อนทุกคน

ในการเรียนบางครั้งนักเรียนจะต้องทำงานเป็นกลุ่ม ในการทำงานกลุ่มจะประกอบไปด้วยนักเรียนหลายคนซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกัน การทำงานที่ดีนั้นนักเรียนจะต้องช่วยเหลือกันเองในกลุ่มจะต้องมีความสามัคคีกัน และช่วยเหลือกันในเรื่องการเรียน เมื่อนักเรียนทุกคนช่วยเหลือกัน งานที่ได้รับมอบหมายก็จะสำเร็จและผ่านไปด้วยดี นักเรียนจะต้องมีความสามัคคีในหมู่คณะและรู้จักช่วยเหลือเพื่อน ๆ ของเราที่มีปัญหาทางด้านการเรียน เมื่อนักเรียนทำได้ดังนั้นก็ทำให้นักเรียนได้รับความรักจากเพื่อนและประสบผลสำเร็จในการเรียนด้วย

เอกสารฉบับที่ 9

ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในการผูกมิตรสนิทชิดเชื้อกันนั้น ถึงอย่างไรก็มีการอุปการะ เกื้อกูลกัน มากบ้าง น้อยบ้างแล้วแต่โอกาส จุดสำคัญของการผูกมิตรก็อยู่ที่ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันนั่นเอง ในเวลาที่เรายกความช่วยเหลือแก่ใคร เรายกย่ำค่าความใหญ่โตนั้นมากเกินไป ในบางกรณีให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนกันเพียงเล็กน้อยก็ถือว่าเสียว่า ตนได้ทำบุญคุณให้แก่เพื่อน อย่างใหญ่หลวง และจดจำความช่วยเหลือของตนไว้อย่างไม่มีวันลืมทีเดียว แม้ว่าเพื่อนจะช่วยเหลือตอบแทนบ้างในภายหลัง ก็ไม่อาจลบล้างบุญคุณนั้นไปได้

การจดจำบุญคุณของคนอื่น แจกออกไปอีกได้หลายอย่าง เริ่มต้นมาเรียกร้องความช่วยเหลือจากเพื่อนในโอกาสอันไม่สมควร หรือ เหลือความสามารถที่เพื่อนจะช่วยได้ มิฉะนั้น ท่านก็ทำตัวเสมือนหนึ่งเป็นเจ้าของบุญคุณแก่เพื่อนอย่างไม่น่ายุ ในบางวาระถึงกับกล่าวล่วงเกินแก่เพื่อนอย่างไม่ควรกล่าว เหตุเหล่านี้ย่อมจะสร้างความรู้สึกไม่ดีให้เกิดขึ้น ในระหว่างมิตรสัมพันธ์ระหว่างกันเมื่อฝ่ายคนมีความรู้สึก เป็นเหมือนผู้มีบุญคุณแก่เพื่อนเช่นนั้น ฝ่ายเพื่อนเองก็ย่อมจะมีความรู้สึกได้ทางใจและอย่างน้อยอาทักปกริยาที่ตนแสดงต่อเพื่อน ก็ย่อมจะเป็นที่สังเกตได้ตัก ในเวลาที่จิตใจแตกร้างกันไป เรามักจะได้ยินคำพูดว่า "ช่วยเพื่อนทรยศ" บ้าง "ช่วยคนเนรคุณ" บ้าง หรือเพื่อนคนนั้น "ไม่รู้คุณคน" บ้าง ถ้อยคำเหล่านี้เป็นทำนองคั่งว่า เขาผู้นั้นเกราะที่ร้ายบาปหนาจริง ๆ มีเพื่อนที่ล้วนแต่ทรยศ หรือเนรคุณทั้งนั้น หรือมิฉะนั้น มนุษย์เราโดยมากนั้นก็เลวสันดาน มิคนไม่รู้จักรักคุณคนมากมาย เหลือเกิน

แต่เหตุทั้งนี้ ก็เพราะบุคคลนั้นเห็นแก่ตัวมากเกินไป ที่ค่าการให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนมากเกินไป การช่วยเหลือบางอย่างในระหว่างเพื่อนนั้น อันที่จริงไม่ควรถือเป็นบุญคุณที่เขาไปจดจำถือว่าเป็นบุญคุณและถือเป็นอย่างขนาดใหญ่เสียด้วย ท่านให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนอย่างหนึ่ง และเพื่อนให้ความช่วยเหลือแก่ท่านอีกทำนองหนึ่ง จัดว่าเป็นการเอื้อเฟื้อ เกื้อกูลตอบแทนกันอย่างฉนิตรสหาย การถือว่าเป็นบุญคุณนั้นควรจะเป็นอีกทำนองหนึ่ง คือ

ท่านได้ช่วยเหลือคนที่มิได้เป็นเพื่อนกับท่านเลยและท่านไม่ได้หวังที่จะรับผลตอบแทนอะไรจากเขาเลย อย่างนั้นจึงควรถือว่าเป็นบุญคุณได้ จากเหตุผลดังกล่าวนี้ การช่วยเหลือเกื้อกูลแก่เพื่อน ในเวลาที่ต้องการความช่วยเหลือ จึงไม่ควรถือเป็นบุญคุณ แต่ควรปล่อยให้ฝ่ายเพื่อนคิดเอาเองดีกว่าว่ามันจะเป็นบุญคุณหรือไม่ แต่ตามธรรมชาติสามัญชนนี้ใครให้ความช่วยเหลือแก่เราในยามทุกข์ยากเราก็มองว่า ผู้ที่ช่วยเหลือนั้นมีบุญคุณแก่เราอยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อนที่ดีย่อมจะนึกแก้ไขของเขาเอง

การถือตัวว่า เป็นผู้มีบุญคุณแก่เพื่อน ย่อมเป็นต้นเหตุทำให้ท่านเสียเพื่อน ในทำนองเดียวกันท่านถือว่าการให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนมีน้ำหนักรวม ฝ่ายเพื่อนก็อาจจะถือว่าการที่ท่านให้ความช่วยเหลือแก่ท่านมีน้ำหนักรวมเป็นบุญคุณบ้างเหมือนกัน ลงสุดท้ายเมื่อถึงคราวไม่ได้ช่วยกันขึ้นมาแล้วต่างฝ่ายก็ต่างเห็นว่า คบเป็นเพื่อนกันนั้นไม่ได้อีกแล้ว เพราะเกิดการไม่รู้คุณกันนั่นเอง การถือตัวว่าเป็นเจ้าบุญนายคุณ ย่อมเป็นเหตุให้ฝ่ายที่อยู่เรียกร้องต้องการสิ่งตอบแทนมากเกินไปจนกว่าที่ท่านควรจะได้รับ หรือแม้แต่ในลักษณะการบางอย่างที่เพื่อนให้ความช่วยเหลือแก่ท่านไม่ได้ให้ด้วยความจริงใจ และถือตัวเป็นเจ้าบุญนายคุณก็ทำให้สายตาของท่านมีแววลงมองไม่เห็นเหตุผลและความจำเป็นที่เขาช่วยท่านไม่ได้ ท่านจะถืออยู่แต่อย่างเดียวว่า ถึงอย่างไร ๆ เขาก็จะช่วยท่านให้ได้เพราะท่านเป็นผู้มีบุญคุณแก่เขา

ในการคบมิตรนั้นถ้าคนเราไม่เห็นแก่ตัวเองมากเกินไป ความเป็นมิตรระหว่างกันย่อมจะไม่แตกร้างจิตใจกันง่าย ๆ ค่าแห่งความช่วยเหลือระหว่างกันในระหว่างเพื่อนเราไม่ควรถือเป็นค่าน้ำหนักเหมือนซึ่งของการเสียเปรียบแก่กันบ้างก็ย่อมจะมีบ้างเป็นธรรมดา แต่ถ้าได้สังเกตเห็นลักษณะน้ำใจว่าเป็นผู้มีความหวังดีแก่กันอย่างฉันทมิตร ฉันทเพื่อนจริง ๆ ก็ควรถือความเป็นเพื่อนนั้นให้ยั่งยืนตลอดไปใครจะรู้ว่าในเหตุการณ์บางอย่างข้างหน้าเพื่อนคนที่ไม่สามารถอำนวยความสะดวกตอบแทนแก่ท่านเลยในเวลานี้ จะกลับกลายเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือแก่ท่านอย่างสำคัญในวันข้างหน้าอย่างคาดไม่ถึงก็ได้

การที่เราได้ร่วมกันทำงานกับผู้ไม่มอญ ๆ จะช่วยทำให้เด็กเริ่มมีความใกล้ชิดกับเพื่อน ๆ ได้มองเห็นลักษณะนิสัยใจคออันแท้จริง ได้เห็นว่าเพื่อนมีเจตนาที่ดีต่อกัน มีการ

ช่วยเหลือกันอย่างจริงใจไม่เอาเปรียบกัน ลักษณะดังกล่าวจะช่วยพัฒนาความรู้สึก
และความคิดเห็นของนักเรียนในทางที่ดีต่อเพื่อน ๆ ขึ้น จนในที่สุดเกิดความมั่นใจว่า
กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญมีความหมายต่อตน ช่วยให้เกิดความอบอุ่นและมีความรู้สึกที่จะทำงาน
เพื่อผู้อื่นบ้าง มองผู้อื่นในแง่ดี

ภาคผนวก ข.

- แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน
- ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน
- ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อทัศนคติในการเรียน คำตอบของนักเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่องานวิจัยในครั้งนี้ คำตอบของนักเรียนจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับไม่นำมาเปิดเผย และแบบสอบถามนี้ไม่มีผลต่อการพิจารณาคะแนนในวิชาใด ๆ ทั้งสิ้น ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ คำตอบที่ตอบไม่มีข้อใดถูก หรือผิด และขอให้นักเรียนโปรดตอบให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด

2. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความรู้สึกและความคิดเห็น ในช่องเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ตัวอย่าง

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
0	คนที่ไม่ได้เรียนหนังสือถูกหลอกลวง ได้ง่าย	✓				
00	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่าย หึดแท้ เนื่องจากครูสอนเร็วเกินไป จนข้าพเจ้าตามไม่ทัน				✓	

อธิบาย

ข้อที่ (๐)	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายความว่า	นักเรียนเห็นด้วยอย่างยิ่งว่า คนที่ไม่ได้เรียนหนังสือถูกหลอกลวง ได้ง่าย
(๐๐)	ไม่เห็นด้วย	หมายความว่า	นักเรียนไม่เห็นด้วยว่า นักเรียน รู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้ เนื่องจาก ครูสอนเร็วเกินไปจนนักเรียนตาม ไม่ทัน

3. แบบสอบถามทั้งหมดมี 58 ข้อ ขอให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ

4. ก่อนลงมือทำแบบสอบถาม กรุณากรอรายละเอียดบางประการของนักเรียนลงใน
ตอนที่ 1 แล้วจึงลงมือทำในตอนที่ 2 ต่อไป

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8	คนที่มีการศึกษาจะสามารถแก้ปัญหา ได้ดีกว่าคนที่ไม่มีการศึกษา					
9	ข้าพเจ้าเชื่อว่าครูห่วงใยลูกศิษย์ เสมอ					
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูไม่เข้าใจ ความต้องการของนักเรียน					
11	มีเหตุการณ์อื่น ๆ น่าสนุกกว่า การไปโรงเรียน					
12	เพื่อนชอบจับกลุ่มคุยในขณะเรียน ..					
13	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูเปิดโอกาสให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่าง เต็มที่ในเรื่องการเรียน					
14	เพื่อนเขาเปรียบข้าพเจ้าในเรื่อง การเรียน					
15	คนที่เรียนหนังสือ มีโอกาสหางานทำ ได้ง่ายกว่าคนที่ไม่เรียนหนังสือ					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูให้กำลังใจ นักเรียนที่เรียนอ่อน					
17	การเรียนหนังสือน่าเบื่อหน่าย					
18	เพื่อนชมเชยเมื่อข้าพเจ้าทำงาน ที่ครูมอบหมายให้เสร็จตามเวลา ที่กำหนด					

ตอนที่ 1 โปรดเติมข้อความลงในช่องว่าง

1. ชื่อ..... อายุ เพศ
2. ผลการสอบภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2530

ตอนที่ 2 โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น ในช่อง
เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1	การเรียนช่วยให้ทัศนคติดีขึ้น					
2	ข้าพเจ้าคิดว่าคนที่เรียนหนังสือ กับคนที่ไม่ได้เรียนสามารถ ดำรงชีวิตเหมือนกันทุกอย่าง					
3	การศึกษาย่อมพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูช่วยเหลือ เด็ก ทุกคนเหมือนกัน					
5	เมื่อมีงานแสดงหรือนิทรรศการ ทางวิชาการ เพื่อนชวนข้าพเจ้า ไปด้วยเสมอ					
6	การสอบเข้าเรียนค่อในระดับสูง เป็นการไม่คุ้มค่ากับการเสีย เวลา เงิน					
7	วิธีการสอนของครูน่าเบื่อหน่าย ทำให้ข้าพเจ้าไม่อยากเรียน					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
19	ครูไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของ นักเรียน					
20	แม้ข้าพเจ้าจะไม่ชอบวิชานั้น ๆ ข้าพเจ้าก็มุ่งมั่นจะเรียนต่อไปเพื่อ ความสำเร็จในการเรียน					
21	ครูเป็นผู้หวังดีต่อนักเรียนอย่าง แท้จริง					
22	เพื่อนช่วยแนะนำสิ่งใหม่ ๆ ใน เรื่องการเรียนแก่ข้าพเจ้า					
23	ครูสามารถเสนอแนะและให้ คำปรึกษาในเรื่องการเรียน ของนักเรียนได้ทุกคน					
24	เพื่อนของข้าพเจ้าสนใจเรื่องอื่น มากกว่าเรื่องเรียน					
25	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณครูเอาความรู้สึก ชอบหรือไม่ชอบมาเกี่ยวข้องใน การให้คะแนน					
26	การอ่านหนังสือทำให้รอบรู้มากขึ้น					
27	การศึกษาทำให้เสียเวลาและโอกาส ในการทำงาน					
28	ครูของข้าพเจ้าสามารถอธิบายสิ่งที่ ครูสอนให้นักเรียนเข้าใจได้ดี					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
29	เพื่อนชวนข้าพเจ้าไปเรียนพิเศษ เป็นครั้งคราว					
30	ข้าพเจ้าคิดว่า ครูให้งานนักเรียน หนักเกินไป					
31	ครูของข้าพเจ้าทำโทษนักเรียน อย่างสมเหตุสมผล					
32	ข้าพเจ้ารู้สึกอยากหนีเรียน เมื่อมี สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากทำมากกว่า					
33	ข้าพเจ้าคิดว่าครูชอบแสดงอำนาจ เหนือนักเรียน					
34	การเรียนหนังสือมีประโยชน์ต่อ ชีวิตประจำวัน					
35	ข้าพเจ้าคิดว่าครูให้งานนักเรียน ทำโดยที่ครูไม่ได้สอน					
36	ครูของข้าพเจ้าชอบให้นักเรียน ทำงานเป็นกลุ่มซึ่งช่วยให้การเรียน การสอนน่าสนใจ					
37	เพื่อนชวนข้าพเจ้าหนีเรียนเสมอ					
38	สิ่งที่ข้าพเจ้าเรียนไม่มีความหมาย สำหรับข้าพเจ้าเลย					
39	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองได้รับ ความช่วยเหลือจากเพื่อนในเรื่อง การเรียน					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
40	ครูมักจะอธิบาย หรือตอบคำถาม ต่าง ๆ โดยใช้ถ้อยคำที่ซ้ำพเจ้า เข้าใจยาก					
41	ครูของข้าพเจ้ามีวิธีทำให้วิชา ต่าง ๆ น่าสนใจ					
42	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการสนุกสนาน มีความสำคัญมากกว่าการเรียน					
43	แผนภาพ หรือรูปภาพที่ครูให้ดู การยกตัวอย่างไม่น่าสนใจ					
44	ข้าพเจ้าอยากจะเลิกคบเพื่อน บางคน เพราะเขาไม่ตั้งใจเรียน					
45	เพื่อนจะทบทวนบทเรียนที่ข้าพเจ้า ไม่เข้าใจก่อนสอบ					
46	ข้าพเจ้าคิดว่าครูตั้งใจที่จะทดสอบ นักเรียนในวันถัดจากคืนที่มีงาน ประเพณี เช่น งานวันปีใหม่ งานลอยกระทง					
47	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนมีใจคับแคบ ในเรื่องการเรียน					
48	การเรียนหนังสือทำให้เกิด ความทุกข์ใจ					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
49	ข้าพเจ้าเชื่อว่าครูมักจะหลีกเลี่ยง การอธิบายเกี่ยวกับปัญหาและ เหตุการณ์ปัจจุบัน					
50	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนทำให้ การเรียนของข้าพเจ้าไม่ได้ผล เท่าที่ควร					
51	สิ่งที่สอนในโรงเรียนไม่ได้ช่วย แก้ปัญหของผู้เรียนในชีวิต ประจำวัน					
52	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าครูพูดถูกนักเรียน ที่เรียนไม่เก่ง					
53	เวลาที่ข้าพเจ้าเรียนหนังสือ ไม่รู้เรื่องเพื่อนอธิบายให้ข้าพเจ้า เข้าใจ					
54	ความรู้ไม่ใช่สิ่งสำคัญเสมอไป ความร่ำรวยสามารถซื้อตำแหน่ง การงานได้					
55	ครูสอนโดยคิดถึงคะแนนมากกว่า คิดถึงจุดประสงค์ของการเรียน					
56	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่ได้ได้รับความ ช่วยเหลือจากเพื่อนในเรื่อง การเรียน					

ข้อที่	ทัศนคติในการเรียน	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
57	ข้าพเจ้าเชื่อคำกล่าวที่ว่า "ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด"					
58	ข้าพเจ้าคิดว่าการศึกษาที่เพื่อนอธิบาย บทเรียนเป็นสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ เลย					

ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ข้อที่	t	ข้อที่	t	ข้อที่	t
1 (2)	4.78	21 (1)	6.43	41 (1)	2.82
2 (2)	2.71	22 (3)	2.86	42 (2)	5.07
3 (2)	2.26	23 (1)	6.21	43 (1)	3.77
4 (1)	4.04	24 (3)	3.58	44 (3)	2.68
5 (3)	3.75	25 (1)	3.69	45 (3)	6.13
6 (2)	3.05	26 (2)	3.60	46 (1)	2.59
7 (1)	3.80	27 (2)	2.76	47 (3)	5.51
8 (2)	3.42	28 (1)	5.06	48 (2)	3.23
9 (1)	4.75	29 (3)	3.03	49 (1)	3.68
10 (1)	2.81	30 (1)	3.23	50 (3)	2.02
11 (2)	4.00	31 (1)	5.56	51 (2)	4.13
12 (3)	2.78	32 (2)	4.77	52 (1)	6.13
13 (1)	4.07	33 (1)	4.58	53 (3)	6.28
14 (3)	3.19	34 (2)	2.17	54 (2)	4.34
15 (2)	4.45	35 (1)	3.11	55 (1)	2.94
16 (1)	4.07	36 (1)	3.68	56 (3)	4.71
17 (2)	4.77	37 (3)	3.35	57 (2)	3.49
18 (3)	5.83	38 (2)	2.49	58 (3)	3.36
19 (1)	4.79	39 (3)	4.37		
20 (2)	3.68	40 (1)	4.30		

(1) ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อตัวผู้สอน

(3) ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน

(2) ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการศึกษา

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทัศนคติในการเรียน

ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียน	k	$\bar{x}$	s	r_{tt}
ต่อตัวผู้สอน	23 ข้อ	92.770	10.806	.8111
ต่อการศึกษา	19 ข้อ	84.500	7.989	.7282
ต่อเพื่อน	16 ข้อ	63.840	7.036	.6695
รวม	58 ข้อ	241.110	20.653	.8695

ผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

กิริรัตน์ ภู่อกลเจริญศักดิ์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ 2531

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สที่มีต่อทัศนคติในการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลประชาสรรค์ ปีการศึกษา 2530 โดยสุ่มจากนักเรียนที่มีคะแนนทัศนคติในการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 16 คน สุ่มแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง จำนวน 8 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์ส 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ติดต่อกันเป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อสนเทศ เรื่องทัศนคติในการเรียน 11 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ติดต่อกันเป็นเวลา $5\frac{1}{2}$ สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้วัดทัศนคติในการเรียน คือ แบบสอบถามทัศนคติในการเรียน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีของวิลคอกซัน (Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test) และแมน - วิทนี (The Mann - Whitney U Test)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ภายหลังการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สนักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ภายหลังการให้ข้อสนเทศนักเรียนมีทัศนคติในการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ภายหลังการทดลอง นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มตามทฤษฎีของโรเจอร์สมีทัศนคติในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

THE EFFECTS OF ROGERIAN GROUP COUNSELING ON STUDY ATTITUDES OF
MATHAYOM SUKSA II STUDENTS AT PIBULPRACHASAN SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

SIRIRAT PHOOSAKOLCHAROENSAK

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

February 1988

The purpose of this research was to study the effect of Rogerian Group Counseling on Study Attitudes of Mathayom Suksa II Students at Pibulprachasan School, Bangkok. The Subjects of sixteen students were selected from the students studying in the academic year 1987 who had Study Attitudes scores lower than percentile ranks of 25. Then the students were randomly divided into two groups : an experimental group and a control group. Each group consisted of eight students. The experimental group was treated with Rogerian Group Counseling for twelve sessions, each session took one hour for six weeks. The control group was given Study Attitudes information for eleven sessions, each session took one hour for five and a half weeks. The Questionnaire of Study Attitudes was used as the instrument in the study. The statistical methods for data analysis were the Wilcoxon Matched - Pairs Signed Ranks Test and Mann - Whitney U Test.

The results were concluded as follows :

1. After receiving the Rogerian Group Counseling, the Study Attitudes of Mathayom Suksa II Students were higher at .01 level of significance.
2. After receiving the Study Attitudes information, the Study Attitudes of Mathayom Suksa II Students were higher at .01 level of significance.
3. After the experiment, the Study Attitudes of Mathayom Suksa II Students who received Rogerian Group Counseling were higher than the Study Attitudes of those who received the Study Attitudes Information at .05 level of significance.